T.C
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

DOĞU TÜRKÇESİ TEZKİRE-İ SEYYİD ÂFÂK HÂCEM [22b-42a]

Kader ÇAMUR

Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN

Çankırı 2019

T.C
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

DOĞU TÜRKÇESİ TEZKİRE-İ SEYYİD ÂFÂK HÂCEM [22b-42a]

Kader ÇAMUR

Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN

Çankırı 2019

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Bilimsel Etik Bildirimi ..... **ii**
Tez Kabul ve Onay ..... **iii**
Önsöz ..... **iv**
Özet ..... **v**
Summary ..... **vi**
Kısaltmalar ..... **vii**

1. GİRİŞ **1**
1.1. Hocalar Devri ve Seyyid Âfak Hoca 2
1.2. Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem 2
1.3. Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem'in Türk Edebiyatı'ndaki Yeri 2

2. METİN - TRANSKRİPSİYON **4**

3. DİZİN **26**
3.1. Dizin 26
3.2. Kişi İsimleri; Saygı Bildiren İsimler, Unvanlar ve Lakaplar Dizini 77
3.3. Yer Adları Dizini 80
3.4. Alıntılar 81

4. SONUÇ **82**
KAYNAKÇA **83**
EKLER **86**
ÖZGEÇMİŞ **108**

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım *Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a]* adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

31/10/2019

Kader ÇAMUR

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Kader Çamur tarafından hazırlanan *Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a]* başlıklı bu çalışma, *31.10.2019* tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda *[oybirliği/oy çokluğuyla]* başarılı bulunarak jürimiz tarafından *Türk Dili ve Edebiyatı* Anabilim Dalı'na Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Danışman : Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN İmza: …….

Üye : Doç. Dr. Akartürk KARAHAN İmza: ……..

Üye : Dr. Öğr. Pelin KOCAPINAR İmza……..

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun …./…/201.. tarih ve … sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a] isimli bu çalışma; yapılan araştırmalar sonucunda Âpak Hoca veya Hoca Hidayetullah adlarıyla da bilinen Doğu Türkistanlı devlet adamı Seyyid Âfak'ın biyografisidir. Hocalar Devri'nin önemli isimlerinden olan Seyyid Âfak, Doğu Türkistan'ın siyasi hayatında önemli bir yer tutar. Eserin bugüne kadar Latin harflerine çevrilmemiş ve üzerinde hiçbir inceleme yapılamamış olması çalışmanın değerini arttırmaktadır. *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* adlı eser Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN'ın İsveç Uppsala Üniversitesi'nde yaptığı araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir.

Çalışma, bir giriş ve iki ana bölümden oluşmaktadır. "Giriş" bölümü üç başlıkta toplanmıştır: Hocalar Devri ve Seyyid Âfâk, *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* ve *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem*'in Türk Dili ve Edebiyatı'ndaki Yeri.

2. Bölüm "Metin (Transkripsiyon)"dir. Bu bölümde Arap harfli Doğu Türkçesi ile yazılmış metnin bilimsel transkripsiyon esaslarına göre oluşturulmuş Latin harfli çeviriyazısı bulunmaktadır. 3. Bölümde alfabetik esaslara göre oluşturulmuş, metnin bütün söz varlığını ortaya koyan bir dizin bulunmaktadır. Ayrıca "Kişi İsimleri, Saygı Bildiren İsimler, Unvanlar ve Lakaplar Dizini", "Yer İsimleri Dizini" ve "Alıntılar" bölümünde eserde geçen Arapça ya da Farsça iktibas ve ilavelerin Türkçe karşılıkları verilmiştir. Son olarak "Ekler"de Arap harfli Doğu Türkçesi ile yazılmış metnin "tıpkıbasım"ı eklenmiştir.

Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a] adlı tez çalışmasının planlanması ve yürütülmesinde tecrübesi, bilgi ve birikimiyle ilgi ve desteğini esirgemeyen sayın hocam Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN'a sonsuz saygı teşekkürlerimi sunarım. Son olarak tüm eğitim hayatım boyunca maddi ve manevi her zaman yanımda olan sevgili annem Yeter ÖZKABALAK'a sonsuz teşekkürler.

Kader ÇAMUR

Çankırı, Temmuz 2019

Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tez Özeti

Tezin Başlığı	**:** Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a]
Tezin Yazarı	**:** Kader ÇAMUR
Danışman	**:** Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN
Anabilim Dalı	**:** Türk Dili ve Edebiyatı
Bilim Dalı	**:**
Kabul Tarihi	**:** 31.10.2019
Sayfa Sayısı	**:** 8 (ön kısım) + 108 (tez)

Bu çalışma ile Doğu Türkistan sahasında dini ve siyasi kimliği ile önem taşıyan Seyyid Âfak'ın biyografisinden oluşan *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* adlı eserin bilim dünyasına tanıtılması hedeflenmiştir. Bu eser sadece bir biyografi olmakla kalmayıp Hocalar Devri'nin siyasi, tarihi ve sosyal hayatını aydınlatmaktadır. Eserin kim tarafından yazıldığı belli değildir. Eserin adı daha önce hiçbir kaynakta zikredilmemiştır. *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* adlı eserin Türk dili ve edebiyatına kazandırılması bu çalışmanın asıl faydasıdır.

Eser Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN'ın İsveç Uppsala Üniversitesi'nde yaptığı araştırmalar sonucunda Lund Kütüphanesi El Yazması Kitaplığı Jarring Kolleksiyonu'nda tespit edilmiştir. Toplam 60 varaktan oluşmakta olan bu eserin tez çalışmasında 22 varağı incelenmiştir. *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* isimli bu eser Arap harflerinden transkripsiyon esaslarına uygun olarak Latin alfabesine çevrilmiştir. Türkiye Türkçesindeki anlamlarıyla birlikte alfabetik olarak hazırlanan dizin ile döneme ait söz varlığına ışık tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Seyyid Âfâk Hoca, Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem , Doğu Türkistan, Çağatay Türkçesi.

Çankırı Karatekin University Graduate School of Social Sciences Abstract of Master's Thesis

Title of the Thesis	**:** East Turkish Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a]
Author	**:** Kader ÇAMUR
Supervisor	**:** Associate Professor Doctor Mehmet Turgut BERBERCAN
Department	**:** Turkish Philology
Sub-field	**:**
Date	**:** 31.10.2019

In this study, it is aimed to introduce *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem*, a biography of Seyyid Afak who is significiant in East Turkestan area with its religious and political identity, to the scientific world. This text is not only a biography, but also illuminates the political, historical and social life of the Hodja Period. It is not clear who wrote the text. The name of the text has never been mentioned before. The main benefit of this study is to gain the text which is called *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* to Turkish Language and Literature.

As a result of the research conducted by Assoc. Prof. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN at Uppsala University in Sweden, the Lund Library Manuscript Library was found in the Jarring collection. In this thesis, 22 leaves of the text which consists of 60 leaves were examined. This text which is called *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem*, has been translated into latin alphabet from Arabic letters in accordance with the principles of transcription. The alphabetically prepared index with its meanings in turkısh has been shedded light on the vocabulary of the period.

Keywords: Sayyid Afak Hodja, Tezkire-i Sayyid Afak, East Turkestan, Chagatai Turkish.

KISALTMALAR

Ar.	Arapça
ayr.	Ayrıca
bkz.	Bakınız
Etü.	Eski Türkçe
Far.	Farsça
krş.	Karşılaştırınız
Mo.	Moğolca
T.	Türkçe
-	ayrı yazılan ya da satır başında kalan ek, kelime parçası; birleşik yazılmış kelime; tamlama
<	bu şekilden gelir
[…]	tespit edilemeyen kelime(ler)
[ ]	kelimenin aslı; metne eklenen harf, hece ya da kelime
( )	kelimenin kökeni
{ }	metinden çıkarılan kısım
~	alternans okuyuş, benzer şekil

1. GİRİŞ

1.1. Hocalar Devri ve Seyyid Âfak Hoca

Âfak Hoca, Âfak Hoca veya Hoca Hidayetullah adlarıyla da bilinir. Doğu Türkistan dolaylarında "Afak" olarak geçmekte olan bu kelimenin Arapça bir kelime olduğu düşünülmektedir ve "Ufuklar" anlamındadır. "Âfâk" kelimesi, Türkçe "Appak" yani çok temiz anlamına gelen bir kelime olarak da düşünülebilir. Müridlerinin, kendisine "beyaz, pak, temiz, tertemiz" anlamını veren "Appak" ismini taktığı düşünülmektedir. Âfâk Hoca, Doğu Türkistanlı devlet adamı ve müslüman bir liderdir.[1] Yapılan araştırmalara göre dedesi Nakşibendi tarikatının önemli isimlerinden olan Mahdum-ı Âzam'dır. Mahdum-ı Âzam'ın ölümünden sonra büyük oğlu İşan Kelan ile dördüncü oğlu İshak Veli Nakşibendi tarikatının liderliği için güç mücadelesine girmişler, böylece iki rakip ve muhalif grup ortaya çıkmıştır: Aktağlılar ve Karatağlılar.[2] Mahdum-ı Âzam'ın oğullarından olan İşan Kelan, Âfak Hoca'nın babasıdır. İşan Kelan'ın Yusuf ve Hoca Âfak olmak üzere iki oğlunun olduğu kaydedilen bilgiler arasındadır.[3] Âfâk Hoca, Nakşibendi tarikatının bir kolu olan Aktağlıların önderliğini yapmıştır. Elde edilen verilere göre Âfâk Hoca'nın doğum ve ölüm tarihi 1626-1694 olarak gösterilir.

Âfak Hoca'nın ismi birçok kaynakta geçmekte olup Hocalar Devri'nin önemli isimlerindendir. "Hocalar Devri" olarak adlandırılan bu dönem 1678-1755 tarihlerini kapsamaktadır. Kaşgar'a geldiklerinde Âfâk Hoca ve kardeşi Yusuf halk tarafından saygı ile karşılanır. Kaydedilen bilgilere göre İşan Kelan'ın ölümü ile iki muhalif arasındaki husumet artmıştır. Karatağlıların güçlerini gittikçe arttırması sonucu Aktağlılar'ın lideri Âfak Hoca ülkeyi terk etmek durumunda kalmıştır. Önce Tibet'e gitmiştir. Burada Dalay Lamadan yardım talebinde bulunmuştur. Dalay Lama bir mektup ile Âfak Hoca'yı Keşmir'deki Cungar Hanı Galdan'a göndermiştir. Cungar Hanı Galdan, Âfâk Hoca'nın talebini geri çevirmemiş ve Kaşgar'a asker çıkarmıştır. Aldığı yardım ile Âfak Hoca bütün Altınşehir tahtına han ilan edilmiştir.[4] Büyük

---

[1] Orhan Fuat Köprülü, " Afak Hoca" *İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı, cilt: 1, İstanbul 1988, s. 396.
[2] M. Bilal Çelik, "Saidiye Hanlığı ve Hocalar Devri Kaynakları", *İnternational Journal Of History,* cilt: 4, sayı: 4, 2012, s. 66-67.
[3] Coşkun Kumru, "Tezkire-i Hâcegân'a Göre Doğu Türkistan'da Hocalar Dönemi", *Ulakbilge,* cilt: 5, sayı: 14, 2017, s. 1253.
[4] Feyzullah Uygur, "Mançuların İlk Doğu Türkistan İstilası", *Tarih Dergisi*, sayı: 63, 2016, s. 29.

oğlunu ise Kaşgar'a göndermiştir; fakat onun hükümdarlığı fazla sürmemiştir. Âfak Hoca İsmail Han'ın oğullarından devraldığı tahtı yine İsmail Han'ın oğullarından kardeşi Muhammed Emin'e bırakmış, kendisi de İsmail Han'ın kardeşi olan Hanım Pâdişâh ile evlenmiştir. Kaydedilen bilgilere göre tahtı devrettiği Muhammed Emin Han suikast ile öldürülünce Âfak Hoca tekrardan hanlığını sürdürmüştür.[5]

Devlet adamı olarak bilinen Âfak Hoca'nın İslâmiyet'in Doğu Türkistan'da yayılmasında büyük emeği geçmiştir. Nakşibendi tarikatının bir kolu olan Aktağlıların önderliğini yapmıştır. Âfak Hoca, çevresindeki destekçileri tarafından "Seyyid" olarak da bilinmektedir. Bu nedenle Seyyid Âfak Hoca ismi ile de tanınmaktadır. Yıllarca Doğu Türkistan'daki Türklere din dersleri vermiştir. Âfak Hoca, Ching sülalesi zamanında 1663 yılında Pekin'i ziyaret ederek Çin ile iş birliği yaparak kültür alanında etkileşim sağlamıştır. Âfak Hoca'nın türbesi Kaşgar'da bulunmaktadır.[6] *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* adlı bu eserde elde edilen bilgilere göre Âfak Hoca'nın zehirlenerek öldürüldüğü bilinmektedir.

1.2. Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem

Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem Geç Dönem Çağatay Türkçesi ile yazılmış, Hocalar Devri'nin önemli isimlerinden birisi Âfak Hoca'nın biyografisinden oluşmaktadır. Eserin elimizdeki nüshası 1929 yılında tamamlanmış olup müstensihi belli değildir. Eser metni bugüne kadar Latin harflerine aktarılmamış ve üzerinde inceleme yapılmamıştır. İsveç Lund Kütüphanesi el yazması kitaplığı Jarring Kolleksiyonu Prov. 22'de kayıtlı *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* adlı eser toplam 60 varaktan oluşmaktadır; her bir sahifesinde 14 satır bulunmaktadır. Bu çalışmada eserin 22 varağı *(22b-42a)* incelenmiştir.

1.3. Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem'in Türk Edebiyatı'ndaki Yeri

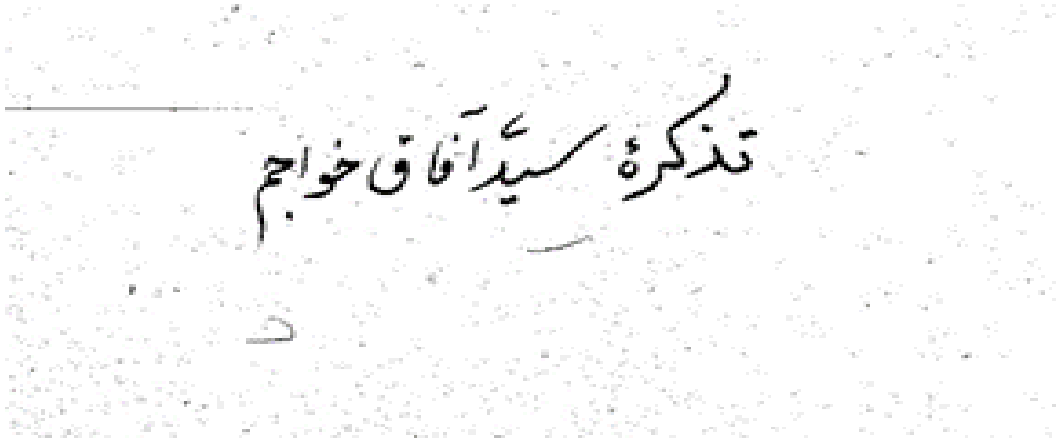
Doğu Türkistan sahasında Hocalar Devri'nin önemli isimleri arasında olan Âfak Hoca hakkında elimizdeki kaynaklar sınırlı sayıdadır. Biyografik türde olan bu eser, Âfak Hoca'nın hayatı hakkında bilgiler vermesi sebebiyle kaynak boşluğunu

[5] Kumru, s. 1254.
[6] Yaşanan bir depremde hasar gören Seyyid Âfak Hoca türbesi 1956 yılında Çin hükümetinin mali desteğiyle tamir edilmiştir (ayr. bkz. Köprülü, a.g.e., s. 396).

doldurmaktadır. Eser yalnızca biyografik özellikler göstermekle kalmayıp yaşadığı dönemin tarihi, siyasi ve sosyal hayatına da ışık tutmaktadır.

Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem [22b-42a] adlı bu çalışma vasıtasıyla *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem*'in belirli sayfaları aydınlatılmış, eserin içerdiği bilgiler ortaya konulmuştur. Ayrıca esere ait sözvarlığı sunulmuş, Doğu Türkçesi'nin kelime kadrosu içinde yer alan kelimelerin gramatikal bir dizini hazırlanmıştır. Böylece, *Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem*'in Türk dili ve edebiyatı literatür araştırmaları için istifade edilebilecek kaynaklar içinde yer alması sağlanmıştır.

2. METİN - TRANSKRİPSİYON

Tezkire-i Seyyid Āfāḳ Ḫ̱ʷācem

[22b-42a]

Transkripsiyon Sistemi

ا	a, e, ā	ص	ṣ
آ	ā	ض	ż
او	o, ö, u, ü	ط	ṭ
اِ	é	ظ	ẓ
ب	b, p	ع	‘
پ	p	غ	ġ
ت	t	ف	f
ث	s̱	ق	ḳ
ج	c, ç	ك	k, g
ح	ḥ	ل	l
خ	ḫ	م	m
د	d	ن	n
ذ	d̲, z̲	نك	ŋ
ر	r	ه	h, a, e
ز	z	و	o, ö, u, ü, ū, v
ژ	j	ى	é, ı, i, ī, y
س	s	ء	’
ش	ş		

40 [22b]

1tūce ḳıldılar. nā-gāh nā-gāh ḥażret-i ṣallāllahu ʻaleyhi ve's-sellem ḥāżır boldı
2 ve aydılar ki ey ferzend melūl bolma. himmet bilen boluŋ. bu işlerdin
3 mīr bolġusıdur dép beşāret bérip ġāyib boldılar. andın
4 ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ācemniŋ ġām u endūhı köterilip ḫ̬ūrşīd-i tābān dék
5 açılıp ḥalvet-ḫ̬āneleridin çıḳtılar. andın mevlāna molla-naḳī āḫ̬ūnumġa
6 dédiler ki ḫ̬anım pādşāhımġa ḫ̬oş ḫ̬aber aytıŋ dédi. āḫ̬ūnum
7 bād-ı ṣarṣar dék tīz barıp bu uluġ ḫ̬oş-ḫ̬aberni bir bir beyān ḳıldılar.
8 ḫ̬anım pādşāhım taḫ̬tdın yügürüp tüşüp toladın tola ḫ̬oş-vaḳt
9 bolup ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ācem ṭarafıge baḳıp taʻẓīm ḳıldı.
10 ḫ̬udāy teʻālīġa şükr-güẕārlıḳ becā kétürdi. ḥażret-i seyyidü'l-āfāḳ ḫ̬ācem
11 ḥażret-i resūl ʻaleyhi's-selāmnıŋ beşāret bérgenlerige bī-nihāyet ḫ̬oş-vaḳt
12 bolup ḳoy ve kele aṭ öltürüp neẕir ḳılıp ḫ̬atm-ı ḳur'ān ḫ̬atm-ı
13 resūlu'l-lah oḳutup duʻā tekbīr ḳıldılar. ḫ̬anım pādşāhım mevhim ḥażret-i
14 āfāk ḫ̬ācemniŋ ḫ̬oş ḫ̬aberlerini aŋlap atasıdın ḳalġan

41 [23a]

1 ḫ̬azīnelerini niṣār ḳıldılar. āḫ̬ūnumnıŋ ḫ̬oş ḫ̬aberler alıp kélgeniġa
2 üstilerideki zer-beft libāslarını taşlap bérdiler. şükrāne
3 -leriġa éki rekʻat nemāz edā ḳıldılar. andın toy bünyād ḳıldılar.
4 ol vaḳtdeki faḳīr ü ġarīb ʻācīz ve nātüvānlar ser-efrāz memnūn
5 boldılar.
6 el-ḳıṣṣa ʻaḳd-i nikāḥ bolmasdın ilgeri ḫ̬anım pādşāhımġa ilhām
7 bolup ḥażret-i bibi fāṭıma raẓī allahu ʻanhādın beşāret bolup aydı-ki
8 biznin evlādımızdın birige vaṣl bolur siz. ne-çend ferzend vücūdġa
9 kélür. hemmeleri ehlu'l-lah bolġaylar. olarnıŋ birleri evliyālarnıŋ
10 sulṭānı bolurlar. ehlu'l-lahlar olarnıŋ tābiʻde bolurlar
11 dép maŋa bir ḳuvvet bérip aydılar. ol ḳuvvet-i nūrdın aydı. héç
12 némege oḫ̬şamas érdi. ʻarşdın ferşġaçalik nümāyān boldı.
13 şubu cihetdin ḫ̬anım pādşāhım ümmīd-vār boldılar. naḳl ḳılıpdur ki
14 bir kün ḥażret-i seyyidü'l-āfāḳ ḫ̬ācem aydılar. ʻālemniŋ gūşlarını

42 [23b]

1 éki mertebe kezdim ve seyr ḳıldım. maḳsūd ol édi-ki ḫudāy teʻālīniŋ
2 dergāhıġa lāyıḳ kişi tapılır mi-kin désem molla naḳī āḫūnum
3 -nıŋ tırnaḳıça kişi tapalmadım. anıŋ aldıda ḫacāletke ḳaldım
4 dédiler.
5 el-ḳıṣṣa ḫanım pādşāhımdın bir oġul ferzend vücūdġa kéldi.
6 ḫanım pādşāhım ḥażret-i seyyidü'l-āfāḳ ḫᵛācemdin sordılar ki vaʻde
7 ḳılġan oġul şubu mi-ki ḥażret-i seyyidü'l-āfāḳ ḫᵛācem aydılar ki bu oġul
8 émes dédiler. bu oġulnıŋ isimlerini mehdī ḫᵛācem ḳoydı.
9 olardın kén bir ḳız vücūdġa kéldi. aṭını zehrā ḫān ʻazīzim
10 pādşāh dép aṭ ḳoydılar bularnıŋ arḳalarıdın yana bir
11 ḳız vücūdġa kéldi. isimlerini āfāḳ ḫān ʻazīzim pādşāh dép
12 ḳoydı. ḫanım pādşāhım […] kişi el közümdin munı yétür. murādımġa
13 yéttim dédiler. andın bir oġul ferzend vücūdġa kéldiler. mübārek
14 pişāneleridin nūr-ı ilāhī ẓāhir bolup turadur. bularnıŋ isimini

43 [24a]

1 bürhānü'd-dīn ḳılıç ḫᵛācem dép aṭ ḳoydılar. andın bularnıŋ arḳa
2 -larıdın ol ẕāt-ı bā-berekāt vücūdġa kéldiler mübārek pişānesidin
3 nūr-ı ilahī ẓāhir bolup turadur ol nūr-ı ḥażret-i muḥammed muṣṭafī
4 ṣallāllahu ʻaleyhi ve's-sellemniŋ ẓuhūrları érdi. anıŋ üçün ḥażret-i
5 seyyid āfāḳ ḫᵛācem bu ẕāt-ı bā-berekātnıŋ mübārek tapanlarını
6 mübārek közlerige sürttiler.
7 andaġ naḳl ḳılıpdur ki bir mūy-ı sefīd kişi kirip kéldi.
8 mübārek-bādlıḳ ḳılıp dédiler ki mén bu ẕātnıŋ béşüklerini
9 tepretgeli kéldim dép iltimās ḳılıp turdı. ḥażret-i seyyid āfāḳ
10 ḫᵛācem aydı-ki siz ḳarı kişi éken siz ḫarāc bolur mi-ki dédi.
11 ol kişi aydılar ki maŋa aṣlā ḫarāc bolmaydur. maŋa baḫt-ı saʻādetdür.
12 mén uşbu arżūda kéldim. iltifāt bolsa tepretsem dédi. andın
13 kén şubu kişi béşükni teprettiler. andın edeb saḳlap taʻẓīm
14 becā kéltürüp turdılar. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem ilhām-ı ilahī

44 [24b]

1 ve resūl ‘aleyhi’s-selām beşāretleri bilen ol ẕāt-ı bā-berekātnıŋ
2 isim-i şerīflerini ḫ̬ᵛāce ḥasan ḫ̬ᵛācem pādşāhım dép aṭ ḳoydılar.
3 andın ḫ̬āḳān-ı ā‘ẓam dédiler. andın ṣāḥib-ḳırān ekrem dép atadı.
4 andın ḫ̬ᵛāce buġra ḫ̬ān dédi. andın seyyid buġra ḫ̬ān dédi. andın
5 sulṭān buġra ḫ̬ān andın emīr şāhān dép atadılar ve hemme aṣḥāb-ı
6 yārānlar mübārek-bādlıḳ ḳıldılar. andın ḳoldın ḳolġa alıp köterip
7 yéti kéçe kündüz tuttılar. andın ol ẕāt-ı bā-berekātnı béşükġa
8 saldılar. béşüklerini ḫ̬anım pādşāhım teprettiler. andın ol
9 mūy-ı sefīd kişi arżū ḳılıp aldı. ol tepretti. gāh ġāyib gāh
10 ḥāżır {ḥāẓır} bolur édi. ol kişini héç kişi bilmes ve tanumas érdi.
11 el-ḳıṣṣa mevlāna molla naḳī āḫ̬ūnum tünüdiler ve ba‘żı aṣḥāb-ı yārānlarım
12 fehm ḳıldılar. ammā ḥażret-i ḫ̬ıżır ‘aleyhi’s-selām ol ẕāt-ı bā-berekātnı
13 ya‘nī ḥażret-i ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım toġulġanlarıdın
14 tartıp mādāmī-ki ḥayāt bar aydılar. mahīrāh aydılar. olarnıŋ

45 [25a]

1 ḫ̬iḍmetleridin ḳalmadılar. *naẓm der-ṭaleb ḫ̬ıżır būd cümle merdān*
2 bu ẕāhir ḫ̬adim ṣāḥib-ḳırān el-ḳıṣṣa ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī ẓuhūrġa
3 kélmesdin ilgeri ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ᵛācemġa ve ḫ̬anımġa ilhām bolup
4 aydılar. ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım ẓuhūrġa kélmegenleri
5 rūşen ü hüveydā boldı. ötken beyān vāḳı‘ālardın biri ol-kim bir kéçe
6 ḫ̬anım pādşāhım tüş kördiler ki altun béşük ḳuçaḳlarıda kördiler. andın
7 uyġanıp tüşlerini ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ᵛācemġa ayttılar. andaġ ta‘bīr
8 bérdiler ki ol sulṭānü’l-evliyā özleridin vücūdġa kélürler dép ta‘bīr
9 bérdiler. bir kiz bir kişige aşkārā ḳılmasunlar dédiler. mādāmī-ki ḥażret-i
10 ṣāḥib-ḳırān pādşāhım ḫ̬anım pādşāhımnıŋ mübārek ḳursaḳlarıda
11 ma‘lūm bolġanlarıda her némerse ki cihānda bar érdi. ‘arşdın ferş
12 -ġaçalik keşf bolur édiler. ḫ̬anım pādşāhımnıŋ bir ‘aḳīde iḫ̬lāṣ
13 -ları miŋ boldılar. el-ḳıṣṣa bu ẕāt-ı bā-berekātnıŋ tevellüd vaḳt
14 -larıda ḫ̬ānım pādşāhım ḫ̬ālvet-ḫ̬āneġa kirip héç renc ü meşaḳḳatsız

46 [25b]

1 bir yaḫşı sā‘atde ẓuhūrġa kéldiler. ol vaḳtda tarīḫḳa bir miŋ
2 bir yüz érdi. ol seyyid-i sādāt bī-bedel ol şehzāde-i nūr-ẕāt-ı bī-miṣl
3 tevellüd taptılar. éki yıldın kén gevher-i miṣāl zebānları açılıp çıḳtılar.
4 bir kün ḥażret-i ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım aydılar ki ménıŋ közümiŋ açıl
5 -ġanda serāynıŋ tamıda ḳızıl sırıḳ kök metā‘ları asıġlıḳ tu
6 -rur érdi özleri mü ziyāde kélişlig ġażab-nāk édiler. néme
7 bā‘iṣ édi ki dédiler. ḫanım pādşāhım aydılar ki şol küni
8 ménıŋ iḳlīm-behā bir ḳulaḳ munçaḳım yoḳ bolup édi. ne-çend kün
9 teftīş ḳıldım. tapılmadı. ol munçaḳnı kenīzekler oġur
10 -lap aldı. bérmedi dédiler. ḥażret-i ṣāhib-ḳırān pādşāhım
11 aydılar ki mén ḳursaḳlarıda édim özleri ḳollarını
12 yup édiler. munçaḳları āb-rīzke tüşüp aldı dédi.
13 andın āb-rīzni baḳsalar anda tüşken éken ḫanım pādşāhım
14 bisyār ḫursend ü ḫürrem boldılar. bu esrārnı ḫanım pādşāhım ḥażret-i seyyid

47 [26a]

1 āfāḳ ḫᵛācemġa ayttılar. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem bu sırrnı bir kiz kişige
2 fāş ḳılmasunlar dédi. naḳl ḳılıpdurlar kim künlerde bir kün rūz-ı
3 ‘īd künleri édi. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem ‘īd nemāzıġa kétip édiler.
4 bir munça maẓlūm ḫalḳ ḫanım pādşāhımnı mübārek-bādlıḳ ḳılışıp kélip
5 aydı. ḫanım pādşāhım taḫt üzre uluġ libāslar kéyip dürr yāḳūt gevher-i
6 lā‘l-i mercān ḳollarıda édiler. altun bilen ārāste ḳılġan mercān
7 tügmelerini taşlap bérdiler. héç égin ayaġ tügme munçaḳ cevāhirāt
8 -lar ve lā‘l-i mercānlar ve ḳalġān égin ayaġları hemmeni ḥażret-i ṣāhib
9 -ḳırān ġāzī pādşāhımġa niṣār ḳıldılar. andın ḥażret-i ṣāhib ḳırān ġāzī
10 pādşāhım kūçelerdeki güẕerlerdeki ġarīb bī-çāre ‘ācīz nātüvān miskin
11 -lerge éliştürüp bérdiler. andın seyyid āfāḳ ḫᵛācem ‘īd-gāhdın kéldi
12 -ler. ḫanım pādşāhım bu vāḳı‘alarnı birin birin ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem
13 -niŋ sem‘lerige yétkürdiler. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem aydılar ki ey
14 ḫanım mübārek bolsun. özlerini bu ferzend-i nūr-ı dīdem hemme ḥicāb

48 [26b]

-lardın öŋgeripdür dédiler ve naḳl ḳılıpdurlar ki bir küni ḥażret-i
ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım bir nānnı başlarıġa ḳoyup ḥażret-i seyyid
āfāḳ ḫᵛācemniŋ ḳaşlarıġa kirdiler. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem aydılar.
ey ḫᵛācem başlarıdaki némen dép ḥażret-i ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım
aydılar ki özlerige neẕr alıp kéldim dédiler. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem
orunlarıdın ḳopup ḥażret-i ṣāhib ġāzī pādşāhımnı köterip
taḫtda olturġuzup ḳoydılar. nān alıp kélmegenleriġa andaġ
ta‘bīr bérdi kim hemme insān nāŋa muḥtācdurlar. ḥażret-i ṣāhib-ḳırān
émes ġāzī pādşāhım héç némerse ki muḥtācdurlar dédi. ḫanım pādşāhım
ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācemġa iḫlāṣ-ı ‘aḳīde ḳılġanlarınıŋ
beyānı naḳl ḳılıpdurlar ki ḫanım pādşāhımnıŋ bir toġḳan
-larınıŋ belāsı mantuḳ ḫān sulṭān şikārġa çıḳıp édi.
ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācemniŋ kārḫāneleriġa yantaḳ tüşüp durġan
bir yantaḳçını bir ulaġda yantaḳ alıp kélip yārkendniŋ bir

49 [27a]

kūçeside mantuḳ ḫān sulṭānġa uçrap ḳaldı. ol kūçe
tār-ı kūçe édi. mantuḳ ḫān sulṭānnıŋ atı ötgeli
onamadı. mantuḳ sulṭān yantaḳçınıŋ başıġa ḳamçı
urdı. yantaḳçınıŋ yüzige tikip yüzi yarıldı. yantaḳçı
yıġlap ḥażret-i āfāḳ ḫᵛācemniŋ aldılarıġa bardı. méni
mantuḳ sulṭān urdı dédi. ḥażret-i āfāḳ ḫᵛācem ḫanımnıŋ
dillerini ayap héç néme démey yérge ḳarap başlarını
tüpin salıp şük olturdılar. ol sā‘atda ḫanım pādşāhım
şemşīrlerini yalaŋdap çıḳıp kétti. mantuḳ sulṭānnıŋ
ordasıġa barıp başını késip alıp kélip seyyid āfāḳ ḫᵛācemniŋ
naẕarlarıda ḳoyup dédi kim ḥażretleriniŋ dergāh astāne
-lerige bī-edeblik ḳılġan kişiniŋ cezāsı uşbudur
dédiler. andın seyyid āfāḳ ḫᵛācemniŋ dilleri ziyāde ḫoş
boldı ve aydılar ki ey ḫanım ḫudāyım ne néme ki ‘aṭā ḳılsa teŋ

50 [27b]

1 ékile ‘ālemde teŋ şerīk-dür miz dédi.
2 naḳl ḳılıpdur ki bir kün seyyid āfāḳ ḫ̬ācem ḫanım pādşāhım
3 bilen ḳavġun tarbūz temāşāsıġa bardılar. hemme aṣḥāb-ı
4 yārānlarım arḳalarıdın bardılar. ol vaḳtde damla ata
5 cān dép birleri bar érdi. bir işdin ḫanım pādşāhım
6 […] şemşīrlerini yalaŋdap ḳoġladılar. damla ata cān
7 āḫūnum ḳaçıp ġāyib boldılar. ān-çen-ān izdediler tapmadı.
8 āḫirü’l-emr ḫanım melāl boldılar. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ācem ḫanımġa
9 ilticā ḳılıp günāhlarını tiledi. ḫanım pādşāhım damla ata cān
10 āḫūnumnıŋ günāhlarını ‘afv ḳıldılar. andın ḫande ḳılıp
11 küldiler. seyyid āfāḳ ḫ̬ācem éki aṣḥāblarını buyurdı-ki ol
12 küteh tarbūznı alıp kéliŋler dédi. bular alıp kéldi. āfāḳ ḫ̬ācem
13 mevlāna molla-naḳī āḫūnumġa buyurdı ki bu tarbūznı éki pāre
14 ḳıl dép éki pāre ḳıldı. damla ata cān āḫūnum tarbūz

51 [28a]

1 -dın çıḳıp ḳol baġlap ta‘ẓīm barça kéltürüp turdılar. bu
2 vāḳı‘alar ḥażret-i ṣāhib-ḳırān vücūdġa kélmesdin ilgeri aydılar.
3 vaḳtī-ki ḥażret-i ṣāhib-ḳırān pādşāhım vücūdġa kéldiler. ḫanım pādşāhımnıŋ
4 ġażab ḳıladurġan işleri aṣlā ḳalmadı ve mülāyim boldılar.
5 naḳl ḳılıpdurlar ki ḥażret-i ṣāhib-ḳırān pādşāhımnı baḳġalı
6 mevlāna molla-naḳī āḫūnum{nı} müteṣaddī édi. bu ḫ̬ācem ġāzī pādşāhım
7 tört yaşġa kirdiler. künlerde bir kün mevlāna molla-naḳī āḫūnum
8 -nıŋ köŋüllerige şundaġ kéldi-ki méni bir kiçig balanı baḳġalı
9 ḳoyup ḥażretniŋ uluġ soḥbetleridin maḥrūm ḳaldım dédi.
10 mevlāna molla-naḳī āḫūnumnıŋ köŋülleriġa kélgeni ḥażret-i ṣāhib-ḳırānġa
11 ma‘lūm boldılar. aydılar ki ey babamnı kötergil dédiler.
12 molla naḳī āḫūnum köterdiler. yérde ḳoyġıl dédi. ḳoydı.
13 yana kötergil dédi. köterelmedi. ān-çen-ān zūr ḳıldı. bulmadı.
14 burun töşükleridin ḳan revān boldı. éki putları

52 [28b]

1 tā tizleriġaçalik yérge pattı. putlarını yérdin ozup alalmadı.
2 ṣāhib-ḳırān pādşāhım aydı. ey baba néme ki köterelmeysiz kiçig
3 balanı mén kötersem köteremey-siz mén kötermesem mü köteremeysiz
4 dédi. molla naḳī āḫūnum ṣāhib-ḳırān pādşāhımġa tola ilticā ḳılıp
5 ḫażretleriniŋ uluġluḳlarını bilmey ḫaṭā ḳılıpdur mén. dilimġa
6 kélgen ḫaṭālarımnı ‘afv ḳılsalar necāt tapsam dép bisyār nāle zārī
7 ḳıldılar. ṣāhib-ḳırān pādşāhım ‘afv ḳıldılar. molla naḳī āḫūnumnıŋ putları
8 yérdin ḫalāṣ boldılar. ṣāhib-ḳırān pādşāhımġa néme bir iḫlāṣ miŋ
9 boldılar.
10 naḳl ḳılıpdurlar kim künlerde bir kün ḫażret-i seyyid āfāḳ ḫ^{v}ācem
11 -niŋ aṣḥāblarıdın mevlānā molla-{naḳī} aẓher āḫūnum hemīşe seyyid
12 āfāḳ ḫ^{v}ācem bilen birle yürür érdiler. ḫażret-i ḫ^{v}ācem pādşāh bularnı
13 babam dér érdiler. ol vaḳtda ḫ^{v}ācem pādşāhım tört yaşda
14 édiler. āḫūnum bir merātibe ayttı. yā ḫ^{v}ācem ḫażretleri balalar bilen

53 [29a]

1 oynap tursa mén āfāḳ ḫ^{v}ācemniŋ ṣoḥbetlerige kirip çıḳsam dédi.
2 ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım aydı ki ey baba barmaŋ şubu yérde
3 turuŋ dédi. molla aẓher āḫūnum nā-çār turdılar. ammā köŋülleriġa
4 aġır kélip turup ḳaldılar. ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım aydı-ki
5 ey baba söz aŋlay siz yā aŋlamay siz. mén siz esrār-ı ḫaḳḳdın
6 söz ḳılıp bérey ‘arşī kürsī lūc-ı ḳalemdin söz ḳılıp bérey dép
7 ‘arşī kürsī levḥ-i ḳalemniŋ beyānını ḳılıp bérdiler. molla aẓher āḫūnumġa
8 bir keyfiyyāt-ı cezebāt ḫāṣıl bolup bī-ḫūd bolup yıḳıldılar. ol bī-ḫūd
9 -luḳda molla aẓher āḫūnumġa bir keşf ḫāṣıl boldılar. ḫażret-i ṣāhib-ḳırān
10 ġāzī pādşāhım bilen ‘arşġa çıḳtılar ve seyr ḳıla ḳıla barur édi.
11 bir künbeḏ-i ‘ālī nümāyān boldı. ḫażret-i seyyid ṣāhib-ḳırān pādşāhım ol
12 künbeḏġa kirip nurdın taḫt üzre çıḳıp olturdılar. molla
13 aẓher āḫūnum künbeḏniŋ taşıda ḳaldılar. ḫażret-i ṣāhib-ḳırān pādşāhım
14 -dın ayrılıp ḳalġanıġa derd sözleriġa bi-ṭāḳat bolup ḫayrān muntaẓır

54 [29b]

1 ol künbeḏniŋ éşikini tapalmay. bülend āvāz bilen yā ḥażret-i
2 ṣāhib-ḳırān pādşāhım dép üç mertebe ḳıçḳırdılar. ḥażret-i ṣāhib-ḳırān
3 pādşāhımnıŋ merḥametleri birle éşik nümāyān boldı. içige
4 kirdiler. körseler ḥażret-i ṣāhib-ḳırān pādşāhım taḫt üzre
5 olturupdurlar. ol künbeḏniŋ içide ṣāliḥlerdin tola érdi.
6 ‘adüvvini ḫudādın özge kişi bilmes édi. hemmeleri ḥażret-i
7 ṣāhib-ḳırān pādşāhımnıŋ mürīd-i muḫlīṣleri édiler. olarge muntaẓır
8 édiler. bularnıŋ arasıda ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācemniŋ aṣḥāb
9 -larıdın tola érdiler. ḥażret-i ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāhım cuvāb
10 bérdiler ki bular hemme ménıŋ mürīd-i muḫlīṣlerimdürler dédi. andın
11 hūşlarıġa kéldiler. bu vāḳı‘ātlarnı seyyid āfāḳ ḫᵛācemniŋ sem‘-i şerīf
12 -leriġa saldılar. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem aydılar ki ménıŋ bu nūr-ı
13 dīdemniŋ ṣoḥbetlerini bir kişi tapalmas. munı ḫāṣ-ı elḫāṣ dérler.
14 olardın özge kişige müyesser bolmas. ammā ménıŋ ṣoḥbetimni her kişi

55 [30a]

1 tapar dédiler.
2 el-ḳıṣṣa ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem yārkenddin peder büzürg-vārī ḥażret-i
3 mezār pādşāhımnıŋ ziyāretleriġa kāşġarġa teşrīf-i ḳadem kéltürdi.
4 ḥażret-i mezār pādşāhımnıŋ āstāne dergāhlarıġa tüştiler. ol
5 vaḳtda ḫān ḫᵛācem pādşāhım kāşġarda dārü’s-salṭanatda édi.
6 ḫān ḫᵛācem pādşāhım mu ḫaber-dār édiler. hemme lāzım […] larnı
7 ṭayyār ḳılıp turġan édiler. ziyāret ü tilāvetdin kén
8 keŋrü aş su ḳıldurup ġarīb ü bī-çāre ‘ācīz nātüvānlarġa
9 bérdiler. andın neẓr-i nüzūrāt bérip du‘ālarını aldılar. andın
10 ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem ḫān ḫᵛācem pādşāhımġa aydılar ki ey
11 ferzend-i ercümend uşbu yérler hemme yérlerdin obdānraḳ yérlerdür.
12 bu yérge obdān künbeḏ-i ‘ālī binā ḳılıŋ tā dūr ḳıyāmetġaçalik bozulmasun
13 dédiler. şol sā‘at ḫān ḫᵛācem pādşāhım künbeḏ ḳıladurġan yérde
14 edeb-i temām bilen ta‘ẓīm becā kéltürüp turdılar. andın künbeḏ

56 [30b]

1 ḳıladurġan yérni ta‘yīn ḳıldılar. ḫān ḫᵛācem pādşāhım ataları
2 buyurġan emrleridin tecāvüz ḳılmay şol zeman künbeḏġa ḳadem
3 ḳoydılar. tā altı ayġaçalik zūr bérip künbeḏni binā ḳıldılar.
4 ammā künbeḏniŋ töpesini üç nevbet attılar. toḫtamay tüşüp
5 kişi andın ḫān ḫᵛācem pādşāhım ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācemġa yārkendġa
6 ‘arż-ı dāşt bérdiler. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem ‘arż-ı dāşt
7 maẓmūnıġa vāḳıf bolup dédiler ki ol künbeḏ ḳıladurġan vaḳtda
8 birāderleri seyyid ṣāḥib-ḳırān ġāzīni alıp barıp iş ibtidā ḳılġan
9 töpede ḳoysalar künbeḏ binā bolur édi dép ḫān ḫᵛācemġa mübārek
10 nāme kéldi. nāme maẓmūnıġa muṭṭali‘ bolup şol zeman yārkendġa aṭlandı.
11 barıp āfāḳ ḫᵛācem bilen körüşüp ziyāret ḳılıp ta‘ẓīm becā kéltürüp
12 turdılar. ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem ḥażret-i seyyid ṣāḥib-ḳırān
pādşāhımġa
13 dédiler kim özleri birāderleri bilen kāşġarġa barıp babaları
14 ḥażret-i mezār fāyiżü’l envārnıŋ başlarıġa künbeḏ binā ḳıldurup

57 [31a]

1 kélseler dédiler. ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım ḫoş yolġa ıdıp
2 düldülġa süvāre bolup yār dervāzesidin çıḳtılar. mīrzā devlet ata
3 olarġa celev-dār {bolup} boldılar ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhımġa
4 ‘izzet-i ḥürmet āb-rūy ḳılıp kāşġarġa kéldiler. künbeḏniŋ temām
5 ḫıştlarını aldurup étip özini ḫūb-saḥn ḳılıp bolġandın
6 kén ḫān ḫᵛācem pādşāhım bir ḫıştnı alıp ṣāḥib-ḳırānnıŋ ḳolıġa
7 bérdiler. bular bī-niyyet künbeḏ dép ḫıştnı ḳoydılar. andın
8 ḫān ḫᵛācem ḳoydılar. künbeḏ andek müddetde temāmıġa yéttiler. andın
9 ḫān ḫᵛācemniŋ bir ‘aḳīdesi ṣāḥib-ḳırān pādşāhımġa miŋ boldı.
10 bularnıŋ basḳan izlerini közlerige sürter érdiler.
11 naḳl ḳılıpdurlar ki ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem ḫān ḫᵛācemġa
12 aydılar. ey ferzend-i ercümend bīgāne ḫātūnlarġa aralaşmaġlıḳ
13 pādşālıḳġa lāyıḳ émes andın ḥaẕer ḳılġanda boladur. andaġ
14 iş azġına furṣatda tefriḳalik saladur dédiler. andın

58 [31b]

1 pat furṣatda olar aytḳanları dék her maẕlūmdın bir işni kördi.
2 el-ḳıṣṣa ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ācem yārkendde taḫt-ı salṭanatda
3 ber-karār édiler. ammā ḫ̬āce isḥāḳ-ı velīniŋ bir oġulları bar édi.
4 ḫ̬āce şādī ḫ̬ācem dép ʻadāveti cūşġa kéldi bī-edebliḳ ḳılıp
5 seyyid āfāḳ ḫ̬ācemġa zehr bérdi. andın ol oġul yārkenddin
6 çıḳıp aḳsuġa ḳaçtı. ḥanīm pādşāhımnıŋ ādemleri arḳasıdın
7 ḳoġlap barıp tutup olturup deryāġa taşlap attılar.
8 ḫudāy teʻālīniŋ taḳdīr irādesi şundaġ kétgen evlād-ı peyġamberlermizġa
9 zehr birle şehādetleri mīraṣ éken ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫ̬ācem
10 yārkendde ʻālem-i fānīdin ʻālem-i bāḳīġa rıḥlet ḳıldılar. *ḳālū innā lillāhi*
11 *ve innā ileyhi rāciʻūn* olarnıŋ mübārek cesedlerini ḫān ḫ̬ācem
12 kāşġarġa alıp kélip ḥażret-i mezār fāyiżü'l envārnıŋ yanlarıda
13 defn ḳıldılar. tārīḫḳa bir miŋ bir yüz beş édi.
14 seyyid āfāḳ ḫ̬ācem bu ʻālemdin barıp bularnıŋ arḳasıdın

59 [32a]

1 ḫān ḫ̬ācem pādşāhım altı ay seccāde-nişīnlıḳ ḳıldılar. āḫirü'l emr
2 ḫān ḫ̬ācem pādşāhım şikārġa çıḳḳan yérleride […] çıġandaş
3 dégen ḳalmaḳ […]-gede nemāz-ı pişīn oḳup turġan ḥāletde
4 bu cihānnı ḫālī körüp vaḳtnı ġanīmet bilip şehīd ḳıldı. *ḳālū innā lillāhi*
5 *ve innā ileyhi rāciʻūn* aṣḥāb-ı yārānlar çıġandaş ḳalmaḳnı tutup
6 olturup deryāġa taşlap attılar. ḫān ḫ̬ācemniŋ ḥebadullarını
7 yup türāb-ı ravża-yı mübārekde āfāḳ ḫ̬ācemniŋ yanlarıda defn ḳıldı.
8 mundın bir yıl kén ḫanım pādşāhnı dolanlar şehīd ḳıldı. *ḳālū innā lillāhi*
9 *ve innā ileyhi rāciʻūn* ḫān ḫ̬ācem pādşāhım vefāt bolġandın kén
10 ḫanīm pādşānıŋ mededi birle ḫ̬āce mehdī ḫ̬ācem āfāḳ ḫ̬ācemniŋ
11 orunlarıda olturdı. bir yarım yıl ḥükm-rānlıḳ ḳıldılar.
12 ḫanım pādşāhımnıŋ vefātıdın kén aḳbaşḫān kélip yārkendni
13 alıp ḥükūmetde olturdı. ol vaḳtda seyyid āfāḳ ḫ̬ācemniŋ
14 ferzendleri şehzādeleridin ʻabdü'ṣ-ṣamed ḫ̬ācem mehdī ḫ̬ācem ḳılıç

60 [32b]

1 bürhānü'd-dīn ḫᵛācem ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhımlar aḳbaşḫān
2 yārkendni alıp olturġandın kén dilleri bī-nihāyet melūl boldı.
3 ammā ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhım aṣlā pervā ḳılmadılar. dédi-ki
4 ey birāderler bu vāḳı'alardın bizlerġe bir uluġ naṣīb bolġusıdur.
5 ḫudā ṭaleb bile kélipdür. ceddimiz resūl 'aleyhi's-selām ki kāfirlerdin
6 bī-nihāyet iz étip mekke-i mu'aẓẓamdın medīne-i münevvereġa bardılar.
7 sulṭānü'l-'ulemā belḫdin ḫᵛārezmge bardılar. bizlerniŋ peder
8 büzürg-vārīmiz ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛācem kāşġarda bābā ḫān żālim bed-girdār
9 -dın iz étip çīn şehrige bardılar. bizlerġa […] ḳılmaḳ
10 lāzım boldı. her şehrlerge barıp seyr-i seyāḥat ḳılıp ḫudāy te'ālīniŋ
11 ṣun'-i 'acāyiblerini körüp ciḫān seyrini ḳılmaḳımız lāzımdur
12 dép ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım birāderleriġa tégin
13 ḫāṭır bérip ḳuvvet bérdiler. naḳl ḳılıpdurlar ki ol vaḳtda
14 ḫanım pādşāhım ḥayāt érdiler. ḫᵛāce mehdī ḫᵛācem yārkend taḫt-ı

61 [33a]

1 salṭanatıda ber-ḳarār édiler. künlerde bir kün ḥażret-i āfāḳ ḫᵛācem
2 -niŋ destār-ı firencīlerini ḫanım pādşāhım ḫᵛāce mehdī ḫᵛācemġa
3 ve 'abdü'ṣ-ṣamed ḫān ḫᵛāceġa kédürüp baḳtı. héç ḳaysılarıġa
4 rāst kélmedi. ḫanım pādşāhım [tüg]mekin buldılar ki ḫᵛācemniŋ destār-ı
5 firencīleri yérde ḳalur dép bisyār melāl édi. ṣāḥib ḳırān-ġāzī
6 pādşāhım aydılar ki maŋa kédürseler şāyed ki méniŋ ḳaddīmge rāst
7 kélür mi-kin dédi. ḫanım pādşāhım ṣāḥib-ḳırān pādşāhımġa kédürdi.
8 bu ẕāt-ı şerīfniŋ ḳaddige rāst kéldiler. bu uluġ ḫırḳanı
9 ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım kéydiler. hemme aṣḥāb-ı yārānlar mübārek-bād
10 ḳıldılar. andın birāder-zādeler ve aṣḥāb-ı yārānlar birle 'id nemāzıġa
11 bardılar. 'id nemāzını oḳup yanġanlarıdın kén hemme 'ulemā-yı fużalā-yı
12 ümerā u fuḳarālar mübārek-bād ḳıldılar. ol kişi yéti iḳlīmniŋ
13 ḫᵛācesi aydı ammā ḫanım pādşāhım hemme taa'lluḳātlarını ṣāḥib-ḳırān
14 pādşāhımnıŋ ḥaḳḳıda niṣār ḳıldılar. yārkend 'ācīz ü nātüvān

62 [33b]

1 ġarīb ü ġurebāları memnūn ser-efrāz boldılar. ol şehrlerde ebū cehil
2 zemānesi-dék rencde bolup yārkenddin kāşġarġa ḥicret ḳıldı.
3 ol zemānda kāşġar boyı buġra ḳam bilen édi. hemme aṣḥāb-ı yārānlar
4 muhācirler dék bu şehzādelerniŋ arḳalarıdın revān bolup
5 menzil-i[…]larnı ṭayy ḳılıp ḫān ayrıḳı dégen mevẓi'ge kélip
6 bir sögitlik būstānġa tüştiler. ol diyārnıŋ ādamları
7 neẕr-i nüzūrāt alıp kélip ziyāret ḳılıp yanar édiler. ol vaḳtda
8 ebū naṣrü'l-envārī yéti yaşda édiler. bir sögitniŋ şāḫını tutup
9 turup aydılar ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhımnıŋ ḳullarıda köli
10 çigid bar édi. olarnıŋ étekige taşlap bérdiler ve hemme
11 ḫalḳ bularġa muntaẓır édiler. ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım ebū naṣr
12 ebū naṣrü'l-envārīġa aydılar ki méni unutmaġıl. mén seni tapıp
13 alur mén dép va'de bérdiler. andın yürüp tazġunġa bardı
14 -lar. bir örüklüg baġḳa tüştiler. mübārek béllerini bışıp

63 [34a]

1 bél-baġlarını bir örükniŋ şāḫıġa artıp ḳoydılar. şubu
2 örükler […] bardur. ol örük özi yoġan ve şāḫı
3 mevhim nihāyet toladur. ol diyārnıŋ ādamları öz tevfīḳ
4 -leriçe neẕr-i nüzūrātlarını alıp kélip ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhımnı
5 ziyāret ḳılaşıp du'ālarını alıp yanar édiler. şol yérde 'Īd-i
6 muhammed dégen bir kişi bar édi. anıŋ maẕlūmesi bir semiz ḳoy
7 bir téve […] nān sekiz […] ve altı yaşar bir oġlını alıp kélip
8 niyāz ḳıldı. 'Īd-i muhammed dégen ḫān ḫᵛācem 'ālemdin barġandın kén
9 vefāt bolġan aydılar. bu oġulmu ḥażret-i mezār pādşāhımnıŋ āstāne
10 -leride toġulġan édi. atası vefāt bolup köçüp kélmegen édi.
11 ol toġulġan künleri nevrūz édi. aŋa nevrūz aṭı ḳoydı.
12 ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhım iltifāt ḳılıp bir nān bérdi.
13 méni unutmaġıl. mén seni tapıp alur mén dép va'de ḳıldı.
14 andın yolġa revān boldı. şol yürgenleriçe kāşġarġa kirdi.

64 [34b]

1 ḫān ḫᵛācem şehīd bolġandın kén taḫt-ı ḥükūmetde ḥażret-i āfāḳ
2 ḫᵛācemniŋ énileri ḳanā‘atu’l-lah ḫᵛācemniŋ oġlanları maḳṣūd
3 ḫᵛācem olturġan édiler. bu şehzādeler kélip maḳṣūd ḫᵛācemniŋ
4 ordalarıġa tüştiler. şol künlerde ḫᵛāce maḳṣūd ḫᵛācem
5 molla naḳr āḫūnumġa bir işdin kélip zindanġa salġan édiler.
6 şehzādeler aŋlap bisyār melūl boldılar ve aytıştılar ki bizni
7 boynıda köterip […] ḳılġan atalıḳımızını zindanġa salġanı
8 ḳaydaġ dép maḳṣūd ḫᵛācemdin mevlānā molla-naḳī āḫūnumnıŋ
9 günāhlarını tilediler. ḫᵛāce maḳṣūd ḫᵛācem ḳabūl ḳılmadı. ḥażret-i
10 ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım aydılar. bizniŋ sözimizni maḳṣūd
11 ḫᵛācem ḳabūl ḳılmadı. émdi nā-maḳṣūd bolġay dép du‘ā-yı bed
12 ḳıldı. bu du‘ā-yı bed ḳılġanları hemmege meşhūr boldı. andın
13 ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhım mevlānā molla-naḳī āḫūnumnıŋ
14 ḳaşlarıġa barıp bularnı zindāndın çıḳarıp öz menziliġa

65 [35a]

1 kéldi. andın sefer ḳılsa […] iḫtiyār ḳıldılar. mevlāna molla-naḳī āḫūnum aydılar
2 ki özleri hicret ḳıldılar. méniŋ nemāzımnı kim oḳur-ékinler dédiler. ḥażret-i
3 ṣāḥib-ḳırān aydılar ki inşā’l-lahu te‘ālī özüm oḳur mén dép pādşāhlıḳ ḳıl
4 -dılar. mevlānā baba ḳāżī aydılar ki mén ḥażretleri bilen barsam dédiler.
5 ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān aydılar ki siz ḳarıdıŋız. ne-çend yıl atam seyyid āfāḳ ḫiḏmet
6 -leride boldıŋız. atamdın ḳalıp bizniŋ ḫiḏmetimizde bolduŋız. siziŋ
7 ḫiḏmetiŋiz yétti. siz mevlānā molla-naḳīniŋ hużūrıda meşvī ḫānlıḳ ḳılsaŋız
8 bizlerniŋ muḥabbetimizde bolġan dék bolur siz dép pādşāhlıḳ ḳıldılar.
9 molla naḳī āḫūnumnı ḫudāġa tapşurdum ve sizlerni molla naḳıġa tapşurdum
10 dép taşmalıḳġa revān boldılar. şol yürgenleriçe taşmalıḳġa
11 barıp şāh bāḳī ḫᵛāceniŋkide tüştiler. şāh bāḳī ḫᵛāce iḫlāṣmendlikde
12 yektā édiler. dünyāsınıŋ ḥadd-ı ḥudūd ‘adedini ve ḥesābını ḫudādın özge
13 kişi bilmes érdi. şāh bāḳī ḫᵛāceniŋ ehliyyeleri ārżū aġça
14 ḫᵛācem pādşāhımġa tola ḫiḏmetler ḳıldı. bularnıŋ bir oġulları

66 [35b]

1 bar édi. atı ‘abdu’l-mecīd érdiler. ḫᵛācem pādşāhım molla mecīdge naẓar
2 iltifātlarını salıp ḳand-benāt bérdiler. andın aġzıġa āb-ı dehen
3 -lerini saldılar. üç yaşḳa kirgenleride gevher miṣllig zebānları
4 çıḳtı. andın ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhım aydılar. ey şāh bāḳī ḫᵛāce
5 ve ey ārżū aġça bizlerge üç ay boldı. bisyār ḫiḍmet ḳıldıŋız.
6 ḫudā ḫᵛāceler siziŋ ḫiḍmetiŋizni yandurġay-mén dép pādşāhlıḳ ḳıldı.
7 andın ḥażret-i ḫᵛācem pādşāhımġa şāh bāḳī ḫᵛāce baş ayaġ ser ü pāy
8 bir tokuz yılmay téve néçe ḳaçalarda sarıġ bāz néçe ḳaçalarda sarıġ yaġda
9 yuġurup étken érken toḳaç [...] ṭayyārladılar. yana bir tofçaḳ
10 tüşüp ḫᵛācem pādşāhımġa tuttılar. andın hemme āṣḥāb-ı yārānlarġa baş
11 ayaġ ser ü pāy bérdin. kefş-i mesḥ birdin. bél-baġ birdin. cübbe
12 birdin éki çapduḳluḳ aṭı birdin cāzlıḳ téve tuttılar. andın
13 ḫᵛācem pādşāhım henüz aṭlanmap édiler. şehrdin ḫaber kéldi-ki maḳṣūd ḫᵛācemni
14 sipāhlar aṭı [bāzārda] taş birle urup şehīd ḳıldılar dép ḫaber kéldi.

67 [36a]

1 ḫᵛācem pādşāhımnı ve şehzādelerni ve hemme aṣḥāb-ı yārānlarnı şāh bāḳī ḫᵛāce
2 ozatıp bedaḫşāndın yandılar. ḫᵛācem pādşāhım şubu yürgenleriçe
3 bedaḫşānġa bardılar. bedaḫşān pādşāhı ḫᵛācem pādşāhımnıŋ ḫaberlerini
4 aŋlap aldıġa bir künlük yérġaça bardılar. ḫᵛācem pādşāhımnı yıraḳdın
5 körüp aṭdın ḳoşup yügürdiler. barıp üzeŋülerini ṭavāf
6 ḳıldılar. ḫᵛācemni şehzādeler başlıġın hemme aṣḥāb-ı yārānlarıġa ‘izzet
7 ikramlar ḳılıp şehrke alıp kirip ordasıġa tüşürdiler.
8 ḥażret-i ḫᵛācem pādşāhımġa hemme şehzādelerġa aṣḥāb-ı yārānlarġa bedaḫşān
9 pādşāhı bende-vār ḫiḍmet ḳıldılar. pādşāh sordılar ki bu hemme
10 ḫᵛācelerimiziŋ anaları bar mu yā yok mu dép sordı. aṣḥāb
11 -larıdın molla muhammed āḫūnum cuvāb bérdi-ki bu ḫᵛāce ‘abdü’ṣ-ṣamed ḫᵛācemniŋ
12 anaları kāşġardın mirzā ebū bekirniŋ evlādlarıdın turūr. bu
13 üç ḫᵛācemniŋ anaları çıŋız ḫān evlādı muhammed emin ḫannıŋ ḳızı
14 muḥterem ḫanımdurlar dép beyān ḳıldılar. bedaḫşān pādşāhı aydı-ki

68 [36b]

1 bizlerniŋ aramızda nisbetni ana ṭarafıdın alur miz. ḳāsīleriniŋ
2 anaları seyyid buse ḫānzāde buse şol yuḳarı oltursun dédi.
3 ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān pādşāhım şol vaḳtde ḫ̬ᵛāce‘abdü’ṣ-ṣamed ḫ̬ᵛāceġa ana
4 teŋlikige kélip gāh ḳızıl gāh sarıḳ bolup olturdılar. andın öz
5 menzīllerige barıp bir öyge kirip kitāb muṭāli‘ ḳılıp olturup
6 yétti. kündin kén vefāt ḳıldılar. *ḳālū innā lillāhi ve innā ileyhi rāci‘ūn* ḫ̬ᵛācem
7 pādşāhım ḫ̬ᵛāce mehdī ḫ̬ᵛācem bürhānü’d-dīn ḫ̬ᵛācem bular ta‘ziyet tutup
8 mātem-dār boldılar. andın ḫ̬ᵛāce mehdī ḫ̬ᵛācem bürhānü’d-dīn ḫ̬ᵛācem ḫ̬ᵛācem
9 ṣāḥib-ḳırān pādşāhımlar keşmīrge bardılar. mevlānā bedaḫ̬şānī dép
10 bir ‘azīz bar érdi. bularnıŋ bir ṣāḥib-cemāl kızları bar érdi. el-ḳıṣṣa
11 bu ḳızını ḫ̬ᵛācem ṣāḥib-ḳırān pādşāhımġa iltimās ḳılıp dédiler ki şubu
12 ḳızım ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhımnıŋ ṭahāretlerige su bérse
13 dép bisyār ilticā ḳıldılar. ḫ̬ᵛācem ṣāḥib-ḳırān ḳabūl ḳılmadılar. andın
14 aṣḥāb-ı yārānlar ilticā ḳılıp dédiler ki sünnet-i resūlu’l-lah kéltürseler

69 [37a]

1 becā kéltürseler yaḫ̬şı bolur mi-ki dép turdılar. andın lā-‘ilāc bolup
2 ḳabūl ḳıldılar. andın ‘aḳd-i nikāḥ boldılar. ol ‘azīzniŋ bir munça mürīdleri
3 bar édi. héç yérge yétişemey bī-behre ḳalġan édiler. el-ḳıṣṣa ṣāḥib
4 -ḳırān ġāzī pādşāhım buyurdılar ki keŋrü āb aş ḳılıŋlar dép
5 yārānlar āb aş ṭayyār ḳıldılar. andın ol ‘azīzniŋ mürīdleri bilen
6 çırlatıp hemmelerige aş tarttılar. bular bu aşnı yép hemmeleri oltur[up]
7 baḳıp ‘arşnı töpün baḳıp püşt-i māhīni kördiler. andın bularnıŋ
8 ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhımġa bir iḫlāṣ-ı ‘aḳīdeleri miŋ boldılar.
9 andın ḫ̬ᵛācem ṣāḥib-ḳırān buḫ̬āraġa teşrīf-i ḳadem kéltürdiler. bir munça
10 vaḳt turdılar. andın buḫ̬āra pādşāhınıŋ bir ḳızı bar érdi. bisyār
11 ṣāḥib-cemāl édi. ol ḳızını ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhımġa tola
12 iltimās ḳıldılar. ḫ̬ᵛācem ṣāḥib-ḳırān aydılar ki bir nevbet öylendim.
13 émdi öylenmeydür mén dép ḳabūl ḳılmadılar. andın yanıp yana
14 bedaḫ̬şānġa kéldiler. ol ‘azīzimge bir munça la‘l-i bedaḫ̬şān

70 [37b]

1 dürr-i mercān la‘l-i cevāhirātlar bérip rāżī ḳıldılar. andın keşmīrġa
2 bardılar. ol ‘azīz ‘arż ḳıldılar. ḥażretlerini ḳıyāmetde ḳaydın
3 tapar miz dédi. ḫᵛācem ṣāḥib-ḳırān aydı-ki ceddim ḥażret-i resūl ‘aleyhi’s-selām
4 -nıŋ bar yéridin taparlar dédiler. ol ‘azīzim ḥāmilede bolup
5 ḳalıp édiler. ḫᵛācem ṣāḥib-ḳırān keşmīrġa kéldi. pādşāhınıŋ
6 aṭı urandıp ḫān érdi. ḫᵛācem ṣāḥib-ḳırānnıŋ vāḳı‘alarını
7 aŋlap aldıġa bir künlük yérġaça çıḳtı. ḫᵛācemni yıraḳdın körüp aṭı
8 -dın özini taşlap aldılarıġa yügürdi. ḫᵛācemni ziyāret
9 ḳılıp ayaġlarıġa yıḳılıp yıġlap turdı. andın ḳopup ḫᵛācemni başlap
10 ḫoş hevā yérge yaḫşı bisāṭlar saldurup ḫᵛācemni tüşürdiler
11 ve hemme āṣḥāb-ı yārānlarım tüştiler. obdān mihmāndārlıḳ kılıp
12 ordasıġa teklīf ḳıldılar. ordasıġa alıp barıp bende-vār
13 ḫidmet ḳıldılar. ḫᵛācem ṣāḥib-ḳırānnı bir sā‘at körmese bī-ārām
14 bolur érdi. andın ḫᵛācem ḥacc niyyet ḳıldılar. urandıp ḫān

71[38a]

1 ān-çen-ān men‘ ḳıldı. toḫtatalmadı. urandıp ṣūret-keşġa buyurdı-ki
2 her pāre ḫᵛācem ṣāḥib-ḳırānnı körgüm kélse ṣūretlerini körsem mü
3 tégin ḫāṭır bolur mi-ki dédi. ṣūret-keşlerni alıp kélip ḫᵛācemniŋ
4 ṣūretlerini tarttı. oḫşatalmadılar. andın ayttılar. ḫᵛācem héç ṣūretde
5 émes ékenler. belki sīretde ékenler. andın urandıp ḫān ṣāḥib-ḳırān
6 pādşāhımġa bir gevher şeb-çerāġ bir munça dürr-i cevāhirātlar alıp çıḳıp neẕr-i niyāz
7 ḳıldılar. ḫᵛācem alġalı onamadılar. urandıp ḫān aydı. hindistān
8 şehri teŋ ḳaysçalik şehrlerdür. her néçe ki-dür aṭ ulaġ
9 -larnıŋ hem ḫüşklerige lāzım bolur dédiler. nāçār aldı. ḫᵛācem
10 urandıp ḫānġa du‘ā ḳıldılar. pādşāh yana hemme aṣḥāb-ı yārānlarġa
11 ser ü pāy bérip bir künlük yérġaça barıp vedā‘laşıp yandı.
12 ḫᵛācem şol yürgenleriçe ḫᵛārezmge bardılar. hevā nihāyet ısıḳ
13 temmūz vaḳtı édi. bir munça kervānlar ḫᵛācemġa hem-rāh édiler. bir munça
14 yol yürgendin kén meşklerdeki su tökep ussuzlıḳdın

72 [38b]

1 olar ḥāletke yéttiler. āṣḥāb-ı yārānlar ḫ̬ᵛācem ṣāḥib-ḳırānnıŋ ayaġlarıġa
yıḳılıp
2 yıġlap turdılar. ḫ̬ᵛācem āṣḥāblarıdın aygülännı buyurdılar ki meşklerni
3 tévelerge yüklep şol körüngen ḳum taġnıŋ eṭrāfıda yana bir taġ bar.
4 ol taġda éki kimerse bardur. méniŋ selām peyāmımnı ayttıŋ. méniŋ
5 aṭımnı aŋlasalar bizlerge su tapıp bérür dédiler. andın bu kervānlar
6 ‘arż ḳıldılar ki bizler mu meşklerimizni tévelerge artıp beyle barsaḳ
7 bolur mi-ki dédiler. ḫ̬ᵛācem aydılar ki sizler kélip birle barmaḳ lāzım émes.
8 meşkleriŋi tévelerġa artıp bularġa bérseŋler şubular alıp
9 kélip beredürler dédi. ḫ̬ᵛācemniŋ aṣḥāblarıdın meşk birle tévelerni
10 alıp ḫ̬ᵛācem buyurġan ḳum taġnıŋ ol ṭarafıdaki taġḳa bardı.
11 ḫ̬ᵛācem aytġan éki kişini taptılar. olarġa ḫ̬ᵛācemniŋ selām peyāmını
12 ayttılar. olar aydı. ṣāḥib-ḳırān pādşāhım dégen kim bolur dép
13 soradılar. bular aydı. ḫ̬ᵛāce hudā [dép] allah ḫ̬ᵛācemniŋ oġlı
14 isim-i şerīfleri ḥasan ḫ̬ᵛācemdür dédiler. andın yā ḥażret-i

73 [39a]

1 ṣāḥib-ḳırān pādşāhım dép orunlarıdın dest ḳopup çüst çalāk
2 meşklerke su alıp tévelerge artıp bérdiler. bu sunı ne yérdin
3 alıp bérgenlerini bilmey ḳaldı. bu aṣḥāb-ı yārānlar téve ve meşk
4 -lerni ḫ̬ᵛācemniŋ aldılarıġa alıp kéldiler. hemme aṣḥāb-ı yārānlar
5 ve kervānlar içip seyr-āb boldılar. andın yolġa revān boldı.
6 on beş kün yol yürüp bu çöldin çıḳıp bulalmadı.
7 āḫirine maŋdı. meşklerdeki su tökep bir meşkde su ḳaldı.
8 andın aṣḥāb-ı yārānlar hemmeleri ḫ̬ᵛācemniŋ ayaġlarıġa yıḳılıp yıġlaştı.
9 ṣāḥib-ḳırān ḫ̬ᵛācem buyurdı ki ḳalġan sunı her yérke tökünler dédiler.
10 bular meşklerde ḳalġan sunı üç tört yérke tökdiler. her su
11 tökülgen yérdin bir bulaḳ ḳaynap çıḳtı. hemme aṣḥāblar içip seyr-āb
12 boldı. şubu beyāban şu su bilen ābād boldı. ol yérge
13 tahsīn bulaḳ dép aṭı ḳoydı. andın ol kervānlarnıŋ
14 ḫ̬ᵛācemġa bir iḫlāṣları miŋ boldı. ol beyābāndın on künde

74 [39b]

1 hératġa çıḳtılar. ḥażret-i ḫᵛāce ‘abdu’l-gaffārīni serāylarıġa tüşti.
2 ol keçe anda yattılar. ḥażret-i resūl ‘aleyhi’s-selām vāḳı‘ada kördiler.
3 aydılar ki ey ferzend ḥaccıŋız ḳabūl boldı. émdi tīz-i tünd yanıp
4 kāşġarnı küffārdın ḫalāṣ ḳılıŋ dép beşāret bérdiler. ḫᵛācem
5 aṣḥāblarġa aydı. biziŋ ḥaccımız maḳbūl boldı. émdi yıġġalı
6 dédiler. ba‘żı yārānlar dilleride aydılar ki mekketu’l-lahġa yaḳīn
7 kélip körmey yanar mu miz dédiler. bularnıŋ dilleriġa keçgeni
8 ḫᵛācemġa ‘ayān bolup dédiler ki mekketu’l-lahnı ziyāret ḳılsaḳ
9 […] bu aṣḥāblar aydı. ārī ümmīd ḳıladur miz dédi.
10 andaġ bolsa méniŋ arḳamdın kéliŋler dép fermān ḳıldılar.
11 hemmeleri arḳalarıdın bardılar. bir aḳın-sunıŋ boyıġa kéldiler.
12 bir yérge dā’ire tarttılar. hemmeleri ṭahāret ḳılıp éki rek‘at nemāz
13 oḳudılar. bularġa mekketu’l-lahı nümāyān boldılar. hemme aṣḥāb-ı yārānlar
14 edeb-i erkān ḥaccnı becā kéltürdiler. ziyāret ḳılıp şād ḫürrem boldı.

75 [40a]

1 hemme aṣḥāb-ı yārānlarnıŋ bir ‘aḳīdeleri miŋ boldu. şu yérdin
2 kāşġar ṭarafıge revān boldı. andın ‘ıraḳġa kéldi. ‘ıraḳ pādşāhı
3 pīş-bāz aldılarıġa çıḳıp ordasıġa tüşürdiler. yaḫşı
4 ḫiḍmetler ḳıldı. yanarlarıda yaḫşı éki tofçaḳ-ı ‘ıraḳ-ı niyāz
5 ḳoydılar. du‘ā-ḫayr ḳılıp éki aṭnıŋ birini mezār pādşāhım
6 -nıŋ dāştlarıġa atadı. birini özi münīb-i nicārā şerīfġa
7 kélip bir medresege tüştiler. ol vaḳtde nicārānıŋ pādşāhı
8 ebū’l-ġāzī ḫān érdi. ḫᵛācem ṣāḥib-ḳırānnıŋ ḫiḍmet-i şerīf
9 -leriġe bir néçe ḫāṣ nedīmleri bilen kélip körüşüp ziyāret
10 ḳılıp […] sorap bolġandın kén ebū’l-ġāzī ḫān aydı-ki
11 bizniŋ ordamızġa tüşmey yana bā‘iṣ bolup medreseġa nüzūl
12 ḳıldılar éken dép melāl boldılar. ṣāḥib-ḳırān ḫᵛācem aydı-ki
13 {mā} müsāfir ‘ālemlerniŋ cāyı medresedür dédiler üç kün
14 turdılar. ebū’l-ġāzī ḫānnıŋ bir vezīri bar édi. isim-i

76 [40b]

1 ebū'l-ġāzī ḫān dép anı iberdiler. ol vezīr kélip ḥażret-i seyyid
2 ṣāḥib-ḳırān ġāzī pādşāhımnı ziyāret ḳılıp andın ayttılar ki
3 her diyārdın seyyid-zādeler ve pādşāhlar kélseler anıŋ ordasıġa
4 tüşer édiler. özleri néme bā'işdin ḫānnıŋ ordasıġa
5 tüşmediler dédi. ḫ͡ᵛācem pādşāhım aydılar bizler müsāfir-i 'ālem
6 -lerdür miz. müsāfir-i ehl-i 'ālem kişige medrese obdāndur.bizler
7 -niŋ pādşāhġa ḥācetimiz yoḳ. eger bī-vech pādşāhnıŋkide barsaḳ
8 pādşāh żarar bolur dédiler. vezir sordı-ki pādşāhġa néme żarar
9 boladur. ḫ͡ᵛācem aydılar. méniŋ vücūdumda üç fażīlet
10 bardur. evvel evlād-ı resūlu'l-lahdur mén. ékinçi 'ālemdür mén.
11 üçünçi pādşāh zāde-dür mén. eger pādşāh méniŋ ḳadr-ḳıymetimni
12 bilmeseler ve yanılıp 'izzet ḥürmet ḳılmasalar zīhī żarardur.
13 ékile 'ālemde eger ḥürmet ḳılsa zīhī sa'ādetdür. mén kişige
14 żararnı ḫ͡ᵛāhlamaydur mén dédiler. vezīr bu sözni aŋlap

77 [41a]

1 fī'lḥāl ḫānnıŋ aldıġa bardı. vāḳı'anı beyān ḳıldı. der-ḥāl
2 pādşāh özi kélip bisyār ilticā bilen ordalarıġa teklīf ḳıldı.
3 ḫ͡ᵛācem aydılar ki eger ḫudāvend-i te'ālī arada ḳılġan bolsa barur miz
4 dédiler. andın ebū'l-ġāzī ḫān yandılar. […] boldılar.
5 kélmediler. vezīr yana kéldi. ḫ͡ᵛācem ayttı. méniŋ üç şarṭım bardur.
6 ḳabūl ḳılsalar baray dédi. evvelḳı şarṭım bu ki méni ṭa'āmġa teklīf
7 ḳılmasalar ékinçi şarṭım bu ki maŋa taḫtdın bölük yérde yér ta'īn
8 ḳılmasa üçünçi şarṭım oldur ki mén neẕr-i niyāz bére mén. maŋa pīş
9 -keş kélmeseler dédiler. ol vezīr tīz-i tünd barıp ḫ͡ᵛācem ṣāḥīb
10 -ḳırānnıŋ sözlerini pādşāhġa bir bir taḳrīr ḳıldı. ḫān bu söz
11 -lerni vezīrdin aŋlap ḥayrān bolup nāçār ol şarṭlarnı
12 ḳabūl ḳıldılar. yana ol vezīrni iberdiler. kélip ḫānnıŋ ḳabūl
13 ḳılġanını ḫ͡ᵛācemġa ayttılar. ḫ͡ᵛācem ṣāḥīb-ḳırān tofçaḳġa süvāre
14 bolup yürdiler. vezīr aldılarıda ebū'l-ġāzī ḫānġa ḫaber ḳıldı.

78 [41b]

1 pādşāhnıŋ ‘ulemā-yı fużalā ve emrleri kéŋgeş ḳıldılar. yéti kişidin
2 yuḳarı yér ta‘īn ḳıldılar. ḳāżī ‘ālim-i müftī ümerā-yı fużalāları hemmeler
3 olturdılar. ḫaber kéldiler ki minā ḫ̬ᵛācem ṣāḥ̬īb-ḳırān yétip kéldiler
4 dép ḫ̬ᵛācem hem tofçaḳ ‘ıraḳ̇īġa süvāre bolup māh-ı tābānġa oḫ̬şa
5 nicāra-yı şerīfġa būy-ı muḥabbetlerini salıp uşbu ḫaşmet bilen
6 pādşāhnıŋ ordasıġa yéttiler. pādşāh yıḳıla ḳopa hemme ‘ālim-i fużalā
7 ve ümerāları bilen ḫ̬ᵛācem pādşāhnıŋ istiḳ̇bāliġa yügürüşüp
8 çıḳıp ba‘żısınıŋ putlaşıp yıḳılıp pişānesi yarıldı
9 ve ba‘żısınıŋ ḳolı ve putı sındı. bu işler ḫ̬ᵛācem ṣāḥ̬īb-ḳırānġa
10 reşk ḳılġan sebebdin boldı. ebū’l-ġāzī ḫān ḥażret-i ḫ̬ᵛācem
11 -niŋ aṭınıŋ cılavını tutup mübārek üzeŋülerini ziyāret
12 ḳılıp serāyıda ḳoyġan taḫ̬tnıŋ aldıġa kélip tüşürdiler.
13 taḫ̬t ki teklīf ḳılıp çıḳarıp olturġuzdılar. ḫ̬ᵛācemġa
14 yéti kişidin yuḳarı yér ta‘īn ḳılıp aldı. ol yérde mīr-i ā‘ẓam

79 [42a]

1 āḫ̬ūnum olturdılar. nicāra-yı şerīfde ḥażret-i ḫ̬ᵛācemġa vaṣl
2 bolġan kişiler mu hem bar édi. ḫ̬ᵛācem ṣāḥ̬īb-ḳırān on sekiz
3 āṣḥ̬ābları bile ḫ̬ānnıŋ serāyıġa kirip olturdılar. ol sekiz
4 āṣḥ̬āblarnıŋ isimi bulardur. mevlānā baba ḳāżī laḳabları
5 mevlānā celālü’d-dīn rūmī mollam pādşāhnıŋ laḳabları mevlānā
6 şehābü’d-dīn sehr ü reddī āḏāḳ-ı niyāz ḫ̬ᵛāceniŋ laḳabları
7 sulṭan ibrāhim edhem ebū naṣrım laḳabları ebū naṣr sāmānī molla nevrūz
8 āḫ̬ūnum laḳabları şeyḫ̬ ebū ‘alī rāmtını molla mecīd āḫ̬ūnum laḳabları
9 mevlānā şemsü’d-din tebrīzī molla ismāil āḫ̬ūnum laḳabları şeyḫ̬ musli’ḥu
10 -d-din sa‘dī-i şirāzī molla ḳāsım ḫ̬alfetīm laḳabları mevlānā şeyḫ̬
11 ṣadrü’d-dīn ḳonyevī molla şāhruḫ̬ ḫ̬alfetīm laḳabları mevlānā şeyḫ̬ aḥmed
12 jandpīl molla ‘aṣāmü’d-dīn ḫ̬alfetīm laḳabları şeyḫ̬ şeḳ̇īḳ̇-i belḫ̬ī
13 molla ṣādır ḫ̬alfetīm laḳabları molla ḥüsāmü’d-dīn çelebī bég ol bég kim
14 laḳabları yūsuf isbāṭ molla ya‘ḳūb ḫ̬alfetīm laḳabları mevlāna-yı

3. DİZİN

3.1. Dizin

A

āb (Far.) su
ā. 69/04, 69/05
āb-ı dehen (Far.) ağız suyu
ā. 66/02
āb-rīz (Far.) akarsu
ā.+ke 46/12
ā.+ni 46/13
ābād (Ar.) sonsuz, gelecek
ā. boldı 73/12
āb-rūy (Far.) yüz suyu
ā. ḳılıp 57/04
ʻacāyib (Ar.) tuhaf, şaşılacak durum
ʻa.+lerini (ṣunʻ-i ʻa.) 60/11
ʻāciz aciz, zayıf, güçsüz
ʻā. 41/04, 47/10, 55/08, 61/14
aç- açmak
a.-ılġanda 46/04
a.-ılıp 40/05, 46/03
ādem (Far. < Ar.) insan, kişi
ā.+leri 58/06, 62/06, 63/03
ʻādavet (Ar.) düşmanlık
ʻā.+i 58/04
ʻaded (Ar.) sayı
ʻa.+ini 65/12
ʻadüvv (Ar.) düşman, yagı
ʻa.+ini 54/06
ʻafv (Ar.) af. bağışlama
ʻa. ḳıldılar 50/10, 52/07
ʻa. ḳılsalar 52/06
aġır ağır; zor
a. kélip turup 53/04
aġız ağız
a.+ıġa (aġzıġa) 66/02
āḫir (Ar.) son, sonraki
ā.+ine 73/07
āḫirü'l-emr (Ar.) sonrasında, en sonunda
ā. 50/08
āḫūn (Ar.) arkadaş, kardeş
ā.+um 40/06, 52/14
ā.+umġa 40/05
ā.+umnıŋ 41/01, 42/02, 50/10
ʻaḳd (Ar.) bağ, bağlama
ʻā.-i nikāḥ boldılar 69/02
ʻā.-i nikāḥ bolmasdın 41/06
aḳın-su akarsu
a.+nıŋ 74/11
ʻaḳīde (Ar.) iman, dini inanış
ʻa. 45/12
ʻa. ḳılġanlarınıŋ 48/10
ʻa.+leri 69/08, 75/01
ʻa.+si 57/09
al- almak
a.-almadı 52/01
a.-dı 44/09, 46/10, 46/12, 71/09, 78/14
a.-dılar 55/09
a.-durup 57/05
a. ġalı 71/7
a.-ıp 41/01, 44/06, 48/05, 48/07, 48/14, 49/10, 50/12, 50/12, 56/08, 57/06, 58/12, 59/13, 60/02, 62/07, 63/04, 63/05, 63/07, 67/07, 70/12, 71/03, 71/06, 72/08, 72/10, 73/02, 73/03, 73/04
a.-ur miz 68/01
a.-ur mén 62/13, 63/13
aldı karşı (birisinin önü, huzuru)
a.+da 42/03
a.+ġa 67/04, 70/07, 77/01, 78/12
a.+larıda 77/14
a.+larıġa 49/05, 70/08, 73/04, 75/03
ʻālem (Ar.) dünya
ʻā. (müsāfir-i ehl-i ʻā.) 76/06
ʻā.+lerdür (müsāfir-i ʻā.)76/05
ʻā.+de 50/01, 76/13
ʻā.+din 58/14, 63/08
ʻā.+dür 76/10
ʻā.+lerniŋ 75/13
ʻā.+niŋ 41/14

‘ālem-i fānī (Ar.) geçici dünya
‘ā.+din 58/10
‘ālem-i bāḳī (Ar.) sonsuz dünya
‘ā.+ġa 58/10
‘ālī (Ar.) yüksek, yüce
‘ā. (künbeḏ-i ‘ā.) 53/11, 55/12
‘ālim (Ar.) bilgin, ilim ṣāḥibi
‘ā.-i fużalā 78/06
‘ā.-i müftī 78/02
allah (Ar.) Tanrı, Allah
a. 72/13
a. (ehl-i a. bolgaylar) 41/09
a.+lar (ehl-i a.) 41/10
altı altı (6)
a. 56/03, 59/01
altun altın
a. 45/06, 47/06
ammā (Ar.) ama, fakat
a. 44/12, 53/03, 54/14, 56/04, 58/03, 60/03, 61/13
anı onu
a. 76/01
aŋa ona
a. 63/11
ana anne
a. 68/01, 68/03
a.+ları 67/10, 67/12, 67/13, 68/02
ān-çen-ān böylece, bu şekilde
ā. 50/07, 51/13, 71/01
anda orada, o zaman
a. 46/13, 74/02
andaġ (ayr. bkz. *andek*) o şekilde, onun gibi
a. 43/07, 45/07, 48/07, 57/13, 74/10
andek (ayr. bkz. *andaġ*) hemen, o halde, derhal
a. 57/08
andın o sebepten
a. 40/03, 40/05, 41/03, 42/13, 43/01, 43/12, 43/13, 44/03, 44/03, 44/04, 44/04, 44/04, 44/05, 44/06, 44/07, 44/08, 45/06, 46/13, 47/09, 47/11, 49/13, 50/10, 54/10, 55/09, 55/09, 55/14, 56/05, 57/07, 57/08, 57/13, 57/14, 58/05, 61/10, 62/13, 63/14, 64/12, 65/01, 66/02, 66/04, 66/07, 66/10, 66/12, 68/04, 68/08, 68/13, 69/01, 69/02, 69/05, 69/07, 69/09, 69/10, 69/13, 70/01, 70/09, 70/14, 71/04, 71/05, 72/05, 72/14, 73/05, 73/08, 73/13, 75/02, 76/02, 77/04
aŋla- anlamak, bilmek
a.-may siz 53/05
a.-p 40/14, 64/06, 67/04, 70/07, 76/14, 77/11
a.-salar 72/05
a.-y siz 53/05
anıŋ onun
a. 42/03, 43/04, 63/06, 76/03
ara ara, arasında
a.+da 77/03
a.+mızda 68/01
a.+sıda 54/08
aralaşmaġlıḳ ayrılma, uzaklaşma
a. 57/12
ārāste (Far.) süslenmek
ā. ḳılġan 47/06
ārī (Far) evet
ā. 74/09
arḳa arka, sırt
a.+larıdın 42/10, 43/01, 50/04, 62/04, 74/11
a.+mdın 74/10
a.+sıdın 58/06, 58/14
‘arş (Ar.) gök
‘a.+dın 41/12, 45/11
‘a.+ġa 53/10
‘a.+nı 69/07
‘arşī (Ar.) Allah’ın madde ötesi âleme (ruhlar ve melekler âlemi) hâkimiyeti
‘a. 53/06, 53/07
art- (1) asmak
a.-ıp 63/01
art- (2) yüklemek
a. 72/06, 72/08, 73/02
‘arż (Ar.) sunma, gösterme
‘a. ḳıldılar 70/02, 72/06
‘arż-ı dāşt (Ar.+Far.) hatıra
‘a. bérdiler 56/06
arżū (Far.) istek heves
a.+da 43/12

a. ḳılıp 44/09
āshāb (Ar.) sahipler
ā.-ı yārānlarġa 66/10
ā.-ı yārānlar 44/05, 59/05, 61/09, 61/10, 62/03, 68/14, 72/01, 73/03, 73/04, 73/08, 74/13
ā.-ı yārānlarġa 67/08, 71/10
ā.-ı yārānlarıġa 67/06
ā.-ı yārānlarım 44/11, 50/03, 70/11
ā.-ı yārānlarnı 67/01
ā.-ı yārānlarnıŋ 75/01
ā.+lar 73/11
ā.+lar bu 74/09
ā.+larġa 74/05
ā.+ları 79/03
ā.+larıdın 52/11, 54/08, 67/10, 72/09
ā.+larını 50/11
ā.+larnıŋ 79/04
asıġlıḳ fayda, faydalı
a. turur érdi 46/05
aṣlā (Ar.) asla, hiçbir zaman
a. 43/11, 51/04, 60/03
āstāne (Far.) paytaht
ā. 55/4
ā.+leride 63/9
aş yemek
a. 55/08, 69/05, 69/06
a. ḳılıŋlar 69/04
a.+nı 69/06
āşkārā (Far.) belli, açıkça
ā. ḳılmasunlar 45/09
aṭ (1) ad, isim
a. 42/10, 43/01, 44/02, 71/08
a.+dın 67/05
a.+ı 49/02, 63/11, 66/01, 66/12, 66/14, 70/06, 73/13
a.+ıdın 70/07
a.+ımnı 72/05
a.+ını 42/09
a.+nıŋ 75/05
aṭ (2) at, binek hayvanı
a. 40/12
a.+ınıŋ 78/11
at- atmak
a.-tılar 56/04, 58/07, 59/06
ata baba
a.+ları 56/01
a.+m 65/05
a.+mdın 65/06
a.+sı 63/10
a.+sıdın 40/14
atalıḳ babalık
a.+ ımızını 64/07
ata- isim vermek
a.-dı 44/03
a.-dılar 44/05
a.-dı 75/06
ʻaṭā (Ar.) barış, ihsan
ʻa. ḳılsa 49/14
aṭlan- ata binmek
a.-dı 56/10
a.-map édiler 66/13
ay ay (dünyanın uydusu ay)
a. 59/01, 66/05
a.+ġaçalik 56/03
ay- söylemek, konuşmak
a.-dı 41/11, 43/10, 47/05, 52/02, 53/02, 53/04, 67/14, 70/03, 71/07, 72/12, 72/13, 74/05, 74/09, 75/10, 75/12
a.-dı ki 41/07
a.-dılar 40/02, 41/11, 41/14, 42/07, 43/11, 44/14, 44/14, 45/04, 46/04, 46/07, 46/11, 47/13, 48/03, 48/05, 49/14, 51/02, 51/11, 54/12, 55/10, 57/12, 61/06, 62/09, 62/12, 63/09, 64/10, 65/01, 65/03, 65/04, 65/05, 66/04, 69/12, 72/07, 74/03, 74/06, 75/12, 76/05, 76/09, 77/03
aya- anlamak, çözmek
a.-p 49/07
ayaġ (1) pabuç, ayakkabı
a. 47/07, 66/07, 66/11
a.+ları 47/08
ayaġ (2) ayak
a.+larıġa 70/09, 72/01, 73/08
ʻayān (Ar.) açık, belli
ʻa. bolup 74/08
ayrıl- ayrılmak
a.-ıp 53/14
ayt- söylemek

a.-ġan 72/11
a.-ıŋ 40/06
a.-ḳanları 58/01
a.-tı 52/14, 77/05
a.-tılar 45/07, 47/01, 71/04, 72/12, 76/02, 77/13
a.-tıŋ 72/04

aytış- karşılıklı söylemek, birlikte konuşmak
a.-tılar 64/06

azġın çok az
a.+a 57/14

‘azīz (Ar.) muhterem
‘a. 68/10, 70/02
‘a.+im 70/04
‘a.+imge 69/14
‘a.+niŋ 69/02, 69/05

B

bā-berekāt (Far+Ar.) bereketli
b. 43/02
b.+nı 44/07, 44/12
b.+nıŋ 43/05, 44/01, 45/13
baba baba
b. 52/02, 53/02, 53/05
b.+ları 56/13
b.+m 52/13
b.+mnı 51/11
bād (Far.) rüzgar
b.-ı ṣarṣar 40/07
baġ (Far.) bağ, bahçe
b.+ḳa 62/14
baġla- bağlamak
b.-p 51/01
baḫt (Far.) şans, talih, kısmet
b.-ı sa'ādet dür 43/11
bā'iş (Ar.) sebep, sebep olan
b. bolup 75/11
b. édi 46/07
b.+din 76/04
bak- bakmak
b.-ġalı 51/05, 51/08
b.-ıp 40/09, 69/07, 69/07
b.-salar 46/13
b.-tı 61/03
bala çocuk
b.+lar 52/14
b.+nı 51/08, 52/03
bar var
b. 44/14, 67/10, 70/04, 72/03
b. édi 58/03, 62/10, 63/06, 66/01, 69/03, 75/14, 79/02
b. érdi 45/11, 50/05, 68/10, 68/10, 69/10
b.+dur 63/02, 72/04, 76/10, 77/05
bar- gitmek, varmak
b.-ay 77/06
b.-dı 49/05, 72/10, 77/01
b.-dılar 50/03, 50/04, 60/06, 60/07, 60/09, 61/11, 62/13, 67/03, 67/04, 68/09, 70/02, 71/12, 74/11
b.-ġandın 63/08
b.-ıp 40/07, 49/10, 56/08, 56/11, 56/13, 58/07, 58/14, 60/10, 64/14, 65/11, 67/05, 68/05, 70/12, 71/11, 77/09
b.-maḳ 72/07
b.-maŋ 53/02
b.-saḳ 72/06, 76/07
b.-sam 65/04
b.-ur miz77/03
b.-ur édi 53/10
bāre (Far.) defa, kez
p. 71/02
bas- basmak, ezmek
b.-ḳan 57/10
baş (1) baş, kafa
b. 66/07, 66/10
b.+ıġa 49/03
b.+ını 49/10
b.+larıdaki 48/04
b.+larıġa 48/02, 56/14
b.+larını 49/07
başlıġ baştan, başında olarak
b.+ın 67/06
başla- başlamak
b.-p 70/09
bāz kumaş, bez
b. 66/08
bāzār (Far.) pazar
b.+da 66/14
ba'żı (Ar.) bazı, bir kısım
b. 44/11, 74/06
b.+sınıŋ 78/08, 78/09
becā (Ar.) yerinde, uygun
b. (ta'ẓīm b. kéltürüp turdılar) 55/14, 56/11
b. kéltürdiler 74/14
b. kéltürseler 69/01
b. kéltürüp turdılar 43/14
b. kétürdi 40/10
bed-du'ā (Far.+Ar.) kötü dua
b. ḳıldı 64/11
bed-girdār (Far.) işi, hareketi kötü
g.+dın 60/08
behā (Far.) değerli, kıymetli
b. (iḳlīm-i b.) 46/08
bél bel

b.+lerini 62/14
bél-baġ bel bağı
b.+larını 63/01
b. 66/11
belā (Ar.) kötü durum, zorluk
b.+sı 48/12
belki (Ar.) belki
b. 71/05
bende-vār (Far.) köle gibi
b. 67/09, 70/12
ber-karār (Far.+Ar.) kararlı
b. édiler 58/03, 61/01
beş beş (5)
b. 73/06
b. (bir miŋ bir yüz b.édi) 58/13
beşāret (Ar.) müjde, sevinçli
b. bérdiler 74/04
b. bérgenlerige 40/11
b. bérip 40/03
b. bolup 41/07
b.+leri 44/01
beyābān (Far.) çöl; kıraç arazi
b. 73/12
b.+dın 73/14
beyān (Ar.) açıklama, bildirme
b. 45/5
b. ḳıldı 77/01
b. ḳıldılar 40/07, 67/14
b.+ı 48/11
b.+ını ḳılıp bérdiler 53/07
beyle (< *bu+ile*) böyle
b. 72/06
bég bey
b. 79/13
b.+kim 79/13
bér- vermek
b.-di (cuvāb b.) 67/11
b.-diler (arz dāşt b.) 56/06
b.-diler (ḳand-ı benāt b.)66/02
b.-diler (beyān ḳılıp b.)53/07
b.-diler (beşāret b.) 74/04
b.-diler (cuvāb b.) 54/10
b.-diler (kuvvet b.)60/13
b.-diler (ta'bīr b.) 45/09
b.-diler (taşlap b.) 41/02, 47/07, 62/10
b.-diler (va'de b.) 62/13
b.-di (ta'bīr b.) 48/08
b.-ey (söz ḳılıp b.) 53/06
b.-genlerige (beşāret b.)40/11
b.-ip (beşāret b.) 40/03
b.-ip (ḫātır b.)60/13
b.-ip (kuvvet b.) 41/11
b.-ip (neẕr-i nuzūrāt b.) 55/09
b.-ip (zūr b.) 56/03
b.-di (zehr b.) 58/05
b.-di (nān b.) 63/12
b.-diler (ta'bīr b.) 45/08
b.-diler (éliştürüp b.) 47/11
b.-diler (nātüvānlarġa b.) 55/09
b.-diler (ḳolıġa b.)
b.-diler (artıp b.)
b.-e (neẕr-i niyāz b. mén) 77/08
b.-edürler (alıp kélip b.) 72/09
b.-ey (söz ḳılıp b.) 53/06
b.-genlerini (alıp b.) 73/03
b.-ip (la'l-i cevāhirātlar b.) 70/01
b.-ip (ser ü pāy b.) 71/11
b.-medi (oġurlap aldı b.) 46/10
b.-se (su b.) 68/12
b.-seŋler (bularġa b.) 72/08
b.-ür (tapıp b.) 72/05
béşük beşik
b. 45/06
b.+ġa 44/07
b.+lerini 43/08, 44/08
b.+ni 43/13
bış- çözmek
b.-ıp 62/14
bī-ārām (Far.) rahatsız
b. 70/13
bī-bedel (Far. + Ar.) karşılıksız
b. 46/02
bī-behre (Far.) nasipsiz
b. 69/03
bī-çāre (Far.) çaresiz
b. 47/10, 55/08
bī-edeblik (Far. + Ar.) edepsizlik
b. ḳılġan 49/12
b. ḳılıp 58/04
bī-gāne (Far.) yabancı el
b. 57/12

bī-ḫūd (Far.) kendinden geçme
b. bolup 53/08
bī-ḫūdluḳ (Far.) kendinden geçme
b.+da 53/08
bil- bilmek
b.-en 40/02
b.-en édi 62/03
b.-ip 59/04
b.-mes 44/10
b.-meseler 76/12
b.-mes édi 54/06
b.-mes érdi 65/13
b.-mey 52/05, 73/03
bile (ayr. bkz. *bilen, birle*) ile, birlikte
b. 60/05, 79/03
bilen (ayr. bkz. *bile, birle*) ile, birlikte, beraber
b. 44/01, 47/06, 50/03, 52/12, 52/14, 53/10, 54/01, 55/14, 56/11, 56/11, 56/13, 65/04, 69/05, 73/12, 75/09, 77/02, 78/05, 78/07
bī-misl (Far.+Ar.) eşi benzeri olmayan
b. 46/02
binā ev; yapı
b. bolur édi 56/09
b. ḳıldılar 56/03
b. ḳılıŋ 55/12
b. (künbeḏ b. ḳıldurup) 56/14
bī-nihāyet (Far.) sonsuz
b.-nihāyet 40/11, 60/02, 60/06
bī-niyyet (Far. + Ar.) niyetsiz
b. 57/07
bir bir (1); belirsizlik zamiri
b. 40/07, 40/07, 41/11, 41/14, 42/05, 42/09, 42/10, 42/13, 43/07, 45/05, 45/09, 45/09, 45/12, 46/01, 46/04, 46/08, 47/01, 47/02, 47/04, 48/01, 48/02, 48/11, 48/14, 48/14, 50/02, 50/05, 51/07, 51/08, 52/08, 52/10, 52/14, 53/08, 53/09, 53/11, 54/13, 57/06, 57/09, 58/01, 58/03, 59/08, 59/11, 60/04, 61/01, 62/06, 62/08, 62/14, 63/01, 63/06, 63/06, 63/07, 63/07, 63/12, 64/05, 65/14, 66/08, 66/09, 67/04, 68/05, 68/10, 68/10, 69/02, 69/08, 69/09, 69/10, 69/12, 69/14, 70/07, 70/13, 71/06, 71/06, 71/11, 71/13, 71/13, 72/03, 73/07, 73/11, 73/14, 74/11, 74/12, 75/01, 75/07, 75/09, 75/14, 77/10, 77/10
b. miŋ bir yüz beş édi 58/13
b.+i 45/05
b.+ige 41/08
b.+ini 75/05, 75/06
b.+le 52/12
b.+leri 41/09, 50/05
birāder (Far.) erkek kardeş; arkadaş
b.+ler ey 60/04
b.+leri 56/08, 56/13
b.+leriġa 60/12
birāder-zāde (Far.) kardeş çocuğu, yeğen
b.+ler 61/10
birdin bir adet, tane
b. 66/11, 66/12
birin birin bir bir, teker teker
b. 47/12
birle (ayr. bkz. *bile, bilen*) ile, beraber, birlikte
b. 54/03, 58/09, 59/10, 61/10, 66/14, 72/07, 72/09
bisāṭ (Ar.) kilim, minder
b.+lar 70/10
bisyār (Far.) çok
b. 46/14, 52/06, 61/05, 64/06, 66/05, 68/13, 69/10, 77/02
bī-ṭāḳat (Far.) güçsüz
b. bolup 53/14
biz biz
b.+iŋ 74/05
b.+ler 72/06, 76/05
b.+lerġa 60/09
b.+lerge 60/04, 66/05, 72/05
b.+lerniŋ 60/07, 65/08, 68/01, 76/06
b.+ni 64/06
b.+niŋ 41/08, 64/10, 65/06, 75/11
bol- olmak
b.-adur (ḥaẕer ḳılġanda b.) 57/13
b.-adur (żarar b.) 76/09
b.-dı (ābād b.) 73/12
b.-dı (ḥāżır b.) 40/01
b.-dı (ḫoş b.) 49/13

b.-dı (ḫürrem b.) 74/14
b.-dı (ḳabūl b.) 74/03
b.-dı (ḳan revān b.) 51/14
b.-dılar (‘aḳd-i nikāḥ b.) 69/02
b.-dılar (ġāyib b.) 40/03, 50/07
b.-dılar (ḫalāṣ b.) 52/08
b.-dılar (ḥāṣıl b.) 53/09
b.-dılar (ḫursend ü ḫürrem b.) 46/14
b.-dılar (iḫlāṣ-ı ‘aḳīdeleriniŋ b.)69/08
b.-dılar (iḫlāṣ miŋ b.) 52/09
b.-dılar (ma‘lūm b.) 51/11
b.-dılar (mātem-dār b.) 68/08
b.-dılar (melāl b.) 50/08, 75/12
b.-dılar (melūl b.) 64/06
b.-dılar (memnūn b.) 41/04, 62/01
b.-dılar (miŋ b.) 45/13
b.-dılar (mülāyim b.) 51/04
b.-dılar (nümāyān b.) 74/13
b.-dılar (revān b.) 65/10
b.-dılar (ser-efrāz b.) 62/01
b.-dılar (seyr-āb b.) 73/05
b.-dılar (ümmīd-vār b.) 41/13
b.-dı (lāzım b.) 60/10
b.-dı (maḳbūl b.) 74/05
b.-dı (melūl b.) 60/02
b.-dı (meşhūr b.) 64/12
b.-dı (miŋ b.) 57/09, 73/14
b.-dıŋız (ḫiḍmet b.) 65/06
b.-dı (nümāyān b.) 41/12, 53/11, 54/03
b.-dı (revān b.) 63/14, 73/05, 75/02
b.-dı (sebebdin b.) 78/10
b.-dı (seyr-āb b.) 73/11
b.-du (miŋ b.) 75/01
b.-duŋız (ḫiḍmetimizde b.) 65/06
b.-édiler (keşf b.) 45/12
b.-ġandın 57/05, 75/10
b.-ġandın (şehīd b.) 64/01
b.-ġandın (vefāt b.) 59/09
b.-ġanlarıda (ma‘lūm b.) 45/11
b.-ġan (muḥabbetimizde b. bolur) 65/08
b.-ġan (vaṣl b.) 79/01
b.-ġan (vefāt b.) 63/09
b.-ġaylar (ehli-i allah b.) 41/09
b.-ġay (nā-maḳṣūd b.) 64/11
b.-ġusıdur (mīr b.) 40/03
b.-ġusıdur (nasīb b.) 60/04
b.-ma (melūl b.) 40/02
b.-masdın (‘aḳd-i nikāḥ b.) 41/06
b.-mas (müyesser b.) 54/14
b.-maydur (ḫarāc b.) 43/11
b.- (rūşen hüveydā b.) 45/05
b.-sa (iltifāt b.) 43/12
b.-sun (mübārek b.) 47/14
b.-up (‘ayān b.) 74/08
b.-up (bā‘iṣ b.) 75/11
b.-up (beşāret b.) 41/07
b.-up (bī-ḫūd b.) 53/08
b.-up (bī-ṭāḳat b.) 53/14
b.-up (celevdār b.) 57/03
b.-up (yoḳ b. édi) 46/08
b.-up (ḥāmilede b.) 70/04
b.-up (ḥāṣıl b.) 53/08
b.-up (ḥayrān b.) 77/11
b.-up (ilhām b.) 41/06, 45/03
b.-up (muṭṭali‘ b.) 56/10
b.-up (rencde b.) 62/02
b.-up (revān b.) 62/04
b.-up (süvāre b.) 57/02, 77/14, 78/04
b.-up (vāḳıf b.) 56/07
b.-up (ḫoş-vaḳt b.) 40/08, 40/11
b.-up (vefāt b.) 63/10
b.-up (ẓāhir b. turadur) 42/14, 43/03
b.-ur (binā b. édi) 56/09
b.-ur (ḥāżır b. édi) 44/10
b.-ur (ḫarāc b. mi-ki) 43/10
b.-ur (ḫāṭır b. mi-ki) 71/03
b.-urlar (sulṭān b.) 41/10
b.-urlar (tābi‘de b.) 41/10
b.-ur (lāzım b.) 71/09
b.-ur (vaṣl b.) 41/08
b.-ur (yaḫşı b. mi-ki) 69/01
b.-ur (żarar b.) 76/08
b.-dı 66/05
b.-dılar 57/03, 77/04
b.-sa (andaġ b.) 74/10
b.-sa (arada ḳılġan b.) 77/03

b.-uŋ (bilen b.) 40/02
b.-uŋ (melūl b.) 40/02
b.-up (lā-ʻilāc b.)69/01
b.-up (sarıḳ b.) 68/04
b.-ur (barsaḳ b. mi-ki) 72/07
b.-ur (bī-ārām b. érdi) 70/14
b.-ur (kim b.) 72/12
b.-ur (yaḫşı b. mi-ki) 69/01

boy (1) boy, kabile
b.+ı 62/03

boy (2) seviye
b.+ıġa 74/11

boyun boyun
b.+ıda 64/07

bozul- bozulmak
b.-masun 55/12

bölük farklı, başka
b. 77/07

bu bu
b. 40/07, 42/08, 43/05, 43/08, 45/13, 47/14, 50/13, 54/12, 61/08, 63/09, 64/12, 67/09, 67/11, 67/12, 68/11, 69/06, 72/05, 73/02, 73/03, 73/06, 76/14, 77/06, 77/07, 77/10, 78/09
b. ʻālemdin 58/14
b. aṣḥāblar 74/09
b. ciḥānnı 59/04
b. esrārnı 46/14
b. ḫ^{v}ācem 51/06
b. işlerdin 40/02
b. oġul 42/07
b. sırnı 47/01
b. şehzādelerniŋ 62/04
b. şehzādeler 64/03
b. uluġ 61/08
b. vāḳıʻalar 51/02
b. vāḳıʻalardın 60/04
b. vāḳıʻalarnı 47/12
b. vāḳıʻatlarnı 54/11
b. yérge 55/12
b.+lar 50/12, 54/10, 57/07, 68/07, 69/06, 72/13, 73/10
b.+lardur 79/04
b.+larġa 62/11, 72/08, 74/13
b.+larnı 52/12, 64/14
b.+larnıŋ 42/10, 42/14, 43/01, 54/08, 57/10, 58/14, 65/14, 68/10, 69/07, 74/07

bul- bulmak
b.-dılar 61/04
b.-madı 51/13, 73/06

bulaḳ pınar
b. 73/11

burun burun
b. 51/14

būstān (Far.) bostan, bağ
b.+ġa 62/06

būy (Far.) koku
b.-ı muḥabbetlerini 78/05

buyur- buyurmak
b.-dı 50/13, 71/01, 73/09
b.-dıki 50/11
b.-dılar 69/04, 72/02
b.-ġan 56/02, 72/10

bülend-āvāz (Far.) yüksek ses, ses
b. 54/01

bünyād (Far.) asıl, esas
b. (toy b. ḳıldılar) 41/03

büzürg-vārī (Far.) büyükçe, ulu şekilde
b. 55/02
b.+miz 60/08

C

cāy (Far.) yer, mekan
c.-ı medresedür 75/13
cāzlıḳ bir deve cinsi
c. téve 66/12
cedd (Ar.) ata, büyük baba
c.+im 70/03
c.+imiz 60/05
celev-dār (Far.) görevli
c. bolup 57/03
cesed (Ar.) ölü vücut
c.+lerini 58/11
cuvāb (~ *cevāb*, Ar.) cevap
c. bérdi 67/11
c. bérdiler 54/09
cevāhirāt (Ar.) cevherler, elmaslar
c.+lar (dürr-i c.) 71/06
c.+lar 47/07
cezā (Ar.) ceza, karşılık
c.+sı 49/12
cezebāt (Ar.) ruhun hayret ve sevince kapılarak heyecana gelmesi
c. (keyfiyyāt-ı c.) 53/08
cılav (Mo.) at yuları
c.+ını 78/11
ciḥān (Far.) dünya, alem
c. 60/11
c.+da 45/11
c.+nı 59/04
cihet (Ar.) yön, taraf
c.+din 41/13
cūş (Far.) coşma
c.+ġa kéldi 58/04
cübbe (Ar.) cübbe, bir tür kıyafet
c. 66/11

Ç

çālāk (Far.) çevik
ç. 73/01
çapduḳluḳ bir at cinsi
ç. aṭı 66/12
çıġandaş faḳir, yoksul
ç. 59/02, 59/05
çıḳ- çıkmak
ç. 74/01
ç.-arıp 64/14, 78/13
ç.-ıp 49/09, 51/01, 53/12, 58/06, 71/06, 73/06, 75/03, 78/08
ç.-ıp édi 48/12
ç.-ḳan 59/02
ç.-sam 53/01
ç.-tı 66/04, 70/07, 73/11
ç.-tılar 40/05, 46/03, 53/10, 57/02
çırlat- çağırmak
ç.-ıp 69/06
çöl çöl
ç.+din 73/06
çüst (Far.) çabuk, hareketli
ç. 73/01

D

dā'ire (Ar.) çember
d. 74/12
dārü's-salṭanat (Ar.) saltanat yeri
d.+da édi 55/05
dāşt (Far.) hizmet
d. larıġa 75/06
defn (Ar.) gömme, gömülme
d. ḳıldı 59/07
d. ḳıldılar 58/13
derd (Far.) dert, keder, sıkıntı
d. 53/14
dergāh (Far.) tekke, dergah
d. 49/11
d.+ıġa 42/02
d.+larıġa 55/04
der-ḥāl (Far.) hemen, o anda, şimdi
şimdi
d. 77/01
deryā (Far.) deniz
d.+ġa 58/07, 59/06
dervāze (Far.) kapı
d.+sidin
dest (Far.) el
d. ḳopup 73/01
destār (Far.) bir tür sarık
d.-ı firencīleri 61/04
d.-ı firencīlerini 61/02
dé- söylemek
d.-di 40/06, 43/10, 43/12, 44/04, 44/04, 46/12, 47/02, 48/09, 49/06, 49/11, 50/01, 50/12, 51/09, 51/12, 51/13, 52/04, 53/01, 53/03, 54/10, 61/07, 68/02, 70/03, 71/03, 72/09, 74/09, 76/05, 77/06
d.-di ki 60/03
d.-diler 40/06, 42/04, 42/08, 42/13, 43/08, 44/03, 45/09, 46/07, 46/10, 48/01, 48/05, 49/13, 51/11, 55/01, 55/13, 56/07, 56/13, 57/01, 57/14, 65/02, 65/04, 68/11, 68/14, 70/04, 71/09, 72/05, 72/07, 72/14, 73/09, 74/06, 74/07, 74/08, 75/13, 76/08, 76/14, 77/04, 77/09
d.-gen 59/03, 62/05, 63/06, 63/08, 72/12
d.-mey 49/07
d.-p 40/03, 41/11, 42/10, 42/11, 43/01, 43/09, 44/02, 44/03, 44/05, 45/08, 48/04, 50/05, 50/14, 52/06, 53/06, 54/02, 56/09, 57/07, 58/04, 60/12, 61/05, 62/13, 63/13, 64/08, 64/11, 65/03, 65/08, 65/10, 66/06, 66/14, 67/10, 67/14, 68/09, 68/13, 69/04, 69/13, 72/12, 72/13, 73/01, 73/13, 74/04, 74/10, 75/12, 76/01, 78/04
d.-p turdılar 69/01
d.-r érdiler 52/13
d.-rler 54/13
d.-sem 42/02
dék gibi, kadar, dek
d. 40/04, 40/07, 58/01, 62/02, 62/04, 65/08
dīde (Far.) göz
n. (ferzend-i nūr-ı d.) 47/14
n.+mniŋ (nūr-ı d.) 54/12
dil (Far.) gönül
d.+imġa 52/05
d.+leri 49/13, 60/02
d.+leride 74/06
d.+leriġa 74/07
d.+lerini 49/07
diyār (Ar.) memleket, ülke
d.+dın 76/03
d.+nıŋ 62/06, 63/03
dolan bir halk adı
d.+lar 58/8
du'ā (Ar) dua, Allah'a yakarış
d. ḳıldılar 71/10
d. tekbīr ḳıldılar 40/13
d. ḫayr ḳılıp 75/05
d.-yı bed ḳıldı 64/11
d.-yı bed ḳılġanları 64/12
d.+larını 55/09, 63/05
dūr (Far.) uzak
d. 55/12
dur- (ayr. bkz. *tur-)* (yardımcı fiil) durmak
d.-ġan (tüşüp d.) 48/13
düldül ata verilen bir isim

d.+ġa 57/2

dünyā (Ar.) dünya

d.+sınıŋ 65/12

dürr (Ar.) inci

d. 47/05

d.-i cevāhirātlar 71/06

d.-i mercān 70/01

E

edā (Ar.) yerine getirme, yapma
e. ḳıldılar 41/03
edeb (Ar.) edep
e. 43/13
e.-i erkān 74/14
e.-i temām 55/14
eger (Far.) eğer
e. 76/07, 76/11, 76/13, 77/03
ehl (Ar.) bir yerde oturan; mensup olan
e. (müsāfir-i e.-i ʻālem) 76/06
ehlu'l-lah (Ar.) Allah dostu
e. bolġaylar 41/09
e.+lar 41/10
ehliyye (Ar.) eş, zevce
e.+leri 65/13
el el
e. 42/12
el-ḳıṣṣā (Ar.) uzun lafın kısası, kısaca
e. 41/06, 42/05, 44/11, 45/02, 45/13, 55/02, 58/02, 68/10, 69/03
emr (Ar.) emir, komuta
e.+leri 78/01
e.+leridin 56/02
endūh (Far.) gam, keder
e.+ı 40/04
ercümend (Far.) şerefli
e. (ferzend-i e.) 55/11, 57/12
erkān (Ar.) reisler; ileri gelenler
e. (edeb-i e.) 74/14
esrār (Ar.) gizlenilen ve bilinmeyen şey
e.-nı (bu e.) 46/14
e.-ı haḳḳdın 53/05
etrāf (Ar.) taraflar
e.+ıda 72/03
evlād (Ar.) çocuklar
e. 67/13
e.-ı peygamberlermizġa 58/08
e.-ı resūlu'l-lahdur 76/10
e.+ımızdın 41/08
e.+larıdın turur 67/12
evliyā (Ar) keramet sahibi olan, eren
e. (sulṭānü'l e.) 45/08
e.+larnıŋ 41/09
evvel (Ar.) önce
e. 76/10
e.+ḳı 77/06
ey (Ar.) seslenme sözü
e. baba 52/02, 53/02, 53/05
e. babamnı 51/11
e. biraderler 60/04
e. ferzend 40/02, 74/03
e. ferzend-i iercümend 55/10, 57/12
e. ḫᵛācem 48/04
e. ḫanım 47/13
e. ḫanım ḫudāyım 49/14

É

é- (ayrıca bkz. *ér-*) imek (yardımcı fiil); olmak
é.-di (bā'iş é.) 46/07
é.-di (bar é.) 58/03, 62/10, 63/06, 66/01, 69/03, 75/14
é.-di (barur é.) 53/10
é.-di (bilen é.) 62/03
é.-di (bilmes é.) 54/06
é.-di (binā bolur é.) 56/09
é.-di (bir miŋ bir yüz beş é.) 58/13
é.-di (çıkıp é.) 48/12
é.-di (dārü'l salṭanat é.) 55/05
é.-di (ḫāžır bolur é.) 44/10
é.-di (ḫ̆ācesi é.) 61/13
é.-di (kélmegen é.) 63/10
é.-di (künleri é.) 47/03
é.-diler (atlanmap é.) 66/13
é.-diler (ber-karār é.) 58/03, 61/01
é.-diler (ġažab-nāk é.) 46/06
é.-diler (ḫaber-dār é.) 55/06
é.-diler (hem-rāh é.) 71/13
é.-diler (ḳalġan é.) 69/03
é.-diler (ḳalıp é.) 70/05
é.-diler keşf bolur é.) 45/12
é.-diler (kétip é.) 47/03
é.-diler (ḳollarıda é.) 47/06
é.-diler (muntažır é.) 54/08, 62/11
é.-diler (mürīd-i muḫlīṣleri é.) 54/07
é.-diler (olturġan é.) 64/03
é.-diler (salġan é.) 64/05
é.-diler (turġan é.) 55/07
é.-diler (tüşer é.) 76/04
é.-diler (yanar é.) 62/07, 63/05
é.-diler (yaş é.) 52/14
é.-diler (yaşda é.) 62/08
é.-diler (yektā é.) 65/12
é.-diler (yup é.) 46/12
é.-di (melāl é.) 61/05
é.-dim (ḳursaḳları é.) 46/11
é.-di (müteṣaddī é.) 51/06
é.-di (nevrūz é.) 63/11
é.-di (tār-ı kūçe é.) 49/02
é.-di (vaḳtı é.) 71/13
é.-di (yoḳ bolup é.) 46/08
é.-di (maḳsūd ol é.) 42/01
é.-di (toġulġan é.) 63/10
é.-ken (miras é.) 58/09
é.-ken (tüşken é.) 46/13
é.-ken (kişi é.) 43/10
é.-ken (nüzūl ḳıldılar é.) 75/12
é.-kenler (ṣūretde émes é.) 71/05
é.-mes (ḥažret-i ṣāhib-ḳırān é.) 48/09
é.-mes (lāyıḳ é.) 57/13
é.-mes (lāzım é.) 72/07
é.-mes (oġul é.) 42/08
é.-mes (ṣūretde é. ékenler) 71/05

éki iki (2)
é. 41/03, 42/01, 46/03, 50/11, 50/13, 50/14, 51/14, 66/12, 72/04, 72/11, 74/12, 75/04, 75/05

éḳile her iki
é. 50/01, 76/13

égin elbise
é. 47/07, 47/08

ékinç ikinci
é.+i 76/10, 77/07

éliştür- ulaştırmak
é.-üp bérdiler 47/11

émdi şimdi
é. 64/11, 69/13, 74/03, 74/05

éni küçük kardeş
é.+leri 64/02

ér- (ayr. bkz. *é-*) imek (yardımcı fiili); olmak
é.-di (asıġlıḳ turur é.) 46/06
é.-di (bar é.) 45/11, 50/05, 68/10, 68/10, 69/10
é.-di (bilmes é.) 65/13
é.-di (bir miŋ bir yüz beş é.) 46/02
é.-di (bolur é.) 70/14
é.-diler(dér é.) 52/13
é.-di (ebū'l-ġāzī ḫān é.) 75/08
é.-diler (ḥayāt é.) 60/14
é.-di (oḫşamas é.) 41/12
é.-di (tanumas é.) 44/10
é.-di (tola é.) 54/05
é.-di (urandıp ḫān é.) 70/06
é.-di (ẓuhūrları é.) 43/04

é.-diler (sürter é.) 57/10
é.-diler (tola é.) 54/09
é.-diler (yorur é.) 52/12
éşik eşik
é. 54/03
é.+ini 54/01
ét- etmek, yapmak (yardımcı fiil)
é.-ken 66/09
é.-tip (aldurup é.) 57/05
é.-ip (bed-girdārdın iz é.) 60/09
é.-ip (bī-nihāyet iz é.) 60/06
étek etek
é.+ige 62/10

F

faḳīr (Ar.) muhtaç, fukara
f. 41/04
fāş (Far.) meydana çıkarma
f. ḳılmasunlar 47/02
fażīlet (Ar.) fazilet, erdem
f. 76/09
fehm (Ar.) anlamak
f. ḳıldılar 44/12
fermān (Far.) emir, buyruk
f. ḳıldılar 74/10
ferş (Ar.) yeryüzü
f. ġaçalik 41/12, 45/11
ferzend (Far.) evlat, oğul
f. 41/08, 42/05, 42/13, 74/03
f.-i ercümend 55/11, 57/12
f.-i nūr-ı didem 47/14
f. (ey f.) 40/02
f.+leri 59/14
firencī bir elbise türü
f.+leri (destār f.) 61/05
f.+lerini (destār f.) 61/02
fī'l-ḥāl (Ar.) hemen
f. 77/01
fuḳarā (Ar.) fakirler, yoksullar
f.+lar 61/12
furṣat (Ar.) uygun zaman
f.+da 57/14, 58/01
fużalā (Ar.) erdemli insanlar
f. (‘ālim-i f.) 78/06
f. (‘ulemā-yı f.)78/01
f. (‘ulemā-yı f.-yı ümerā) 61/11
f.+ları (ümerā-yı f.) 78/02

G

gāh (Far.) ara sıra, bazen
g. 44/09, 44/09, 68/04, 68/04
ġām (Ar.) gam, keder
ġ. 40/04
ġānīmet (Ar.) beklenmedik kazanç
ġ. 59/04
ġarīb (Ar.) kimsesiz, gurbete düşmüş
ġ. 41/04, 47/10, 55/08, 62/01
ġāyib (< Ar.) kayıp
ġ. 44/09
ġ. boldılar 40/03, 50/07
ġażab (Ar.) gazap
ġ. ḳıladurġan 51/04
ġażab-nāk (Ar.+Far.) gazaplı, öfkeli
ġ. édiler 46/06
gevher (Far.) cevher, değerli taş
g. 71/06
g.-i l'āli mercān 47/05
g.-i misāl 46/03
g. misllig 66/03
ġurebā (Ar.) garip, aciz
ġ.+ları 62/01
gūş (Far.) kulak
g.+larını 41/14
günāh günah
g.+larını 50/09, 50/10, 64/09
güẕer (Far.) geçme, geçiş
g.+lerdeki 47/10

H

ḫaber (Ar.) haber
ḫ. 40/06, 66/13, 66/14
ḫ. kéldiler 78/03
ḫ. ḳıldı 77/14
ḫ.+ni (hoş-ḫ.) 40/07
ḫ.+ler 41/01
ḫ.+lerini 40/14, 67/03

ḫaber-dār (Ar.) haberli
ḫ. édiler 55/06

ḫacālet (Ar.) utanç
ḫ.+ke 42/03

ḫacc (Ar.) hac
ḫ. 70/14
ḫ.+ımız 74/05
ḫ.+ıŋız 74/03
ḫ.+nı 74/14

ḫācet (Ar.) ihtiyaç
ḫ.+imiz 76/07

ḫadd (Ar.) sınır, kenar
ḫ.-ḫudūd 65/12

ḫ̬ahla- (Far.+T.) istemek
ḫ̬.-maydur mén 76/14

ḫaḳḳ (Ar.) Allah, tanrı
ḫ.+dın (esrār ḫ.) 53/05

ḫaḳḳ (Ar.) hak; doğruluk, gerçeklik
ḫ.+ḳıda 61/14

ḫālī (Ar.) boş
ḫ. 59/04

ḫalāṣ (Ar.) kurtulma
ḫ. (boldılar ḫ.) 52/08
ḫ. ḳılıŋ 74/04

ḫālet (Ar.) hal, durum, nitelik
ḫ.+de 59/03
ḫ.+ke 72/01

ḫalḳ (Ar.) halk
ḫ. 47/04, 62/11

ḫālvet-ḫāne (Ar.) ibadetle vakit geçirilen yer
ḫ.+ġa kirip 45/14
ḫ.+leridin 40/05

ḫāmile (Ar.) gebe
ḫ.+de bolup 70/04

ḫān (< Etü. *ḳan*) hükümdar, sultan
ḫ. 77/10
ḫ.+ım (ey ḫ.) 47/13
ḫ.+ım (ey ḫ. ḫudāyım) 49/14
ḫ.+ım 50/08
ḫ.+ımġa 45/03
ḫ.+nıŋ 76/04, 77/01, 77/12

ḫānlıḳ (< Etü. *ḳan*) hükümdarlık
ḫ. ḳılsaŋız 65/07

ḫande (Far.) gülüş, gülme
ḫ. ḳılıp 50/10

ḫarāc (Ar.) haraç, vergi
ḫ. bolmaydur 43/11
ḫ. bolur 43/10

ḫāṣ- ı elḫāṣ (Ar.) en seçkin, asil
ḫ. 54/13, 75/09

ḫāṣıl (Ar.) ortaya çıkan
ḫ. boldılar 53/09
ḫ. bolup 53/08

ḫaşmet (Ar.) büyüklük, heybet
ḫ. 78/05

ḫaṭā (Ar.) hata, suç
ḫ. ḳılıpdur 52/05
ḫ.+larımnı 52/06

ḫāṭır (Ar.) fikir
ḫ. bérip 60/13
ḫ. bolur 71/03

ḫatm-ı ḳur'ān (Ar.) Kur'ān-ı Kerim'i başından sonuna kadar okuma
ḫ. 40/12

ḫatm-ı resūlu'l-lah (Ar.) peygamberin hayatını anlatan eseri başından sonuna kadar okuma
ḫ. 40/12

ḫātūn (< Etü. *ḳatun*) kadın, eş, zevce
ḫ.+larġa 57/12

ḫayāt (Ar.) dirlik, yaşama, canlılık
ḫ. 44/14
ḫ. érdiler 60/14

ḫayr (Ar.) faydalı iş, hayır
ḫ. du'ā ḳılıp 75/05

ḫayrān (Ar.) şaşırmış olan
ḫ. 53/14
ḫ. bolup 77/11

ḫaẕer (Ar.) sakınma, kaçınma
ḫ. ḳılganda boladur 57/13

ḫāżır (Ar.) hazır
ḫ. 44/10

ḫ. boldı 40/01
ḫ. bolur édi 44/10
ḫazīne (Ar.) hazine
ḫ.+lerini 41/01
ḫażret (Ar.) saygı değer kişilik
ḫ.+leri 52/14, 65/04
ḫ.+lerini 70/02
ḫ.+leriniŋ 49/11, 52/05
ḫ.+niŋ 51/09
ḫebadul (?) cesede verilen isim
ḫ.+larını 59/06
hem (Far.) kuvvetlendirme, bağlama edatı
h. 71/09, 78/04, 79/02
hemīşe (Far.) daima, her zaman
h. 52/11
hemme (Far.) tam, bütün
h. 44/05, 47/14, 48/08, 50/03, 54/10, 55/06, 55/11, 61/09, 61/11, 61/13, 62/03, 62/10, 66/10, 67/01, 67/06, 67/08, 67/09, 70/11, 71/10, 73/04, 73/11, 74/13, 75/01, 78/06
h.+ge 64/12
h.+ler 78/02
h.+leri 41/09, 54/06, 69/06, 73/08, 74/11, 74/12
h.+lerige 69/06
h.+ni 47/08
hem-rāh (Far.) yoldaş
h. édiler 71/13
henūz (Far.) şimdiye kadar
h. 66/13
her (Far.) her
h. 45/11, 54/14, 58/01, 60/10, 71/02, 71/08, 73/09, 73/10, 76/03
ḫesāb (Ar.) hesap
ḫ.+ını 65/12
hevā (Ar.) istek, heves
h. 70/10, 71/12
héç (< Far.) hiç
h. 41/11, 44/10, 45/14, 47/07, 48/09, 49/07, 61/03, 69/03, 71/04
ḫırḳa (Ar.) hırka
ḫ.+nı 61/08
ḫışt (Far.) tuğla
ḫ.+larını 57/05
ḫ.+nı 57/06, 57/07
ḫicāb (Ar.) utanma, sıkılma
ḫ.+lardın 47/14
hicret (Ar.) göç
h. ḳıldı 62/02
h. ḳıldılar 65/02
hiḏmet (Ar.) iş, hizmet
h. ḳıldılar 67/09, 70/13
h. ḳıldıŋız 66/05
h.+i şeriflerige 75/08
h.+imizde bolduŋız 65/06
h.+iŋiz 65/07
h.+iŋizni 66/06
h.+leride boldıŋız 65/05
h.+leridin 45/01
h.+ler ḳıldı 65/14, 75/04
himmet (Ar.) gayret, çaba
h. 40/02
ḫoş (Far.) iyi, güzel
ḫ. 40/06, 40/08, 40/11, 40/14, 41/01, 57/01, 70/10
ḫ.-ḫaberni 40/07
ḫ. boldı 49/13
ḫūb-saḥn (Far.) güzel, hoş meydan
ḫ. ḳılıp 57/05
ḫudā (Far., ayr. bkz. *ḫudāy*) Allah, Tanrı
ḫ. 60/05, 66/06, 72/13
ḫ.+dın 54/06, 65/12
ḫ.+ġa 65/09
ḫudāy (Far., ayr. bkz. *ḫudā*) Allah, Tanrı
ḫ.+m (ey ḫanım ḫ.) 49/14
ḫ.-teʿālīġa 40/10
ḫ.-teʿālīniŋ 58/08, 60/10
ḫudāvend (Far.) Allah, tanrı
ḫ.-i teʿālī 77/03
ḫudūd (Ar.) sınırlar, uçlar
ḫ. (ḫadd-i ḫ.) 65/12
ḫursend (Far.) kısmetine razı olan
ḫ. ü ḫürrem boldılar 46/14
ḫūrşīd (Far.) güneş
ḫ.-i tābān 40/04
hūş (Far.) akıl, zihin
h.+larıġa 54/11
ḫużūr (Ar.) makam, kat
ḫ.+ıda 65/07

ḥükm-rānlıḳ (Ar.) hüküm süren, hâkimiyet
ḥ. ḳıldılar 59/11
ḥükūmet (Ar.) idare heyeti
ḥ.+de 59/13
ḥ.+de (taḫt ḥ.) 64/01
ḥürmet (Ar.) saygı
ḥ. (’izzet ḥ.) 57/04
ḥ. ḳılmasalar 76/12
ḥ. ḳılsa 76/13
ḫürrem (Far.) şen, sevinçli
ḫ. (ḫursend ü ḫ.) boldılar 46/14
ḫ. boldı 74/14
ḫüşk (Far.) kuru, solmuş
ḫ.+lerige 71/09
hüveydā (Ar.) açık, apaçık, belli
h. (rūşen ü h. boldı) 45/05
ḫ̬ace (Far.) hoca; ulu, büyük kişi
ḫ̬. 44/04, 72/13
ḫ̬.+ler 66/06
ḫ̬.+lerimizniŋ 67/10
ḫ̬.+m 48/04, 51/06, 52/14, 71/02, 71/04, 71/07, 71/09, 72/10, 72/11, 72/12, 74/04, 76/09, 77/03, 77/05, 78/04, 78/07
ḫ̬.+mdür 72/14
ḫ̬.+mġa 45/03, 71/13, 73/14, 74/08, 77/13, 78/13
ḫ̬.+mni 67/06, 70/07, 70/08, 70/09, 70/10
ḫ̬.+mniŋ 64/02, 67/13, 71/03, 72/09, 72/11, 72/13, 73/04, 73/08
ḫ̬.+niŋ 79/06
ḫ̬.+si 61/13

I

ıd- göndermek
ı.-ıp 57/01
ısıḳ sıcak
ı. 71/12

İ

iber- (< *ıḏu ber-*) göndermek
i.-diler 76/01, 77/12
ibtidā (Ar.) başlama
i. ḳılġan 56/08
iç bir şeyin içi
i.+ide 54/05
i.+ige 54/03
iç- içmek
i.-ip 73/05, 73/11
ʻīd (Ar.) bayram
ʻī. (rūz-ı ʻi.) 47/02
ʻī.-i (ʻī. muhammed) 63/05-06, 63/8
ʻī. nemāzıġa 47/03, 61/10
ʻī. nemāzını 61/11
ʻīd-gāh (Ar.+Far.) bayram yeri
ʻi.+dın 47/11
iḫlāṣ (Ar.) halis, temiz
i.-ı ʻaḳīde ḳılganlarınıŋ 48/10
i.-ı ʻaḳīderiniŋ boldılar 69/08
i. miŋ boldılar 52/08
i.+ları 45/12, 73/14
iḫlāṣ-mendlik (Ar.+Far.) temiz yürekli
i.+de 65/11
iḫtiyār (Ar.) seçme; zahmete katlanma
i. ḳıldılar 65/01
iḳlīm (Ar.) ülke, devlet
i.-i behā 46/08
i.+niŋ 61/12
iḳrām (Ar.) hürmet, saygı gösterme
i.+lar ḳılıp 67/07
ilgeri ileri
i. 41/06, 45/03, 51/02
ilhām (Ar.) Allah tarafından insanın gönlüne bir şey doğdurulma
i.-ı ilahī 43/14
i. bolup 41/06, 45/03
ilahī (Ar.) Allah'a mensup, tanrı ile ilgili
i. (ilhām-ı i.) 43/14
i. (nūr-ı i.) 42/14, 43/03
ilticā (Ar.) sığınma, barınma
i. 77/02
i. ḳıldılar 68/13
i. ḳılıp 50/09, 52/04, 68/14
iltifāt (Ar.) yüzünü çevirip bakma
i. bolsa 43/12
i. ḳılıp 63/12
i.+larını 66/02
iltimās (Ar.) kayırma
i. ḳıldılar 69/12
i. ḳılıp 43/09, 68/11
insān (Ar.) adam
i. 48/08
inşā'l-lahu teʻālī (Ar.) "Allah nasip ederse"
i.+65/03
irāde (Ar.) emir, ferman, buyruk
i.+si 58/08
ism (Ar.) isim, ad
i.-i şerīfleri 72/14
i.-i şerīflerini 44/02
i.-i 75/14, 79/04
i.+ini 42/14
i.+lerini 42/08, 42/11
istiḳbāl (Ar.) gelecek zaman
i.+iġa 78/07
iş iş
i. 56/08, 57/14
i.+din 50/05, 64/05
i.+ler 78/09
i.+lerdin 40/02
i.+leri 51/04
i.+ni 58/01
iz iz
i. étip 60/06, 60/09
i.+lerini 57/10
izde- takip etmek
i.-diler 50/07
ʻizzet değer, ḳıymet
ʻi. 67/06, 76/12
ʻi.-i ḥürmet 57/04

K

ḳabūl (Ar.) kabul; bir şeye sahip olmak için söylenen söz; alma, içeri alma
k. boldı 74/03
k. ḳıldılar 69/02, 77/12
k. ḳılġanını 77/12
k. ḳılmadı 64/09, 64/11
k. ḳılmadılar 68/13, 69/13
k. ḳılsalar 77/06

ḳaç- kaçmak
ḳ.-ıp 50/07
ḳ.-tı 58/06

ḳaça yük arabası
ḳ.+larda 66/08, 66/08

ḳadd (Ar.) boy
k.+ige 61/08
k.+imge 61/06

ḳadem (Ar.) adım
ḳ. 56/02
ḳ. (teşrīf-i ḳ. kéltürdi) 55/03
ḳ. (teşrīf-i ḳ. kéltürdiler) 69/09

ḳadr (Ar.) kıymet, değer
ḳ.-ḳıymetimni 76/11

kāfir (Ar.) Allah'a inanmayan
k.+lerdin 60/05

ḳal- kalmak
ḳ.-dı 49/01, 73/03, 73/07
ḳ.-dılar 53/04, 53/13
ḳ.-dım 42/03, 51/09
ḳ.-ġan 40/14, 47/08, 73/09, 73/10
ḳ.-ġan édiler 69/03
ḳ.-ġanıġa 53/14
ḳ.-ıp 65/06
ḳ.-ıp édiler 70/05
ḳ.-madı 51/04
ḳ.-madılar 45/01
ḳ.-maḳ 59/03
ḳ.-maḳnı 59/05
ḳ.-ur 61/05

ḳamçı kamçı
ḳ. 49/03

ḳan kan
ḳ. revān boldı 51/14

ḳand-benāt (Ar.) şeker gibi kızlar
k. bérdiler 66/02

ḳara- bakmak
ḳ.-p 49/07

kār-ḫāne (Far.) iş yeri
k.+leriġa 48/13

ḳarı yaşlı
ḳ. 43/10
ḳ.+dıŋız 65/05

ḳaş huzur
ḳ.+larıġa 48/03, 64/14

ḳavġun kavun
ḳ. 50/03

ḳaydaġ nasıl
ḳ. 64/08

ḳaydın nereden
ḳ. 70/02

ḳayna- kaynamak
k.-p 73/11

ḳaysı hangi
ḳ.+larıġa 61/03

ḳaysçalik hangi
ḳ. 71/08

ḳāżī (Ar.) kadı
ḳ. 78/02

keç- geçmek
k.-geni 74/07

kéçe gece
k. 44/07, 45/05, 74/02

kefş (Far.) ayakkabı
k.-i mesḥ 66/11

keŋrü çok, bol
k. 55/08, 69/04

kenīzek (Far.) cariye, odalık
k.+ler 46/09

kervān (Far.) birbirini takip ederek giden insan veya hayvan sürüsü
k.+lar 71/13, 72/05, 73/05
k.+larnıŋ 73/13

keşf (Ar.) açma meydana çıkarma
k. 53/09
k. bolur édiler 45/12

keyfiyyāt (Ar.) keyif verici
k.-ı cezebāt 53/08

kez- gezmek
k.-dim 42/01

kéd- (ayr. bkz. *két-)* gitmek
k.-e barsaḳ 76/07

k.-e tüştiler 65/11
kédür- (ayr. bkz. *kéy-)* giydirmek
k.-di 61/07
k.-seler 61/06
k.-üp 61/03
kél- gelmek
k.-di (cūşġa k.) 58/04
k.-diler (ẖaber k.) 78/03
k.-diler (rāst k.) 61/08
k.-diler (vücūd k.) 51/03
k.-diler (ẓuhūrġa k.) 46/01
k.-di (vücūd k.) 42/09
k.-di (vücūdġa k.) 42/05, 42/11
k.-ip (aġır k. turup) 53/04
k.-medi (rāst k.) 61/04
k.-megenleri (ẓuhūrġa k.) 45/04
k.-mesdin (vücūdġa k.) 51/02
k.-mesdin (ẓuhūrġa k.) 45/03
k.-meseler (pĪş-keş k.) 77/09
k.-ür (rāst k. mi-kin) 61/07
k.-ü(vücūdġa k.) 41/09
k.-ürler (vücūd k.) 45/08
k.-di (kişi kirip k.) 43/07
k.-di (alıp k.) 50/12
k.-di (şundaġ k.) 51/08
k.-di (nāme k.) 56/10
k.-di (menziliġa k.) 65/01
k.-di (ẖaber k.) 66/13, 66/14
k.-di (keşmĪrġa k.) 70/05
k.-di (‘ıraḳġa k.) 75/02
k.-di (yana k.) 77/05
k.-diler (alıp k.) 73/04
k.-diler (bedaẖşānġa k.) 69/14
k.-diler (boyıġa k.)74/11
k.-diler (ẖaber k.) 78/03
k.-diler (hūşlarıġa k.) 54/11
k.-diler (‘Īd-gāhdın k.) 47/11
k.-diler (kāşġarġa k.) 57/04
k.-diler (vücūdġa k.) 42/13, 43/02
k.-dim (tepretgeli k.) 43/09
k.-dim (alıp k.) 48/05
k.-dim (arżuda k.) 43/12
k.-gen (dilimġa k.) 52/06
k.-geni (köŋülleriġa k.) 51/10
k.-geniġa (alıp k.) 41/01
k.-iŋler (alıp k.) 50/12
k.-iŋler (arḳamdın k.) 74/10
k.-ip (mübārek-bādlıḳ ḳılışıp k.) 47/04
k.-ip (alıp k.) 48/14, 49/10, 58/12, 62/07, 63/04, 63/07, 71/03, 72/09
k.-ip (aḳbaşẖān k.) 59/12
k.-ip (mevẓi‘ge k.) 62/05
k.-ip (şehzādeler k.) 64/03
k.-ip (işdin k.) 64/05
k.-ip (teŋlikige k.) 68/04
k.-ip (sizler k.) 72/07
k.-ip (yaḳĪn k.) 74/07
k.-ip (nicārā şerĪfġa k.) 75/07
k.-ip (nedĪmleri bilen k.) 75/09
k.-ip (vezĪr k.) 76/01
k.-ip (özi k.)77/02
k.-ip (aldıġa k.) 78/12
k.-ipdür (ṭalep bile k.) 60/05
k.-megen (köçüp k.) édi 63/10
k.-megenleriġa (alıp k.) 48/07
k.-se (körgüm k.) 71/02
k.-seler (binā ḳıldurup k.) 57/01
k.-seler (pādşāhlar k.) 76/03
k.-türüp (ta‘ẓĪm barça k. turdılar) 51/01
k.-ip 77/12
k.-mediler 77/05
kele (~ *gele*, Far.) sürü
k. 40/12
kélişlig gelişli
k. 46/06
kéltür- (ayr. bkz. *kétür-)* getirmek
k.-türdiler (becā k.) 74/14
k.-türdiler (teşrĪf-i kadem k.) 69/09
k.-türdi (teşrĪf-i kadem k.) 55/03
k.-türseler (becā k.) 69/01
k.-türseler (sünnetresūlu’l-lah 68/14
k.-türüp (becā k. turdılar) 43/14
k.-türüp (ta‘ẓĪm becā k. turdılar) 55/14, 56/11
kén sonra
k. 42/09, 43/13, 46/03, 55/07, 57/06, 59/08, 59/09, 59/12, 60/02, 61/11, 63/08, 64/01, 68/06, 71/14, 75/10

kéŋgeş istişare
k. ḳıldılar 78/01
kenīzek (Far.) cariye
k. 46/9
kés- kesmek
k.-ip 49/10
két- (ayr. bkz. *kéd-)* gitmek
k.-gen 58/08
k.-ip édiler 47/03
k.-ti 49/09
kétür- (ayr. bkz. *kéltür-)* getirmek
k.-di (becā k.) 40/10
kéy- (ayr. bkz. *kédür-)* giymek
k.-diler 61/09
k.-ip 47/05
ḳıçkır- haykırmak
ḳ.-dılar 54/02
ḳıl- ḳılmak, yapmak, eylemek
ḳ.-adılar (defn ḳ.) 58/13
ḳ.-adurġaŋ (ġażab ḳ.) 51/04
ḳ.-adurġan (künbeḏ ḳ.) 55/13, 56/01, 56/07
ḳ.-adur (ümmīd ḳ. miz) 74/09
ḳ.-a (seyr ḳ.) 53/10
ḳ.-dı (beyān ḳ.) 77/01
ḳ.-dı (defn ḳ.) 59/07
ḳ.-dı (du'āyı bed ḳ.)64/11
ḳ.-dı (ḫaber ḳ.) 77/14
ḳ.-dı (ḫicret ḳ.) 62/02
ḳ.-dı (ḫiḏmetler ḳ.) 65/14, 75/04
ḳ.-dılar ('afv ḳ.) 50/10, 52/07
ḳ.-dılar ('arż ḳ.) 70/02, 72/06
ḳ.-dılar (beyān ḳ.) 40/07, 67/14
ḳ.-dılar (binā ḳ.) 56/03
ḳ.-dılar (du'ā ḳ.) 71/10
ḳ.-dılar (du'ā tekbīr ḳ.) 40/13
ḳ.-dılar (edā ḳ.) 41/03
ḳ.-dılar (fehm ḳ.) 44/12
ḳ.-dılar (fermān ḳ.) 74/10
ḳ.-dılar (ḫiḏmet ḳ.) 67/09, 70/13
ḳ.-dılar (ḫükmrānlıḳ ḳ.) 59/11
ḳ.-dılar (ilticā ḳ.) 68/13
ḳ.-dılar (iltimās ḳ.) 69/12
ḳ.-dılar (ḳabūl ḳ.) 68/13, 69/02, 77/12
ḳ.-dılar (kéŋgeş ḳ.) 78/01
ḳ.-dılar (mübārekbād ḳ.)61/09
ḳ.-dılar (mübārekbādlıḳ ḳ.) 44/06, 61/12
ḳ.-dılar (nāle zārī ḳ.) 52/07
ḳ.-dılar (neẕr-i niyāz ḳ.) 71/06
ḳ.-dılar (niṣār ḳ.) 41/01, 47/09, 61/14
ḳ.-dılar (nişinlik ḳ.) 59/01
ḳ.-dılar (niyyet ḳ.) 70/14
ḳ.-dılar éken (nüzūl ḳ.) 75/12
ḳ.-dılar (özleri ḳ.) 65/02
ḳ.-dılar (pādşāhlıḳ ḳ.) 65/04, 65/08
ḳ.-dılar (rāżī ḳ.) 70/01
ḳ.-dılar (rıḥlet ḳ.) 58/10
ḳ.-dılar (sefer ḳ.) 65/01
ḳ.-dılar (şehīd ḳ.) 66/14
ḳ.-dılar (ta'īn ḳ.) 78/02
ḳ.-dılar (ṭavāf ḳ.) 67/06
ḳ.-dılar (ta'yin ḳ.) 56/01
ḳ.-dılar (ṭayyār ḳ.) 69/05
ḳ.-dılar (teklīf ḳ.) 70/12
ḳ.-dılar (toy bünyād k.) 41/03
ḳ.-dılar (tūce ḳ.) 40/01
ḳ.-dılar (vefāt ḳ.) 68/06
ḳ.-dı (men' ḳ.) 71/01
ḳ.-dım (seyr ḳ.) 42/01
ḳ.-dım (teftīş k.) 46/09
ḳ.-dıŋız (ḫiḏmet ḳ.)66/05
ḳ.-dı (niyāz ḳ.) 63/08
ḳ.-dı (pādşāhlıḳ ḳ.) 66/06
ḳ.-dı (pāre ḳ.) 50/14
ḳ.-dı (şehīd ḳ.) 59/08
ḳ.-dı (şehīd ḳ.) 59/04
ḳ.-dı (taḳrīr ḳ.) 77/10
ḳ.-dı (ta'ẓīm ḳ.) 40/09
ḳ.-dı (teklīf ḳ.) 77/02
ḳ.-dı (va'de ḳ.) 63/13
ḳ.-dı (zūr k.)51/13
ḳ.-durup (āş su ḳ.) 55/08
ḳ.-durup (künbeḏ binā ḳ.) 56/14
ḳ.-ġan (ārāste ḳ.) 47/06
ḳ.-ġan (bī-edeblik ḳ.) 49/12
ḳ.-ġanda (ḫaẕer ḳ. boladur) 57/13
ḳ.-ġanını (ḳabūl ḳ.) 77/13
ḳ.-ġan (ibtidā ḳ.) 56/08
ḳ.-ġanları 64/12

ḳ.-ġanlarınıŋ (iḫlāṣ-ı ʻaḳīde ḳ.) 48/10
ḳ.-ġan (reşk ḳ.) 78/10
ḳ.-ıŋ (binā ḳ.) 55/12
ḳ.-ıŋ (ḫalāṣ ḳ.) 74/04
ḳ.-ıŋlar(āb āş ḳ.) 69/04
ḳ.-ıp (āb-rūy ḳ.) 57/04
ḳ.-ıp (arżū ḳ.) 44/09
ḳ.-ıp (bérdiler beyān ḳ.) 53/07
ḳ.-ıp (söz ḳ. bérey) 53/06
ḳ.-ıp (bī edebliḳ ḳ.) 58/04
ḳ.-ıp (duʻā-ḫayr ḳ.)75/05
ḳ.-ıpdur (ḫaṭā ḳ. mén) 52/05
ḳ.-ıpdurlar (miŋ ḳ.) 52/10
ḳ.-ıpdurlar (naḳl ḳ.) 47/02, 48/01, 48/11, 51/05, 57/11, 60/13
ḳ.-ıpdur (naḳl ḳ.) 41/13, 43/07, 50/02
ḳ.-ıp (ḫande ḳ.) 50/10
ḳ.-ıp (ḫūb-saḫn ḳ.) 57/05
ḳ.-ıp (ikramlar ḳ.) 67/07
ḳ.-ıp (ilticā ḳ.) 50/09, 52/04, 68/14
ḳ.-ıp (iltifāt ḳ.) 63/12
ḳ.-ıp (iltimās ḳ.) 43/09, 68/11
ḳ.-ıp (kitāb-ı muṭāli“ k.) 68/05
ḳ.-ıp (mihmāndārlıḳ ḳ.) 70/11
ḳ.-ıp (neẕr ḳ.) 40/12
ḳ.-ıp (seyr-i seyāḥat k.) 60/10
ḳ.-ıp (söz ḳ.) 53/06
ḳ.-ıp (ṭahāret ḳ.)74/12
ḳ.-ıp (taʻĪn ḳ.) 78/14
ḳ.-ıp (ṭayy ḳ.) 62/05
ḳ.-ıp (ṭayyār ḳ.) 55/07
ḳ.-ıp (teklīf ḳ.) 78/13
ḳ.-ıp (ziyāret ḳ.) 56/11, 62/07, 70/09, 74/14, 75/10, 76/02, 78/12
ḳ.-madı (ḳabūl ḳ.) 64/09, 64/11
ḳ.-madılar (ḳabūl ḳ.) 69/13
ḳ.-madılar (pervā ḳ.) 60/03
ḳ.-maḳımız (seyrini ḳ.) 60/11
ḳ.-masalar (ḫürmet ḳ.) 76/12
ḳ.-masalar (teklīf ḳ.) 77/06
ḳ.-masa (taʻĪn ḳ.) 77/08
ḳ.-masunlar (aşkārā ḳ.) 45/09
ḳ.-masunlar (fāş ḳ.) 47/02
ḳ.-may (tecāvüz ḳ.) 56/02
ḳ. (pāre ḳ.) 50/14
k.-sa (ʻaṭā ḳ.) 49/14
ḳ.-sa (ḫürmet ḳ.) 76/13
ḳ.-saḳ (ziyāret ḳ.) 74/08
ḳ.-salar (ʻafv ḳ.) 52/06
ḳ.-salar (ḳabūl ḳ.) 77/06
ḳ.-saŋız (ḫānlıḳ ḳ.) 65/07
ḳ.-sa (sefer ḳ.) 65/01
ḳ.-ġan (vaʻde ḳ.) 42/07
ḳ.-ġan ([...] ḳ.) 64/07
ḳ.-ġan (arada ḳ. bolsa) 77/03
ḳ.-maḳ ([...] ḳ.) 60/09

ḳılaş- (ayr. bkz. *ḳılış-)* birlikte yapmak
ḳ.-ıp (ziyāret ḳ.) 63/05

ḳılış- (ayr. bkz. *ḳılaş-)* birlikte yapmak
ḳ.-ıp (mübārekbādlıḳ ḳ.) 43/8, 47/04

ḳıyāmet (Ar.) kıyamet
ḳ.+de 70/02
k.+ġaçalik 55/12

ḳıymet (Ar.) değer, paha
k.+imni (ḳadr ḳ.) 76/11

ḳız kız
ḳ. 42/09, 42/11
ḳ.+ı 67/13, 69/10
ḳ.+ım 68/12
ḳ.+ları 68/10
ḳ.+nı 68/11, 69/11

ḳızıl kızıl, kırmızı
ḳ. 46/05, 68/04

ki (Far.) bağlama edatı
k. 40/02, 40/06, 41/13, 42/01, 42/06, 42/07, 43/07, 43/08, 43/10, 43/11, 45/06, 45/08, 45/11, 46/04, 46/07, 46/07, 46/11, 47/13, 48/01, 48/05, 48/09, 48/11, 49/14, 49/14, 50/02, 50/11, 50/13, 51/03, 51/05, 51/08, 51/11, 52/02, 53/02, 53/04, 54/10, 54/12, 55/10, 56/07, 57/11, 60/03, 60/05, 60/13, 61/04, 61/06, 61/06, 62/12, 64/06, 65/02, 65/03, 65/04, 65/05, 66/13, 67/09, 67/11, 67/14, 68/11, 68/14, 69/01, 69/04, 69/12, 70/03, 71/01, 71/03, 71/08, 72/01, 72/02, 72/06, 72/07, 72/07, 73/09, 74/03, 74/06, 74/08, 75/10, 75/12,

76/02, 76/08, 77/03, 77/06, 77/07, 77/08, 78/03, 78/13
kiçig küçük
k. 51/08, 52/02
kim bağlama edatı
k. 45/05, 47/02, 48/08, 49/11, 52/10, 56/13, 65/02, 72/12
kimerse kimse
k. 72/04
kir- girmek
k.-di 63/14
k.-diler 48/03, 51/07, 54/04
k.-genleride 66/03
k.-ip 43/07, 53/01, 53/12, 67/07, 68/05, 79/03
k.-ip (ẖalvet-ẖāneġa k.)45/14
kişi kişi
k. 42/02, 42/03, 42/12, 43/07, 43/10, 43/11, 43/13, 44/09, 44/10, 54/06, 54/13, 54/14, 56/05, 61/12, 63/06, 65/13
k.+din 78/01, 78/14
k.+ge 45/09, 47/01, 54/14, 76/06, 76/13
k.+ler 79/02
k.+ni 44/10, 72/11
k.+niŋ 49/12
kitāb (Ar.) kitap
k. muṭāli“ ḳılıp 68/05
kiz giz
k. 45/09, 47/01
ḳoġla- kovalamak
ḳ.-dılar 50/06
ḳ.-p 58/07
ḳol kol
ḳ. 51/01
ḳ.+ġa (ḳoldın ḳ.) 44/06
k.+dın ḳolġa 44/06
ḳ.+ı 78/09
ḳ.+ıġa 57/06
ḳ.+larıda édiler 47/06
ḳ.+larını 46/11
ḳop- kalkmak
ḳ.-up (el ḳ.) 73/01
ḳ.-a 78/06
ḳ.-up 48/06, 70/09
ḳoş- koşmak
k.-up 67/05
ḳoy koyun
ḳ. 40/12, 63/06
ḳoy- koymak
ḳ.-dı 42/08, 42/12, 51/12, 63/11, 73/13
ḳ.-dılar 42/10, 43/01, 44/02, 48/07, 56/03, 57/07, 57/08, 63/01, 75/05
ḳ.-ġan 78/12
ḳ.-ġıl 51/12
ḳ.-salar 56/09
ḳ.-up 48/02, 49/11, 51/09
köç- göç etmek
k.-üp 63/10
kök gök, sema
k. 46/05
köŋül gönül
k.+lerige 51/08
k.+leriġa 51/10, 53/03
kör- görmek
k.-diler (tüş k.) 45/06
k.-di 58/01
k.-diler 45/06, 69/07, 74/02
k.-mese 70/13
k.-mey 74/07
k.-seler 54/04
k.-sem 71/02
k.-üŋen 72/03
k.-üp 59/04, 60/11, 67/05, 70/07
körüş- görüşmek
k.-üp 56/11, 75/09
köter- kaldırmak, götürmek
k.-diler 51/12
k.-emey siz 52/03, 52/03
k.-gil 51/11, 51/13
k.-ip 44/06, 48/06, 64/07
k.-mesem 52/03
k.-sem 52/03
köterel- kaldırabilmek, götürebilmek
k.-medi 51/13
k.-mey siz 52/02
köteril- kaldırılmak, götürülmek
k.-ip 40/04
köz göz
k.+lerige 43/06, 57/10

k.+ümdin 42/12
k.+ümiŋ 46/04
ḳuçaḳ kucak
ḳ.+larıda 45/06
küçe (Far.) dar ve küçük sokak
k. 49/01
k.+lerdeki 47/10
k.+side 49/01
ḳul kul, köle
ḳ.+larıda 62/09
kulaḳ kulak
ḳ. 46/08
ḳum kum
ḳ. 72/03, 72/10
ḳursaḳ mide
ḳ.+larıda 45/10
ḳ.+larıda édim 46/11
ḳuvvet (Ar.) güç, kudret, takat
ḳ.-i nūrdın 41/11
ḳ. bérdiler 60/13
ḳ. bérip 41/11
küffār (Ar.) kafirler
k.+dın 74/04
kül- gülmek
k.-diler 50/11
kün gün
k. 41/14, 46/04, 46/08, 47/02, 50/02, 51/07, 61/01, 73/06, 75/13
k.+de 73/14
k.+din 68/06
k.+i 46/07, 48/01
k.+lerde 47/02, 51/07, 52/10, 61/01, 64/04
k.+leri 63/11
k.+leri édi 47/03
künlük günlük
k. 67/04, 70/07, 71/11
künbeḏ (Far.) kubbe
k. 56/09, 57/07, 57/08
k.-i ʻālī 53/11, 55/12
k. binā ḳıldurup 56/14
k. ḳıladurġan 55/13, 55/14, 56/07
k.+ġa 53/12, 56/02
k.+ni 56/03
k.+niŋ 53/13, 54/01, 54/05, 56/04, 57/04
kündüz gündüz
k. 44/07
kürsī (Ar.) Allah'ın madde âlemine (yeryüzü, yıldızlar, gezegenler vb.) olan hakimiyeti
k. 53/06, 53/07
küteh (Far.) kısa, boysuz
k. 50/12

L

lā-'ilāc (Ar.) çaresiz
l. bolup 69/01
laḳab (Ar.) lakap
l.+ları 79/04, 79/05, 79/06, 79/07, 79/08, 79/08, 79/09, 79/11, 79/12, 79/13, 79/14, 79/14
la'l (Ar.) kırmızı ve değerli bir süs taş
l.-i cevāhirātlar 70/01
l.-i bedaḫşān 69/14
l.-i cevāhirātlar 70/01
l.-i gevher-i mercān 47/05
l.-i mercānlar 47/08
lāyıḳ (Ar.) yakışan, yaraşır
l. 42/02, 57/13
lāzım (Ar.) gerekli
l. 55/06, 72/07
l. boldı 60/10
l. bolur 71/09
l.+dur 60/11
levḥ-i ḳalem (Ar.) üzerinde insan kaderinin yazılı olduğuna inanılan levha
l.+din 53/06
l.+niŋ 53/07
libās (Ar.) elbise, kıyafet, kostüm
l.+lar 47/05
l.+larını 41/02

M

mādāmī-ki (Ar.) madem, çünkü, değil mi ki
m. 44/14, 45/09
māh (Far.) ay
m.-ı tābāŋa 78/04
m.+ını (püşt-i m.) 69/07
maḫrūm (Ar.) dileğine kavuşmamış olan, kısıtlanmış, mahrum
m. 51/09
maḳbūl (Ar.) kabul edilmiş, beğenilen
m. boldı 74/05
maḳṣūd (Ar.) istek, dilek
m. 42/01
ma'lūm (Ar.) bilinen, belli olan
m. boldılar 51/11
m. bolġanlarıda 45/11
maŋ- adım atmak, gitmek
m.-dı 73/07
maŋa bana
m. 41/11, 43/11, 43/11, 61/06, 77/07, 77/08
mātem-dār (Ar. + Far.) matemli, yaslı
m. boldılar 68/08
maẓlūm (Ar.) zulüm görmüş olan; sakin
m. 47/04
m.+dın 58/01
maẓlūme (Ar.) zulüm görmüş olan; sakin
m.+esi 63/06
mażmūn (Ar.) sanatlı, ince söz
m.+ıġa 56/10
m.+ıġa 56/07
meded (Ar.) yardım
m.+i 59/10
medrese (Ar.) dershane, ders talim edilen yer
m. 76/06
m.+dür (cāy-ı m.) 75/13
m.+ġa 75/11
m.+ge 75/07
melāl (Ar.) usanç, bıkkınlık
m. boldılar 50/08, 75/12
m. édi 61/05
melūl (Ar.) bıkmış, usanmış
m. boldı 60/02
m. boldılar 64/06
m. bolma 40/02
memnūn (Ar.) sevinçli, razı
m. boldılar 41/04, 62/01
men' (Ar.) yasak etme, engelleme
m. ḳıldı 71/01
menzīl (Ar.) yollardaki konak yeri
m. 62/05
m.+iġa 64/14
m.+lerige 68/05
merātibe (Ar.) rütbeler, dereceler
m. 52/14
mercān (Ar.) değerli bir taş
m. 47/06
m. (gevher-i lā'l-i m.)47/05
m.+lar (lā'l-i m.) 47/08
m. (dürr-i m.) 70/01
merḥamet (Ar.) şevkat gösterme
m.+leri 54/03
mertebe (Ar.) derece, rütbe
m. 42/01, 54/02
mesḫ (Ar.) bir tür pabuç
m. (keşf-i m.) 66/11
meşaḳḳat (Ar.) zorluk, sıkıntı
m.+sız 45/14
meşḫūr (Ar.) tanınmış, ünlü
m. boldı 64/12
meşk (Far.) tulumdan yapılmış su kabı
m. 72/09
m.+de 73/07
m.+lerde 73/10
m.+lerdeki 71/14, 73/07
m.+lerimizni 72/06
m.+leriŋi 72/08
m.+lerke 73/02
m.+lerni 72/02, 73/03
meşvī
m. 65/7
metā' (Ar.) değerli eşya
m.+ları 46/05
mevżi' (Ar.) bölge, mıntıka
m.+ge 62/05
mén ben
m. 43/08, 43/12, 46/11, 52/03, 52/03, 52/05, 53/01, 53/05, 62/12,

62/13, 63/13, 65/03, 65/04, 66/06, 69/13, 76/10, 76/11, 76/13, 76/14, 77/08
m.+i 49/05, 51/08, 62/12, 63/13, 77/06
m.+iŋ 46/04, 46/08, 54/10, 54/12, 54/14, 61/06, 65/02, 72/04, 72/04, 74/10, 76/09, 76/11, 77/05

mi (ayr. bkz. *mu, mü)* soru edatı
m. 69/01, 71/03, 72/07
m.-ki 42/07, 43/10
m.-kin 42/02, 61/07

miḥmāndārlıḳ (Far.) misafirlik
m. ḳılıp 70/11

miŋ bin (1000)
m. bir yüz beş édi 58/13
m. (iḫlāṣ m. boldılar) 52/09
m. boldı 57/09, 73/14, 75/01
m. boldılar 45/13, 69/8

mīr (Far.) amir, başkumandan, bey, vali
m. bolgusıdur 40/03

mīrāṣ (Ar.) miras
m. éken 58/09

miṣāl (Ar.) örnek, benzer
m. (gevher-i m.) 46/03

miskīn (Ar.) aciz, zavallı
m.+lerge 47/10

miṣl (Ar.) benzer, kat
m.(bī m.) 46/02

miṣllig (Ar.) benzerli
m. (gevher m.) 66/03

miz biz
m. 50/01, 68/01, 70/03, 74/07, 74/09, 76/06, 77/03

mu (1) (ayr. bkz. *mi, mü)* soru edatı
m. 55/06, 67/10, 74/07, 79/02

mu (2) bu, işaret zamiri
m.+ndın 59/08
m.+nı 42/12, 54/13

mu'aẓẓam (Ar.) yüce, büyük
m.+dın (mekke-i m.) 60/06

muḥabbet (Ar.) sevgi
m.+imizde bolġan 65/08
m.+lerini (būy-ı m.) 78/05

muhācir (Ar.) göçmen, göç eden
m.+ler 62/04

muḫlīs (Ar.) dostluğu, samimiliği ve hali içten
m.+lerimdürler (mürīd-i m.) 54/10
m.+leri (mürīd-i m. édiler) 54/07

muḥtāc (Ar.) ihtiyaç duyan, muhtaç
m.+durlar 48/08, 48/09

munçaḳ inci, boncuk
m. 47/07
m.+ım 46/08
m.+ları 46/12
m.+nı 46/09

munça bunca, bu kadar
m. 47/04, 69/02, 69/09, 69/14, 71/06, 71/13, 71/13

muntaẓır (Ar.) bekleyen
m. 53/14
m. édiler 54/07, 62/11

murād (Ar.) istek, murat
m.+ımġa 42/12

muṭāli' (Ar.) kitap okuyan
m. (kitāb m. ḳılıp) 68/05

muṭṭali' (Ar.) öğrenilmiş, haberli
m. bolup 56/10

mūy (Far.) kıl
m.-ı sefīd 43/07, 44/09

mü (ayr. bkz. *mi, mu*) soru edatı
m. 46/6, 52/03, 71/02, 72/06

mübārek (Ar.) hayırlı, kutlu
m. 42/13, 43/02, 43/05, 43/06, 45/10, 56/09, 58/11, 62/14, 78/11
m. (türā-ı ravża-yı m.) 59/07
m. bolsun 47/14

mübārek-bād (Ar.+Far.) mübarek olma, tebrik etme
m. ḳıldılar 61/09, 61/12

mübārek-bādlıḳ (Ar.+Far.) tebrik etme, kutlama
m. 43/08
m. ḳıldılar 44/06
m. ḳılışıp 47/04

müddet (Ar.) süre, belli bir zaman
m.+de 57/08

müftī (Ar.) fetva veren kişi
m. ('ālim-i m.) 78/02

mülāyim (Ar.) uygun, yumuşak huylu

m. boldılar 51/04

mürīd (Ar.) öğrenci

m.-i muḫlīṣleri édiler 54/07

m.-i muḫlīṣlerimdürler 54/10

m.+leri 69/02, 69/05

müsāfir (Ar.) misafir, konuk

m. 75/13

m.-i ‘ālemlerdür 76/05

m.-i ehl-i ‘ālem 76/06

müteṣaddī (Ar.) başlayan, teşebbüs eden

m. édi 51/06

müyesser (Ar.) kolay

m. bolmas 54/14

N

nā-çār (Far.) çaresiz
n. 53/03, 71/09, 77/11
nā-gāh (Far.) ansızın, birdenbire
n. 40/01, 40/01
nā- maḳṣūd (Ar.) istenmeyen
n. bolġay 64/11
naḳl (Ar.) aktarmak
n. ḳılıpdur 41/13, 43/07, 50/02
n. ḳılıpdurlar 47/02, 48/01, 48/11, 51/05, 52/10, 57/11, 60/13
nāle (Far.) inleme, inilti
n. zārī ḳıldılar 52/06
nāme (Far.) sevgiye ve aşka dair yazılmış mektup
n. 56/10, 56/10
nān (Far.) ekmek, yiyecek
n. 48/02, 48/07, 63/07, 63/12
n.+ga 48/8
naṣīb (Ar.) Allah'ın kısmet ettiği şey
n. bolġusıdur 60/04
nātüvān (Far.) zayıf, kuvvetsiz
n. 47/10, 61/14
n.+lar 41/04
n.+larġa 55/08
naẓar (Ar.) bakma, bakış
n. 66/01
n.+larıda 49/11
ne ne
n. 49/14, 73/02
necāt (Ar.) kurtulma, kurtuluş
n. 52/06
néçe ne kadar
n. 66/08, 66/08, 71/08, 75/09
néçend (Tr.+Far.) ne kadar
n. 41/08, 46/08, 65/05
nedīm (Ar.) meclis arkadaşı
n.+leri 75/09
nemāz (Far.) namaz
n. 41/03, 74/12
n.-ı pişīn 59/03
n.+ıġa ('īd n.) 47/03, 61/10
n.+ımnı 65/2
n.+ını 'īd 61/11
néme ne; şey,nesne
n. 46/06, 49/07, 49/14, 52/02, 52/08, 76/04, 76/08
n.+ge 41/12
némen ne, nasıl
n. 48/04
némerse şey, nesne
n. 45/11, 48/09
nevbet (Ar.) sıra, sıra ile görülen iş
n. 56/04, 69/07
nevrūz (Far.) yeni gün, ilkbaharın başlangıcı
n. édi 63/11
neẕr (Ar.) adak, adak adama
n. 48/05
n.-i niyāz 77/08
n.-i niyāz ḳıldılar 71/06
n.-i nüzūrāt bérip 55/09
n.-i nüzūrāt 62/07
n.-i nüzūrātlarını 63/04
n. ḳılıp 40/12
nihāyet (Ar.) son, uç, bitiş
n. 63/03, 71/12
nikāḥ (Ar.) evlilik sözleşmesi
n. ('āḳd-i n. boldılar) 69/02
n. ('āḳd-i n. bolmasdın) 41/06
nişār (Ar.) saçma, dağıtma
n. ḳıldılar 41/01, 47/09, 61/14
nisbet (Ar.) bağıntı, ilgi
n.+ni 68/01
niyāz (Far.) yalvarma, yakarma
n. koydılar 75/04
n. (neẕr-i n. bér) 77/08
n. (neẕr-i n. ḳıldılar) 71/06
n. ḳıldı 63/08
niyyet (Ar.) niyet
n. 57/07
n. ḳıldılar 70/14
nūr (Ar.) aydınlık, nur
n. (ferzend-i n. dīde) 47/14
n.-ı dīdemniŋ 54/12
n.-ı ilahī 42/14, 43/03
n.+dın (kuvvet-i n.) 41/11
n.+dın 53/12
nūr-ẕāt (Ar.) nurlu aydınlık kişi
n. (ol şehzāde-i n.) 46/02
nümāyān (Far.) görünmek

n. boldı 41/12, 53/11, 54/03
n. boldılar 74/13

nüzūl (Ar.) aşağı inme
n. ḳıldılar 75/11

nüzūrāt (Ar.) adaklar
n. (neẕr n. bérip) 55/09
n. (neẕr-i n.) 62/07
n.+larını (neẕr-i n.) 63/04

O

olar onlar
o. 58/01, 72/01, 72/12
o.+dın 42/09, 54/14
o.+ġa 54/07, 57/03, 72/11
o.+nıŋ 41/09, 41/10, 44/14, 58/11, 62/10
obdān (< Far.) güzel, şirin
o. 55/12, 70/11
o.+dur 76/06
obdān-raḳ (< Far.+T) daha güzel, daha şirin
o. 55/11
oġlan oğlan, evlat
o.+ları 64/02
oġul oğul, evlat
o. 42/05, 42/07, 42/13, 58/05
o.+ı 72/13
o.+ını 63/07
o.+ları 58/03, 65/14
o.+nıŋ 42/08
o.+mu 63/09
oġurla çalmak, hırsızlık yapmak
o.+p 46/09
oḫşa- benzemek, andırmak
o. 78/04
o.-mas érdi 41/12
o.-talmadılar 71/04
oḳu- okumak
o.-dılar 74/13
o.-p 61/11
o.-p turġan 59/03
o.-r mén 65/02
o.-r-ékinler 65/02
o.-tup 40/13
ol o
o. 41/04, 41/11, 42/01, 43/02, 43/03, 43/11, 44/01, 44/07, 44/08, 44/09, 44/10, 44/12, 45/05, 45/08, 46/01, 46/02, 46/02, 46/09, 49/01, 49/08, 50/04, 50/11, 52/13, 53/08, 53/11, 54/01, 54/05, 55/04, 56/07, 58/05, 59/13, 60/13, 61/12, 62/01, 62/03, 62/06, 62/07, 63/02, 63/03, 63/11, 69/02, 69/05, 69/11, 69/14, 70/02, 70/04, 72/04, 72/10, 73/12, 73/13, 73/14, 74/02, 75/07, 76/01, 77/09, 77/11, 77/12, 78/14, 79/03
o.+dur 77/08
oltur- oturmak
o.-dı 59/11, 59/13
o.-dılar 49/08, 53/12, 68/04, 78/03, 79/01, 79/03
o.-ġandın 60/02
o.-ġanédiler 64/03
o.-sun 68/02
o.-up 58/07, 59/06, 68/05, 69/06
o.-updurlar 54/05
olturġuz- oturtmak
o.-dılar 78/13
o.-up 48/07
on on (10)
o. 73/06, 73/14, 79/02
ona- kabul etmek, uygun görmek
o.-madı 49/03
o.-madılar 71/07
orda ordu, saray
o.+larıġa 64/04, 77/02
o.+mızġa 75/11
o.+sıġa 49/10, 67/07, 70/12, 70/12, 75/03, 76/03, 76/04, 78/06
orun yer
o.+larıda 59/11
o.+larıdın 48/06, 73/01
oyna- oynamak
o.-p tursa 53/01
oz- kurtarmak
o.-up 52/01
ozat- kurtartmak
o.-ıp 67/02

Ö

öltür- ölmek
ö.-üp 40/12
öŋger- kurtarmak
ö.-ipdür 48/01
örük bir meyve ağacı
ö. 63/02
ö.+ler 63/02
ö.+niŋ 63/01
örüklüg meyve ağaçlı
ö. 62/14
öt- geçmek
ö.-geli 49/02
ö.-ken 45/05
öy ev
ö. +ge 68/05
öylen- eylenmek, oyalanmak
ö.-dim 69/12
ö.-mey 69/13
öz öz, kendi
ö. 63/03, 64/14, 68/04
ö.+i 63/02, 75/06, 77/02
ö.+ini 57/05, 70/08
ö.+leri 46/06, 46/11, 56/13, 65/02, 76/04
ö.+leridin 45/08
ö.+lerige 48/05
ö.+lerini 47/14
ö.+üm 65/03
özge başka
ö. 54/06, 54/14, 65/12

P

pādşālıḳ (ayr. bkz. *pādşāhlıḳ* Far.)
padişahlık, hükümdarlık
p.+ġa 57/13
pādşāh (Far.) padişah, hükümdar
p. 67/09, 71/10, 76/08, 76/11, 76/11, 77/02, 78/06
p.+ġa 76/07, 76/08, 77/10
p.+ı 67/09, 67/14, 75/02, 75/07
p.+ınıŋ 69/10, 70/05
p.+lar 76/03
p.+nıŋ78/01, 78/06, 78/07
p.+nıŋkide76/07
pādşāhlıḳ (ayr. bkz. *pādşālıḳ* Far.)
padişahlık, hükümdarlık
p. ḳıldı 66/06
p. ḳıldılar 65/03, 65/08
pādşāh-zāde padişah, hükümdar
p.-dür mén 76/11
pāre (Far.) parça, bölük
p. ḳıl 50/13
p. ḳıldı 50/14
pat hemen, ilk
p. 58/01
pat- (~*bat*) batmak
p.-tı 52/01
pāy (Far.) ayak
p. 66/07, 66/11, 71/11
peder (Far.) baba
p. 55/02, 60/07
pervā (Far.) korku, çekinme
p. ḳılmadılar 60/03
peyām (Far.) haber
p.+ımnı 72/04
p.+ını 72/11
peyġamber (Far.) peygamber, elçi
p.+lermizġa (evlād p.) 58/08
pişāne (Far.) alın
p.+leridin 42/14
p.+si 78/08
p.+sidin 43/02
pīş-bāz (Far.) karşılayan
p. 75/03
pişīn (Far.) öğlen vakti
p. (nemāz-ı p.) 59/03
pīş-keş (Far.) hediye, armağan
p. kélmeseler 77/08
put (~*but*) bacak
p.+ı 78/09
p.+ları 51/14, 52/07
p.+larını 52/01
putlaş- heykel gibi donup kalmak
p.-ıp 78/08
püşt (Far.) arka
p.-i (p. māhını) 69/07

R

rāst (Far.) doğru
- r. kéldiler 61/08
- r. kélmedi 61/04
- r. kélür 61/06

ravża (Ar.) bahçe
- r. (türāb-ı r.-yı mübārek) 59/07

rāżī (Ar.) rıza gösteren, kabul eden
- r. ḳıldılar 70/01

rek'at (Ar.) bir kıyam, bir rüku ve iki sücuddan oluşan namaz birimi
- r. 41/03, 74/12

renc (Far.) eziyet, sıkıntı, zahmet
- r. 45/14
- r.+de bolup 62/02

resūlu'l-lah (Ar.) peygamber, Allah'ın elçisi
- r. (sünnet-i r. kéltürseler) 68/14
- r.+dur (evlād-ı r.) 76/10

reşk (Far.) kıskanma
- r. ḳılgan 78/10

revān (Far.) giden
- r. boldı 63/14, 73/05, 75/02
- r. boldılar 65/10
- r. bolup 62/04

rıḥlet (Ar.) göç, ölme
- r. ḳıldılar 58/10

rūşen (Far.) parlak, ışıltılı
- r. ü hüveydā boldı 45/05

rūz (Far.) gün
- r. -ı 'Īd 47/02

S

sa‘ādet (Ar.) mutluluk
s.+dür (baḫt-ı s.) 43/11
s.+dür 76/13
sa‘āt (Ar.) saat, muayyen vakit
s. 55/13, 70/13
s.+da 49/08
s.+de 46/01
ṣāḥib-cemāl (Ar.) güzellik sahibi
s. 68/10
saḳla- saklamak
s.-p 43/13
sal- salmak, sermek, bırakmak
s.-adur 57/14
s.-dılar 44/08, 54/12, 66/03
s.-ġan édiler 64/05
s.-ġanı 64/07
s.-ıp 49/08, 66/02, 78/05
saldur- serdirmek
s.-up 70/10
ṣāliḥ (Ar.) dine uygun hareket eden
s.+lerdin 54/05
salṭanat (Ar.) hükümdarlık, sultanlık
s.+da (dārü'l s. édi) 55/05
s.+da (taḫt-ı s.) 58/02
s.+ıda (taḫt-ı s.) 60/14
sarıġ (krş. bkz. *sarıḳ*) sarı
s. 66/08
sarıḳ (krş. bkz. *sarıġ*) sarı
s. 68/04
ṣarṣar (Ar.) şiddetli ,gürültülü
ṣ. (bād-ı ṣ .)
sebeb (Ar.) sebep, neden
s.+din boldı 78/10
seccāde-nişinlik (Ar.) seccadeye oturma
s. 59/01
sefer (Ar.) yolculuk, savaş, harp
s. ḳılsa 65/01
sefīd (Far.) beyaz
s. (mūy-ı s.) 43/07, 44/09
sekiz sekiz (8)
s. 63/07, 79/02, 79/03
selām (Ar.) selam, merhaba deme
s. 72/04, 72/11
sem‘ (Ar.) işitme duyusu
s.-i şerīfleriġa 54/11
s.+lerige 47/13
semiz eti, yağı bol olan yiyecek
s. 63/06
sen sen
s.+i 62/12, 63/13
ser-efrāz (Far.) baş kaldıran
s. 41/04
s. boldılar 62/01
serāy (Far.) saray
s.+ıda 78/12
s.+ıġa 79/03
s.+larıġa 74/01
s.+nıŋ 46/05
seyāḥat (Ar.) yolculuk, sefere çıkma
s. (seyr-i s. ḳılıp) 60/10
seyr (Ar.) yürüme
s.-ini ḳılmaḳımız 60/11
s.-i seyāḥat ḳılıp 60/10
s. ḳıla ḳıla 53/10
s. ḳıldım 42/01
seyr- āb (Ar.+Far.) akan su
s. boldı 73/11
s. boldılar 73/05
seyyid-zāde (Ar.) hoca efendi çocuğu olan kimse
s.+ler 76/03
sın- kırmak
s.-dı 78/09
sırr (Ar.) sır, giz
s.+nı bu 47/01
sırıḳ sırık, uzun sopa
s. 46/05
sipāh (Far.) asker, ordu
s.+lar 66/14
sīret (Ar.) kimsenin içi, ahlakı
s.+de 71/05
siz siz
s. 41/08, 43/10, 53/05, 65/05, 65/07, 65/08
s. (aŋlamay s.) 53/05
s. (aŋlay s.) 53/05
s.+ler 72/07
s.+lerni 65/09
s.+niŋ 65/06, 66/06
ṣoḥbet (Ar.) görüşme, konuşma, sohbet

s.+imni 54/14
s.+leridin 51/09
s.+lerige 53/01
s.+lerini 54/13
sor- sormak
s.-adılar 72/13
s.-ap 75/10
s.-dı 67/10, 76/08
s.-dılar 42/06, 67/09
sögit söğüt ağacı
s.+niŋ 62/08
sögitlik söğüt ağaçlı olan yer
s. 62/06
söz söz
s. 53/05
s.+imizni 64/10
s. ḳılıp 53/06
s. ḳılıp bérey 53/06
s.+leriġa 53/14
s.+lerini 77/10
s.+lerni 77/10
s.+ni 76/14
su su
s. 68/12, 71/14, 72/05, 73/02, 73/07, 73/07, 73/10, 73/12
s. (aş s. ḳıldurup) 55/08
s.+nı 73/02, 73/09, 73/10
s.+nıŋ 74/11
sulṭān (Ar.) padişah, hükümdar
s.+ı bolurlar 41/10
s.-ü'l evliyā 45/08
s.-ül' ulemā 60/07
ṣun' (Ar.) yapma, yapış
ṣ.-i 'acāyiblerini 60/11
ṣūret (Ar.) biçim, görünüş kılık
ṣ.+de 71/04
ṣ.+lerini 71/02, 71/04
ṣūret-keş (Ar.+Far.) resim çizen
ṣ.+ġa 71/01
ṣ.+lerni 71/03
sünnet (Ar.) iyi ahlâk, iyi tabiat
s.-i resūlu'l-lah kéltürseler 68/14
sürt- sürtmek
s.-er érdiler 57/10
s.-tiler 43/06
süvāre (Far.) ata binen
s. bolup 57/02, 77/13, 78/04

Ş

şād (Far.) sevinçli
ş. 74/14
şāḫ (Far.) dal
ş.+ı 63/02
ş.+ıġa 63/01
ş.+ını 62/08
şarṭ (Ar.) şart
ş.+ım 77/05, 77/06, 77/07, 77/08
ş.+larnı 77/11
şāyed (Far.) eğer
ş. 61/06
şeb-çerāġ (Far.) gece parlayan yıldız
ş. 71/06, 71/06
şehādet (Ar.) şahitlik etme
ş.+leri 58/09
şehīd (Ar.) din veya yüksek bir ülkü uğrunda ölen
ş. bolġandın 64/01
ş. ḳıldı 59/04, 59/08
ş. ḳıldılar 66/14
şehr (Far.) şehir
ş.+din 66/13
ş.+i 71/08
ş.+ige 60/09
ş.+ke 67/07
ş.+lerde 62/01
ş.+lerdür 71/08
ş.+lerge 60/10
şehzāde (Far.) hükümdar oğlu, prens
ş. 46/02
ş.+ler (bu ş.) 64/03
ş.+ler 64/06, 67/06
ş.+lerġa 67/08
ş.+leridin 59/14
ş.+lerni 67/01
şemşīr (Far.) ḳılıç
ş.+lerini 49/09, 50/06
şerīf (Ar.) şeref sahibi
ş.+de (nicārā-ı ş.) 79/01
ş.+leri (ism-i ş.) 72/14
ş.+leriġa (sem'i ş.) 54/12
ş.+lerige(ḫiḍmet-i ş.) 75/08
ş.+lerini (ism-i ş.) 44/02
ş.+niŋ (ẕāt-ı ş.) 61/08
ş.+ġa 75/06, 78/05
şerīk (Ar.) ortak
ş.+dür 50/01
şikār (Far.) av
ş.+ġa 48/12, 59/02
şol (< *şu+ol*) şu
ş. 46/07, 55/13, 56/02, 56/10, 63/05, 63/14, 64/04, 65/10, 68/02, 68/03, 71/12, 72/03
şu şu
ş. 73/12
ş. yérdin 75/01
şubu (< *şu+bu*) şu, bu
ş. 41/13, 42/07, 43/13, 53/02, 63/01, 67/02, 68/11, 73/12
ş.+lar 72/08
şundaġ şu şekilde
ş. 51/08, 58/08
şük sakin, hareketsiz
ş. 49/08
şükr-güẕārlıḳ (Ar.+Far.) teşekkür eden, iyilik bilen
ş. 40/10
şükrāne (Ar.) iyilik bilme, şükran alameti
ş.+leriġa 41/02

T

tā (Far.) ki, zira, kadar
t. 52/01, 55/12, 56/03
ṭa‘ām (Ar.) yemek, aş
ṭ.+ġa 77/06
tābān (Far.) parlak, ışıltılı
t.+ġa (māh-ı t.) 78/04
t. (ḫūrşīd-i t.) 40/04
tābi‘ (Ar.) birinin arkası sıra giden, ona uyan; boyun eğen
t.+de bolurlar 41/10
ta‘bīr (Ar.) ifade, açıklama
t. 45/07
t. bérdi 48/08
t. bérdiler 45/08
taġ dağ
t. 72/03
t.+da 72/04
t.+ḳa 72/10
t.+nıŋ 72/03, 72/10
ṭaḫāret (Ar.) temizlik
ṭ. ḳılıp 74/12
ṭ.+lerige 68/12
taḫt (Far.) hükümdarlık; hükümdarlık makamı, koltuğu
t. 47/05, 53/12, 54/04, 78/13
t.-ı ḥükūmetde 64/01
t.-ı salṭanatda 58/02
t.-ı salṭanatıda 60/14
t.+da 48/07
t.+dın 40/08, 77/07
t.+nıŋ 78/12
ta‘īn (Ar.) belirlemek, belli yere getirmek
t. ḳıldılar 78/02
t. ḳılıp 78/14
t. ḳılmasa 77/07
ṭāḳat (Ar.) güç kuvvet
ṭ. (bī- ṭ. bolup) 53/14
taḳdīr (Ar.) ezelde Allah’ın olmasını istediği şeyler
t. 58/08
taḳrīr (Ar.) anlatmak
t. ḳıldı 77/10
ṭaleb (Ar.) isteme, dileme
ṭ. 60/05
taa‘lluḳāt (Ar.) hısımlar, akrabâ
t.+larını 61/13
tam dam, duvar
t.+ıda 46/05
tanu- tanımak
t.-mas érdi 44/10
tap- bulmak
t.-ar 55/01
t.-arlar 70/04
t.-ar miz 70/03
t.-ıp 62/12, 63/13, 72/05
t.-madı 50/07
t.-sam 52/06
t.-tılar 46/03, 72/11
tapıl- bulunmak
t.-ır mi-ki 42/02
t.-madı 46/09
tapal- (< *tapa al-*) bulabilmek
t.-madım 42/03
t.-mas 54/13
t.-may 54/01
tapan (< *taban*) taban
t.+larını 43/05
tapşur- ulaştırmak, getirmek
t.-dum 65/09, 65/09
tār (Far.) karanlık oda
t.-ı kūçe édi 49/02
ṭaraf (Ar.) yön; bölge
ṭ.+ıdaki 72/10
ṭ.+ıdın 68/01
ṭ.+ıge 40/09, 75/02
tarbūz karpuz
t. 50/03
t.+dın 50/14
t.+nı 50/12, 50/13
tārīḫ (Ar.) tarih; geçmiş zaman
t.+ḳa 46/01, 58/13
tart- çekmek
t.-ıp 44/14
t.-tı 71/04
t.-tılar 69/06, 74/12
taş (1) taş
t. 66/14
taş (2) dış
t.+ıda 53/13
taşla- taşlamak

t.-p 58/07, 59/06, 70/08
t.-p bérdiler 41/02, 47/07, 62/10
ṭavāf (Ar.) etrafını dolaşmak
ṭ. ḳıldılar 67/05
ta'yīn (Ar.) belirleme
t. ḳıldılar 56/01
tayy (Ar.) cömertlik
t. ḳılıp 62/05
ṭayyār (Ar.) hazır
ṭ. ḳıldılar 69/05
ṭ. ḳılıp 55/07
ṭayyārla- (Ar.) hazırlamak
ṭ.-dılar 66/09
ta'ẓīm (Ar.) büyüklenme, ululama
t. 43/13, 51/01, 55/14, 56/11
t. ḳıldı 40/09
ta'ziyet (Ar.) başsağlığı dileme
t. tutup 68/07
te'ālī (Ar.) yüksek, ulu (Allah için söylenir)
t. (ḫudāvend-i t.) 77/03
t. (inşā'lahu -t.) 65/03
t.+ġa (ḫudāy-ı t.) 40/10
t.+niŋ (ḫudāy-ı t.) 58/08, 60/10
tecāvüz (Ar.) saldırma
t. ḳılmay 56/02
tefriḳa (Ar.) anlaşmazlık, ayrılık
t. 57/14
teftīş (Ar.) gereği gibi sorup araştırma
t. ḳıldım 46/09
tekbīr (Ar.) ''Allahü ekber'' sözü
t. ḳıldılar (du'ā t.) 40/13
teklīf (Ar.) öneri
t. ḳıldı 77/02
t. ḳıldılar 70/12
t. ḳılıp 78/13
t. ḳılmasalar 77/06
temām (Far.) tamam, tamamen
t. 57/04
t. (edeb-i t.) 55/14
t.+ıġa 57/08
temāşā (Far.) seyir, bakmak, izlemek
t.+sıġa 50/03
temmūz (Ar.) temmuz ayı
t. 71/13
teŋ denk, eş
t. 49/14, 50/01, 71/08
teŋlik denklik, eşit olma
t.+ige 68/04
tepret- kımıldamak
t.-geli 43/09
t.-sem 43/12
t.-ti 44/09
t.-tiler 43/13, 44/08
teşrīf (Ar.) şereflendirme, onur verme
t.-i ḳadem kéltürdi 55/03
t.-i ḳadem kéltürdiler 69/09
tevellüd (Ar.) doğma
t. 45/13, 46/03
tevfīḳ (Ar.) Allah'ın inayetine mazhar olma
t.+leriçe 63/03
tégin (ayr. bkz. *dék*) kadar
t. 60/12, 71/03
téve deve
t. 63/07, 66/08, 66/12, 73/03
t.+lerġa 72/08
t.+lerge 72/03, 72/06, 73/02
t.+lerni 72/09
tırnaḳ tırnak
t.+ıça42/03
tik- sokmak; dikmek
t.-ip 49/04
tilāvet (Ar.) Kur'an'ı güzel sesle usulüne göre okuma
t.+din ziyāret 55/07
tile- dilemek, istemek
t.-di 50/09
t.-diler 64/09
tiz diz
t.+leri ġaçalik 52/01
tīz (Far.) çabuk
t. -i tünd 74/03, 77/09
t. barıp 40/07
tofçaḳ at cinsi
t. 66/09, 75/04, 78/04
t.-ı 'ıraḳ 75/04
t.+ġa 77/13
toġ- doğmak
t.-ḳanlarınıŋ 48/11
toġul- doğulmak
t.-ġan 63/10, 63/11

t.-ġanlarıdın 44/13
toḫta- (Mo.) durmak, sabit kalmak
t.-may 56/04
toḫtatal- (Mo.) durdurabilmek
t.-madı 71/01
toḳaç bir tür meyve (?)
t. 66/09
tokuz dokuz (9)
t. 66/08
tola dolu
t. 52/04, 65/14, 69/11
t.+dur 63/03
t. érdi 54/05
t. érdiler 54/09
t.+dın tola 40/08
toy ziyafet
t. bünyād ḳıldılar 41/03
tök- dökmek
t.-diler 73/10
t.-ep 71/14, 73/07
t.-üŋler 73/09
tökül- dökülmek
t.-ülgen 73/11
töpe tepe
t.+de 56/09
t.+sini 56/04
tört dört (4)
t. 51/07, 52/13, 73/10
töşük deşik, delik
t.+leridin 51/14
tūce (Ar.) bir yere gitmek için dönme
t. ḳıldılar 40/01
tur- (1) (ayr. bkz. *dur-*) durmak (yardımcı fiil)
t.-dılar (beca kéltürüp t.) 43/14
t.-dılar (dép t.) 69/01
t.-dılar (kéltürüp t.) 51/01
t.-dılar (ta'ẓīm becā kéltürüp t.) 55/14, 56/12
t.-adur (ẓāhir bolup t.) 42/14, 43/03
t.-dılar (yıġlap t.) 72/02
t.-dı (yıġlap t.) 70/09
t.-ġan (ṭayyār ḳılıp t. édiler) 55/07
t.-ġan (oḳup t.) 59/03
t.-sa (oynap t.) 53/01
t.-up (kélip t.) 53/04
t.-up (tutup t.) 62/08
t.-ur (evlādlarıdın t.) 67/12
t.-ur (asıġlıḳ t. érdi) 46/05
t.-dı (iltimās ḳılıp t.) 43/09
t.-dılar (nā-çār t.) 53/03
t.-dılar (vaḳt t.) 69/10
tur (2) var olmak, durmak; kalmak
t.-dılar (üç kün t.) 75/14
t.-uŋ (yérde t.) 53/03
tut- tutmak
t.-tılar 44/07, 66/10, 66/12
t.-up 58/07, 59/05, 68/07, 78/11
t.-up turup 62/08
tügme düğme
t. 47/07
t.+kin 61/04
t.+lerini 47/07
tünd (Far.) sert, şiddetli
t. (tīz-i t.) 74/03, 77/09
tünü- gecelemek, uyumak
t.-diler 44/11
tüp dip
t.+in 49/08
türāb (Ar.) toprak
t.-ı ravża-yı mübārekde 59/07
tüş rüya
t. kördiler 45/06
t.+lerini 45/07
tüş- düşmek
t.-er édiler 76/04
t.-ken éken 46/13
t.-mediler 76/05
t.-mey 75/11
t.-ti 74/01
t.-tiler 55/04, 62/06, 62/14, 64/04, 65/11, 70/11, 75/07
t.-üp 40/08, 46/12, 48/13 56/04, 66/10
t.-ürdiler 67/07, 70/10, 75/03, 78/12

U

u (Ar., ayr. bkz. *ü, ve*) ve
u. 40/04, 61/12
uçra- uğramak
u.-p 49/01
ulaġ yük hayvanı
u.+da 48/14
u.+larnıŋ 71/08
‘ulemā (Ar.) alimler
‘u. (sulṭānü’l u.) 60/07
‘u.-yı fużalā 61/11, 78/01
uluġ ulu, büyük kişi
u. 40/07, 47/05, 51/09, 60/04, 61/08
uluġluḳ büyüklük, yücelik
u.+larını 52/05
unut- unutmak
u.-maġıl 62/12, 63/13
ur- vurmak
u.-dı 49/04, 49/06
u.-up 66/14
ussuzluḳ susuzluk
u. dın 71/14
uşbu işte bu
u. 43/12, 55/11, 78/05
u.+dur 49/12
uyġan- uyanmak
u.-ıp 45/07

Ü

ü (Far., ayr. bkz *u, ve*) ve
ü. 41/04, 45/14, 55/08, 61/14, 62/01, 66/07, 66/11, 71/11, 79/06

üç üç (3)
ü. 54/02, 56/04, 66/03, 66/05, 67/13, 73/10, 75/13, 76/09, 77/05

üçün için, sebebiyle
ü. 43/04

üçünç üçüncü
ü.+i 76/11, 77/08

ümerā (Ar.) emirler
ü. 61/12
ü.-yı fużalāları 78/02
ü.+ları 78/07

ümmīd (Far.) umut, ümid
ü. ḳıladur 74/09

ümmīd-vār (Far.) ümitli
ü. boldılar 41/13

üst üst, üzeri
ü.+ilerideki 41/02

üzeŋü üzengi
ü.+lerini 67/05, 78/11

üzre üstünde, üzre
ü. 47/05, 53/12, 54/04

V

va‘de (Ar.) verilen söz, belirtilen süre
v. 42/06
v. bérdiler 62/13
v. ḳıldı 63/13
vāḳı‘a (Ar.) olmuş olan şey
v.+da 74/02
v.+lar 51/02
v.+lardın 45/5, 60/04
v.+larını 70/06
v.+larnı 47/12
v.+nı 77/01
vāḳı‘at (Ar.) vakıalar
v.+larnı 54/11
vāḳıf (Ar.) elde eden; bilen; vakfeden
v. bolup 56/07
vaḳt (Ar.) zaman, vakit
v. 69/10
v. bolup 40/08, 40/11
v.+da 46/01, 52/13, 55/05, 56/07, 59/13, 60/13, 62/07
v.+de 50/04, 68/03, 75/07
v.+deki 41/04
v.+ı édi 71/13
v.+ki 51/03
v.+larıda 45/13
v.+nı 59/04
vaṣl (Ar.) ulaşma, kavuşma
v. bolġan 79/01
v. bolur 41/08
ve (Ar., ayr. bkz *u, ü*) ve
v. 40/02, 40/12, 41/04, 42/01, 44/01, 44/05, 44/10, 44/11, 45/03, 47/08, 47/08, 48/01, 49/14, 51/04, 53/10, 61/10, 62/10, 63/02, 63/07, 64/06, 65/09, 65/12, 66/05, 67/01, 67/01, 70/11, 73/03, 73/05, 76/03, 76/12, 78/01, 78/07, 78/09, 78/09
vech (Ar.) yüz, çehre
v. (bī v.) 76/07
vedalaş- (Ar.) ayrılma, ayrılış
v.-ıp 71/11
vefāt (Ar.) ölüm, ölme
v. bolġan 63/09
v. bolġandın 59/09
v. bolup 63/10
v. ḳıldılar 68/06
v.+ıdın 59/12
vezīr (Ar.) padişah vekili
v. 76/01, 76/08, 76/14, 77/05, 77/09, 77/14
v.+din 77/11
v.+i 75/14
v.+ni 77/12
vücūd (Ar.) vücut, beden
v.+ġa 42/13, 43/02
v.+ġa kéldi 42/05, 42/09, 42/11
v.+ġa kéldiler 51/03
v.+ġa kélmesdin 51/02
v.+ġa kélür 41/08
v.+ġa kélürler 45/08
v.+umda 76/09

Y

yā (Far.) (1) seslenme edatı
y. 52/14, 54/01, 72/14
yā (Far.) (2) bağlama, kuvvetlendirme edatı
y. 53/05
yaġ yağ
y.+da 66/08
yaḫşı iyi, güzel, hoş
y. 46/01, 70/10, 75/03, 75/04
y. bolur 69/01
yaḳīn (Ar.) doğru, gerçek
y. 74/06
yāḳūt (Ar.) yakut taşı
y. 47/05
yalaŋda- sıyırmak
y.-p 49/09, 50/06
yan yan, taraf
y.+ġanlarıdın 61/11
y.+larıda 58/12, 59/07
yan- dönmek, gelmek
y.-ar édiler 62/07, 63/05
y.-ar mu miz 74/07
y.-dı 71/11
y.-dılar 67/02, 77/04
y.-ıp 69/13, 74/03
yandur- döndürmek
y.-ġay mén 66/06
yana yine, tekrar
y. 42/10, 51/13, 66/09, 69/13, 71/10, 72/03, 75/11, 77/05, 77/12
yanar yan, taraf
y.+larıda 75/04
yanıl- yanılmak
y.-ıp 76/12
ya'nī (Ar.) yani
y. 44/13
yantaḳ
y. 48/13, 48/14
yantaḳçı
y. 49/04
y. nı 48/14
y. nıŋ 49/03, 49/04
yār (Far.) arkadaş, dost
y. 57/02
yārān (Far.) dost, sevgili
y.+lar (aṣḥāb-ı y.) 44/06, 59/05, 61/09, 61/10, 68/14, 72/01, 73/03, 73/04, 73/08, 74/13
y.+lar (aṣḥāb-ı y.) 62/03
y.+larġa (aṣḥāb-ı y.) 66/10, 67/08, 71/10
y.+larıġa (aṣḥāb-ı y.) 67/06
y.+larım (aṣḥāb-ı y.) 44/11, 50/03, 70/11
y.+larnı (aṣḥāb-ı y.) 67/01
y.+larnıŋ (aṣḥāb-ı y.) 75/01
y.+lar 69/05, 74/06
yarıl- yarılmak
y.-dı 49/04, 78/08
yarım yarım
y. 59/11
yaş yaş, yıl
y.+da édiler 52/13, 62/08
y.+ġa 51/07
y.+ḳa 66/03
yaşar yaşında
y. 63/7
yat- yatmak
y. 74/02
yektā (Far.) tek, eşsiz, benzersiz
y. édiler 65/12
yé- yemek
y.-p 69/06
yér yer
y. 77/07, 78/02, 78/14
y.+de 51/12, 53/02, 55/13, 61/05, 63/05, 77/07, 78/14
y.+din 52/01, 52/08, 73/02, 73/11
y.+din 75/01
y.+ġaça 67/04, 70/07, 71/11
y.+ge 49/07, 52/01, 69/03, 70/10, 73/12, 74/12
y.+ge 55/12
y.+idin 70/04
y.+ke 73/09, 73/10
y.+ler 55/11
y.+lerdin 55/11
y.+lerdür 55/11
y.+leride 59/02
y.+ni 56/01

yét- ulaşmak, yetmek
y.-ip 78/03
y.-ti 65/07, 68/06
y.-tiler 57/08, 72/01, 78/06
y.-tim 42/13
y.-ür 42/12
yétkür- ulaştırmak, yetiştirmek
y.-diler 47/13
yéti yedi (7)
y. 44/07, 61/12, 62/08, 78/01, 78/14
yétiş- yetişmek
y. 69/3
yığ- toplamak
y.-ğalı 74/05
yığla- ağlamak
y.-p 49/05
y.-p turdı 70/09
y.-p turdılar 72/02
yığlaş- karşılıklı ağlamak, ağlaşmak
y.-tı 73/08
yıḳıl- yıkılmak
y.-a 78/06
y.-dılar 53/08
y.-ıp 70/09, 72/01, 73/08, 78/08
yıl yıl, sene
y. 59/08, 59/11, 65/05
y.+dın 46/03
yıl- yılmak
y.-may 66/08
yıraḳ uzak
y.+dın 67/04, 70/07
yoğan büyük
y. 63/2
yoḳ yok
y. 76/07
y. bolup édi 46/08
yol yol
y. 71/14, 73/06
y.+ğa 57/01, 63/14, 73/05
yu- yıkamak
y.-p édiler 46/12
y.-p 59/07
yuğur- yoğurmak
y.-up 66/09
yuḳarı yukarı
y. 68/02, 78/02, 78/14
yügür- koşmak
y.-di 70/08
y.-diler 67/05
y.-üp 40/08
yügürüş- koşuşmak
y.-üp 78/07
yükle- yüklemek
y.-p 72/03
yür- (ayr. bkz *yürü-)* yürümek
y.-diler 77/14
y.-gendin 71/14
y.-genleriçe 63/14, 65/10, 67/02, 71/12
yürü- (ayr. bkz. *yür-*) yürümek
y.-p 62/13, 73/06
y.-r érdiler 52/12
yüz yüz(100)
y. (bir miŋ bir y. beş édi) 58/13
yüz yüz, çehre
y.+i 49/04
y.+ige 49/04

Z

ẓāhir (Ar.) belli, açık
ẓ. bolup 42/14, 43/03
żarar (Ar.) ziyan, eksiklik
ż. boladur 76/08
ż. bolur 76/08
ż.+dur 76/12
ż.+nı 76/14
zārī (Far.) ağlayıp, sızlama
z. (nāle z. ḳıldılar) 52/07
ẕāṭ (Ar.) kendi, kişi
ẕ.-ı bā-berekāt 43/02
ẕ.-ı bā-berekātnı 44/07, 44/12
ẕ.-ı bā-berekātnıŋ 43/05, 44/01, 45/13
ẕ.-ı şerifniŋ 61/08
ẕ.+nıŋ 43/08
zebān (Far.) dil
z.+ları 46/03, 66/03
zehr (Far.) zehir
z. 58/05, 58/09
zemān (Ar.) zaman
z. 56/02, 56/10
z.+da 62/03
zemāne (Ar.) devir, vakit
z.+si 62/02
zer-beft (Far.) sırmalı kumaş
z. 41/02
zīhī (Ar.) ne hoş
z. 76/12, 76/13
zindān (Far) karanlık yer, mahpushane
z.+dın 64/14
z.+ġa 64/05, 64/07
ziyāde (Ar.) çok bol
z. 46/6, 49/13
ziyāret (Ar.) görüşmeye gitme
z. 55/07
z. ḳılaşıp 63/05
z. ḳılıp 56/11, 62/07, 70/08, 74/14, 75/09, 76/02, 78/11
z. ḳılsak 74/08
z.+leriġa 55/03
ẓuhūr (Ar.) görünme, meydana çıkma
ẕ.+ġa kéldiler 46/01
ẕ.+ġa kélmegenleri 45/04
ẕ.+ġa kélmesdin 45/02
z.+ları 43/04
zūr (Far.) zor, güç
z. bérip 56/03
z. ḳıldı 51/1

3.2. Kişi İsimleri; Saygi Bildiren İsimler, Unvanlar ve Lakaplar Dizini

‘abdu’l-mecīd
‘a. 66/1
‘abdü’ṣ-ṣamed ḫᵛāce
‘a.+ġa 68/03, 61/3
‘a.+m 59/14
‘a.+mniŋ 67/11
āḍāḳ-ı niyāz ḫᵛāce
ā.+niŋ 79/6
āfāḳ ḫān ‘azīzim pādşāh
ā. 42/11
āḫirü’l-emr ḫan
ā.+ım 50/8
aḳbaşḫān
a.59/12
ārżū aġça ḫᵛāce
ā. 66/5
ā.+m 65/13
aygülān
a.+nı 72/2
bābā ḫān żālim
b.60/8
bedaḫşān pādşāhı
b.66/3, 66/8, 66/14
buġra ḳam
b.62/3
bürhānü’d-dīn ḫᵛāce
b.+m 38/7, 38/8
bürhānü’d-dīn ḳılıç ḫᵛāce
b.+m 43/1, 60/1
çıŋız ḫān
ç. 67/13
damla ata cān
d. 50/9
ebū cehil
e. 62/1
ebū naṣr
e. 62/11
ebū naṣr sāmānī
e. 79/7
ebū naṣrü’l-envārī
e. 62/8,
e.+ġa 62/12
ebū’l-ġāzī ḫān
e. 75/8, 75/10, 76/1, 77/4
e.+ġa 77/14
e.+nıŋ 75/14
emīr şāhān
e. 44/5
fāṭıma rażī allahu ‘anhādın
f. 41/7
ġāzī pādşāh
ġ.+ım48/9, 51/6
ḫᵛāce buġra ḫān
ḫᵛ. 44/4
ḫᵛāce ḥasan
ḫᵛ. 44/2, 72/14
ḫāḳān-ı ā‘ẓam
ḫ. 44/3
ḫān ḫᵛācem pādşāh
ḫ.+ım 55/5, 55/6, 55/10, 55/13, 56/1, 56/5, 56/6, 59/1, 59/2, 59/9
ḫanım pādşāh
ḫ.+ım 46/7, 46/13, 46/14, 47/4, 47/5, 47/12, 48/9, 48/11, 50/2, 50/5, 50/9, 60/14, 61/2, 61/4, 61/7, 61/13
ḫ.+ımdın 42/05
ḫ.+ımġa 40/06, 41/06
ḫ.+ımnı 47/04
ḫ.+ımnıŋ 45/10, 45/12, 48/11, 51/03, 59/12
ḫ.+nı 59/8
ḥasan ḫᵛāce
ḥ.+m 44/2
ḥ.+mdür 72/14
ḥażret-i mezār pādşāh
ḥ.+mnıŋ 55/3, 55/4, 63/9
ḥ.+ım 75/5
ḫażret-i ṣallāllahu ‘aleyhi ve’s-sellem
ḫ. 40/1
ḥażret-i ḫᵛāce ‘abdu’l-gaffārī
ḥ.+ni 74/1
ḥażret-i bibi fāṭıma rażī allahu ‘anhādın
ḥ. 41/7
ḥażret-i ḫıżır ‘aleyhi’s-selām
ḥ. 44/12
ḥażret-i mezār fāyiżü’l envār

ḥ.+nıŋ 56/14, 58/12
ḥażret-i muḥammed muṣṭafī ṣallāllahu ‘aleyhi ve’s-sellem
ḥ. 43/3
ḥażret-i resūl ‘aleyhi’s-selām
ḥ. 44/1, 60/5, 70/3, 74/1, 74/2
ḥ.+nıŋ 40/11
ḥażret-i ṣāhib-ḳırān
ḥ. 48/8, 51/2
ḥażret-i ṣāhib-ḳırān ġāzī pādşāh
ḥ.+ım 44/13, 46/4, 46/10, 48/2, 54/9
ḥażret-i ṣāhib-ḳırān pādşāh
ḥ.+ım 51/3, 53/13, 54/4
ḥ.+ımnı 51/5
ḥażret-i seyyid āfāḳ ḫᵛāce
ḥ.+m 40/9, 41/3, 41/12, 41/13, 47/1, 47/11, 48/3, 48/5, 48/10, 48/13, 49/10, 49/13, 50/8, 50/11, 50/12, 53/1, 30a-11, 54/12, 55/2, 55/10, 56/6, 56/12, 57/11, 58/2, 58/9, 58/14, 59/13, 60/8,
ḥ.+mniŋ 40/4, 54/8
ḥ.+mġa 45/3, 45/07, 56/5
ḥażret-i seyyid ṣāhib-ḳırān pādşāh
ḥ.+ım 53/11
ḥażret-i seyyidü’l-āfāḳ ḫᵛāce
ḥ.+m 40/10, 41/14, 42/7
ḥ. +mdin 42/6
‘ıraḳ pādşāhı
‘ı. 75/2
ḳanā‘atu’l-lah ḫᵛāce
ḳ.+mniŋ 64/2
ḳāsī
ḳ+leriniŋ 68/1
ḳılıç bürhānü’d-dīn ḫᵛāce
ḳ.+m 59/14 60/1
köli çigid
k. 62/9, 62/10
mahīrāh
m. 44/14
maḳṣūd ḫᵛāce
m.+m 64/2, 64/4, 64/9, 64/10
m.+mdin 64/8
m.+mni 66/13
m+mniŋ 64/3
mantuḳ ḫān sulṭān
m. 48/12, 49/3, 49/6, 49/9
m+ġa 49/1
m+nıŋ 49/02
mehdī ḫᵛāce
m.+m 42/8, 59/10, 59/14, 60/14, 61/2, 68/7, 68/8
mevhim
m. 40/13, 63/03
mevlānā baba ḳāẓī
m. 65/4, 79/4
mevlānā bedaḫşānı
m. 68/9
mevlānā celālü’d-dīn rūmī molla
m.+m 79/5
mevlāna molla-naḳī
m. 40/5, 44/11, 50/13, 51/6, 51/7, 51/10, 52/11, 53/3, 53/7, 53/9, 53/13, 64/8, 64/13, 65/1, 65/4, 65/7, 65/9
mevlānā şehābü’d-dīn sehr ü reddī āḍāḳ-ı niyāz ḫᵛāce
m.+niŋ 79/05
mevlānā şemsü’d-din tebrīzī
m. 79/6
mevlānā şeyḫ aḥmed jandpīl
m. 79/11
mevlānā şeyḫ ṣadrü’d-dīn ḳonyevī
m. 79/ 10-11
minā ḫᵛāce
m. 78/2
mīr-i ā‘ẓam āḫūn
m.+um 78/14
mīrzā devlet ata
m. 57/2
mirzā ebū bekir
m.+niŋ 67/12
molla ‘aṣāmü’d-dīn ḫalfetī
m.+m 79/12
molla aẓher āḫūn
m.+um 53/3
m.+umġa 52/9, 53/7
molla ḥüsāmü’d-dīn çelebī
h. 79/13
molla ismāil āḫūn
m.+um 79/9

molla ḳāsım ḫalfetī
m.+m79/10
molla mecīd āḥūn
m. +um 79/8
molla muhammed āḫūn
m.+um 67/11
molla nevrūz āḥūn
m.+um79/7
molla ṣādır ḫalfetī
m.+m 79/13
molla şāhruḫ ḫalfetī
m.+m 79/11
molla ya'ḳūb ḫalfetī
m.+m 79/14
mollam pādşāh
m.+nıŋ 79/5
muhammed
m. ('īd-i m.) 63/5-6, 63/8
muhmammed emin ḫan
m.+nıŋ 67/13
muḫterem ḫan
m.+ımdurlar 67/14
nevrūz
n. 63/11
ṣāhib-ḳırān pādşāh
ṣ.+ım 52/2, 52/7
ṣ.+ımġa 52/4, 52/8
ṣāḥib-ḳırān-ı ekrem
ṣ. 44/3
seyyid buġra ḫān
s. 44/4
seyyid buse ḫānzāde buse
s. 68/2
seyyid-i sādāt
s. 46/2
sulṭān buġra ḫān
s. 44/5
sulṭan ibrāhim edhem ebū naṣr
s.+ım79/7
sulṭānu'l-evliyā
s. 45/8
sulṭānü'l-'ulemā
s. 60/7
şāh bāḳī ḫ̆āce
ş. 66/4, 66/7, 67/1
ş.+niŋ 65/13
ş.+niŋkide 65/11
şeyḫ ebū 'ālī
ş. 79/8
şeyḫ musli'ḥud-din sa'dī-i şirāzī
ş. 79/9
şeyḫ şeḳīḳ-i belḫī
ş. 79/12
tahsīn bulaḳ
t. 73/13
urandıp ḫān
u. 70/6, 70/14, 71/1, 71/5, 71/7,
u.+ġa 71/10
yūsuf isbāṭ
y. 79/14
zehrā ḫān 'azīzim pādşāh
z. 42/9

3.3. Yer Adlari Dizini

bedaḫşān
b. 67/4, 67/8, 67/14,
b.+dın 67/2
b.+ġa 69/14, 67/3
belḫ
b.+din 60/7
buḫāra
b. 69/9, 69/10
çīn
ç. 60/9
ḫān ayrıḳı
ḫ. 62/5
ḫ̌ārezm
ḫ.+ge 60/7, 71/12
hérat
h.+ġa 74/1
hindistān
71/ 7
ʻıraḳ
ʻı. 75/02
ʻı.+ġa 75/2
kāşġar
k. 75/2
k.+ġa 55/3, 56/13, 57/4,
58/12, 62/2, 63/14,
k.+da 55/5, 60/8,
k.+dın 67/12,
k.+nı 74/4
keşmīr
k.+ge 68/09
k.+ġa 70/1, 70/5
medīne-i münevver
m.+eġa 60/6
mekke
m. 60/6
mekketu'l-lah
m. 74/6, 74/8, 74/13
mevẓiʻ
m.+ge 62/5
münīb-i nicārā şerīf
m.+ġa 75/0
nicārā
n.+nıŋ75/7
nicārā şerīf
n.+de 79/01
n.+ġa 78/05
taşmalıḳ
t.+ġa 65/10
tazġun
t.+ġa 62/ 13
yārkend
y. 60/14, 61/14
y.+de 58/02, 58/10
y.+ġa 56/5, 56/10
y.+din 55/2, 58/5, 62/2
y.+ni 59/12, 60/2
y.+niŋ 48/14

3.4. Alıntılar

Müellifin doğrudan Arapça ve Farsça kaynaklardan alıntıladığı dinî parçalar (ayet, hadis) ile manzumelerin Türkçe karşılıkları, içinde geçtikleri sayfa/satır numaraları gösterilerek aşağıda belirtilmiştir. Metinde çeviri yazının bütünlüğünü bozmamak amacıyla Latin harflerine çevrilerek sunulmuş ve metinde eğik (italik) yazılarak belirgin hale getilmiştir.

58/10, 59/4, 59/8, 68/6 : *"Onlar, bir musibetle karşılaştıkları zaman, bizler, Allah için varız ve muhakkak O'na döneceğiz, derler."* (Bakara Suresi, 156. ayet.)

45/1-2: *"Cümle yiğitler hızırın varlığından talep ister. Belli bu hizmet eden sahip kıran."*

4. SONUÇ

Bu çalışmada *Doğu Türkçesi Tezkire-i Seyyid Âfâk Hâcem* Adlı eserin ilk 22 varağı *(22b-42a)* incelenmiştir. Arap harfli eser metni transkripsiyon esasları takip edilerek Latin harflerine aktarılmış, metin çözülmüştür. Metnin gramatikal dizini oluşturulmuş ve böylece söz varlığı ortaya konmuştur. "Kişi İsimleri; Saygı Bildiren Ünvanlar ve Lakaplar" dizini ve "Yer İsimleri" dizini oluşturmuştur. Müellifin doğrudan Arapça ve Farsça metinlerden iktibas ettiği dini yahut farklı parçaların Türkçe karşılıkları ise "Ekler" de sunulmuştur. Son olarak eserin tıpkıbasımı çalışmaya eklenmiştir. Neticede Doğu Türkçesi literatürüne bir eser kazandırılmıştır.

KAYNAKÇA

ARAT Reşit Rahmeti, *Türk İlmi Transkripsiyon Kılavuzu*, MEB Yayınları, İstanbul 1946.

BASKAKOV N. A., TOŞÇAKOVA T. M., *Oyrotsko-Russkiy Slovar ("Altayca Türkçe Sözlük" adı altında genişletilmiş baskı),* Haz. E. Gürsoy-Naskali, M. Duranlı, TDK Yayınları, Ankara 1999.

BERBERCAN Mehmet Turgut, *Eski Türkçe Bayagut Oglı Otaçı Beg Hikâyesi*, Derin Yayınları, İstanbul 2016.

BERBERCAN Mehmet Turgut, "Buğra Tezkiresi'nden Parçalar", *Turkish Studies*, cilt: 6/4, 2012, ss. 431-455.

BERBERCAN Mehmet Turgut, *Çağatayca Gülistan Tercümesi(Gülistan-ı Türkî)*, Bilge Oğuz Yayınları, İstanbul 2018.

BERBERCAN Mehmet Turgut, "İsveç Türkolojisinden İki Bilgin: Gustaf Raquette ve Gunnar Jarring", *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi,* sayı: 10, 2017, ss. 42-54.

CLAUSON Gerard, *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish*, Oxford Univercity Press, Oxford 1972.

ÇELİK M. Bilal, "Saidiye Hanlığı ve Hocalar Devri Kaynakları", *International Journal of History,* cilt: 4, sayı: 4, 2012, ss. 66-85.

DİLÇİN Cem, *Tarama Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara 2009.

ECKMANN Janos, *Çağatayca El Kitabı*, TDK Yayınları, Ankara 2017.

EMET Erkin, *Doğu Türkistan Uygur Ağızları*, TDK Yayınları, Ankara 2008.

GABAIN A. von, *Eski Türkçenin Grameri* (Çev: Mehmet Akalın), TDK Yayınları, Ankara 2007.

JARRING G., *An Eastern Turki-English Dialect Dictionary*, Lund 1964.

JARRING G., *Return to Kashgar*, (Çev. E. Claeson), Central Asia Book Series, Duke 1986.

JOHNSON Francis, *Dictionary Persian, Arabic and English*, W. H. Allendand Co., London 1852.

KALAN Ekrem, *Cungar Hanlığı'nın Siyasi Tarihi*, TTK Yayınları, Ankara 2008.

KOWALEWSKI J. E., *Dictionanaire Mongol-Russe-Français I-III*, Kasan 1844.

KÖPRÜLÜ Orhan Fuat, "Âfak Hoca", *İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı, cilt:1, İstanbul 1988, ss. 396-397.

KUMRU Coşkun, "Tezkire-i Hâcegân'a Göre Doğu Türkistan'da Hocalar Dönemi", *Ulak Bilge*, cilt: 5, sayı: 14, 2017, ss. 1247-1267.

KURBAN Nurahmet, "Çağdaş Uygur İslam Düşüncesinin Önderi Abdulkadir Damolla", *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* sayı: 53, ss. 167 182.

MUALLİM NACİ, *Lügat-ı Naci*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2006.

RAQUETTE, G., *English-Turki Dictionary Based on the Dialects of Kaschgar and Yarkand*, Lund Universitets Arsskrift, Lund 1927.

SHAW Robert B., "A Sketch of the Turki languace as spoken in Eastern Turkistan, Part I-II, with lists of names of birds and plants by J. Scully", *Journal of the Asiatic Society of Bengal*, Vol. 47-48, Calcutta, 1877-1880.

Türk Dil Kurumu, *Derleme Sözlüğü I-XII*, TDK Yayınları, Ankara 1963-1982.

Türk Dil Kurumu, *Tarama Sözlüğü I-VII*, TDK Yayınları, Ankara 1968.

Türk Dil Kurumu, *Türkçe Sözlük,* TDK Yayınları, Ankara 2012.

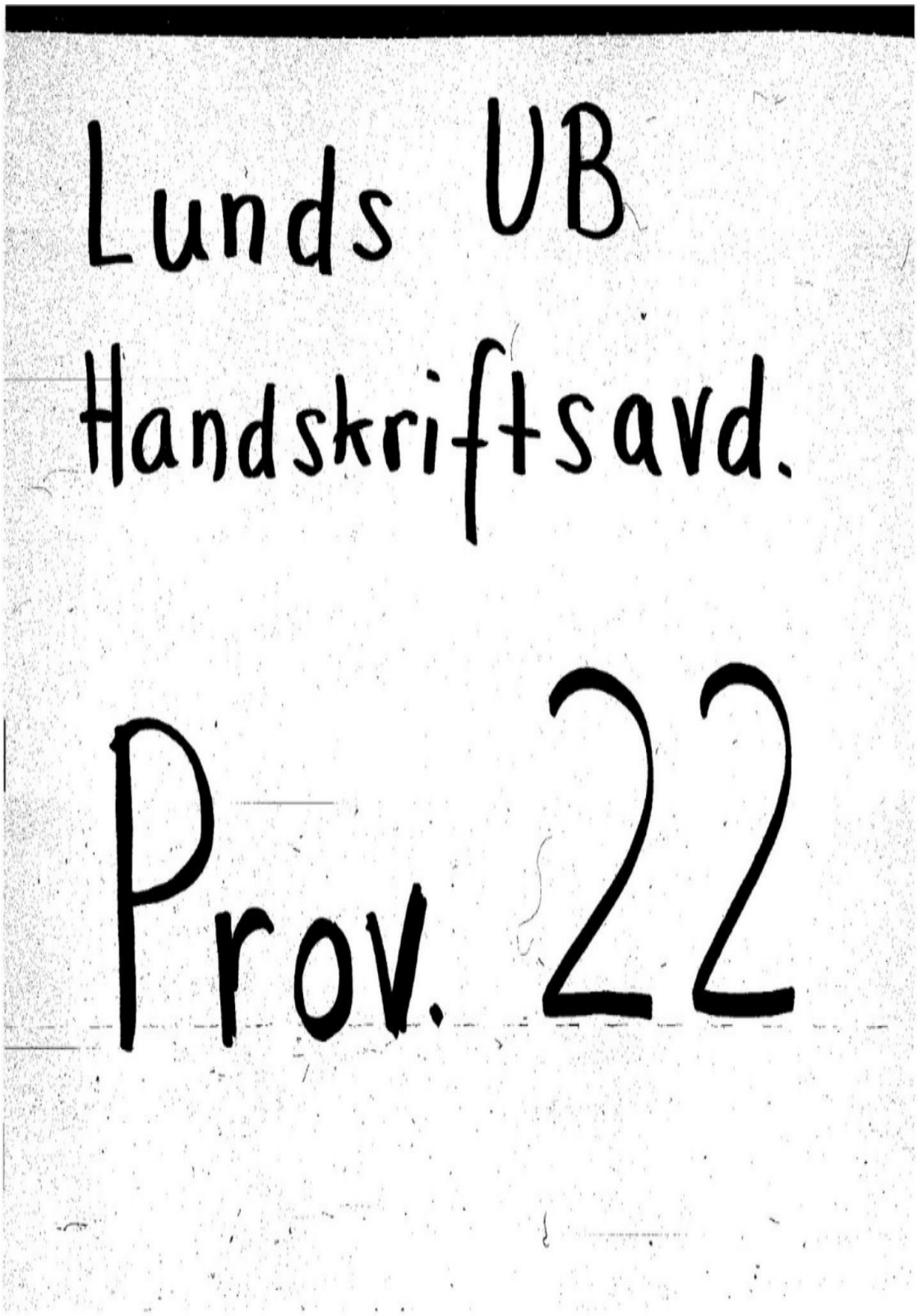
ŞEMSETTİN SAMİ, *Kamus-ı Türki*, İstanbul 2005.

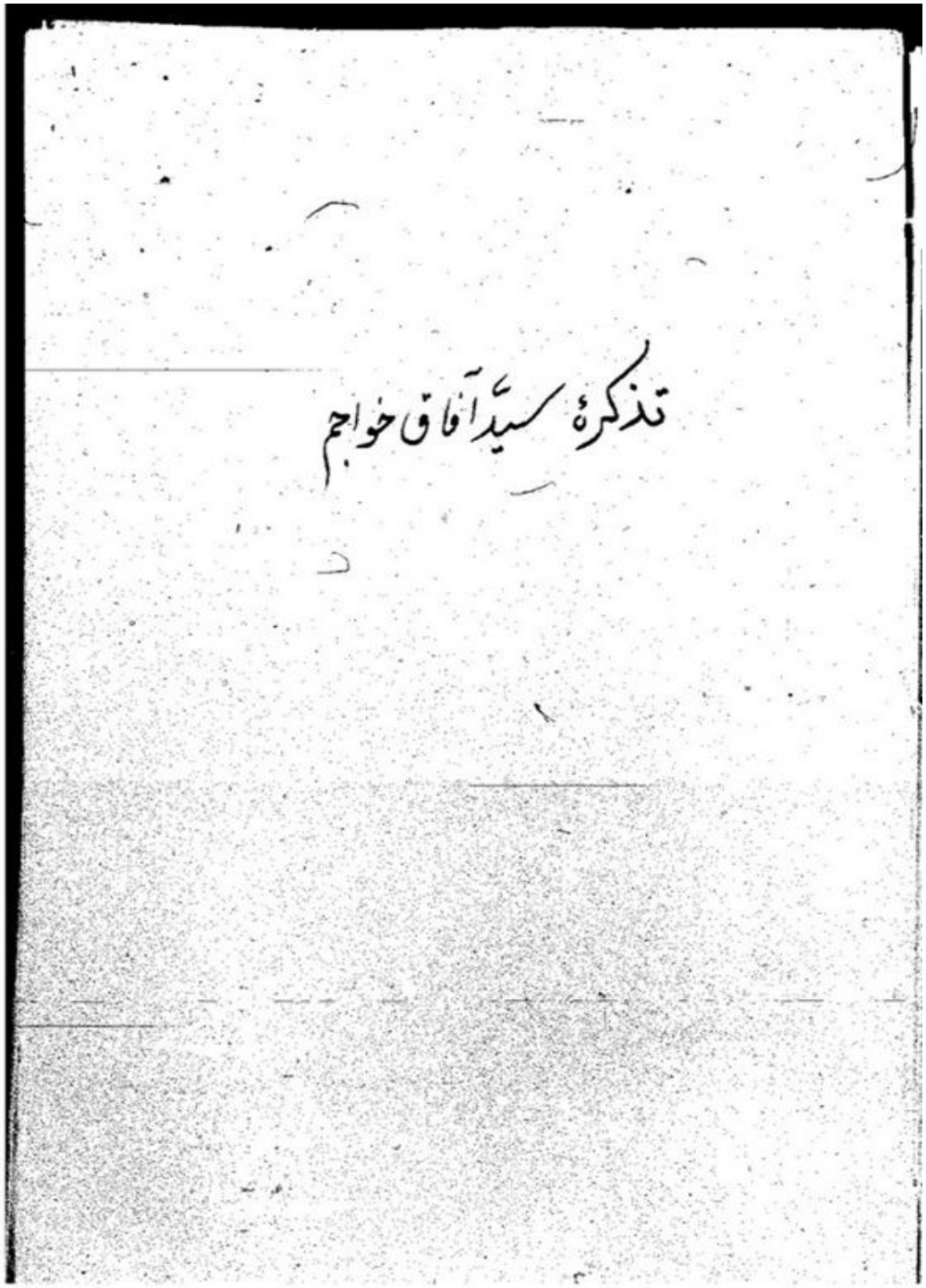
UYGUR Feyzullah, "Mançuların İlk Doğu Türkistan İstilası", *Tarih Dergisi*, sayı: 63, 2016, ss. 27-40.

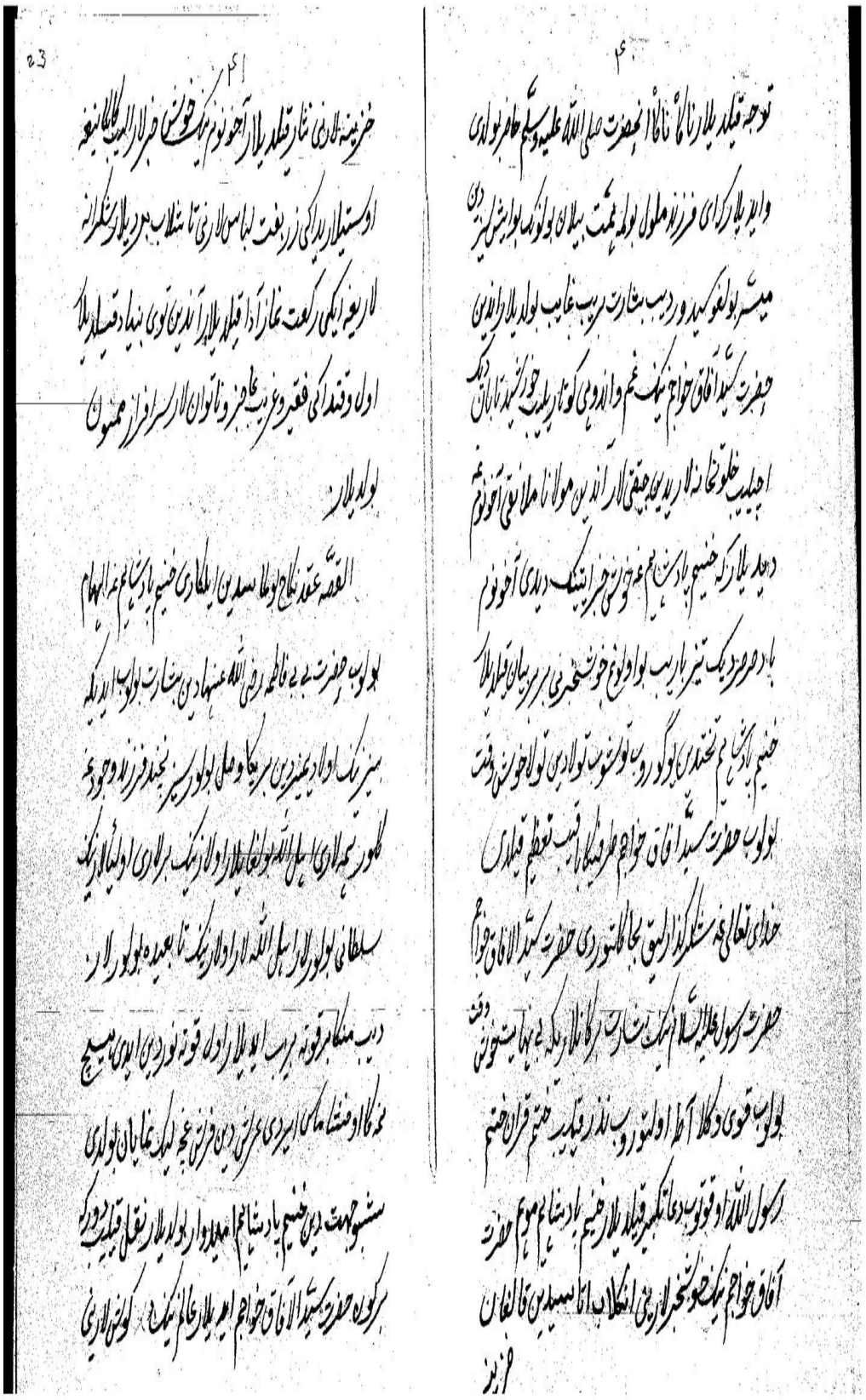
ZENKER J. Th., *Dictionaire Turk-Arabe-Persan I-II*, Leipzig 1866-1876.

EKLER

Ek-1. Tıpkıbasım

تذکرهٔ سیّد آفاق خواجم

41[23a] - 40[22b]

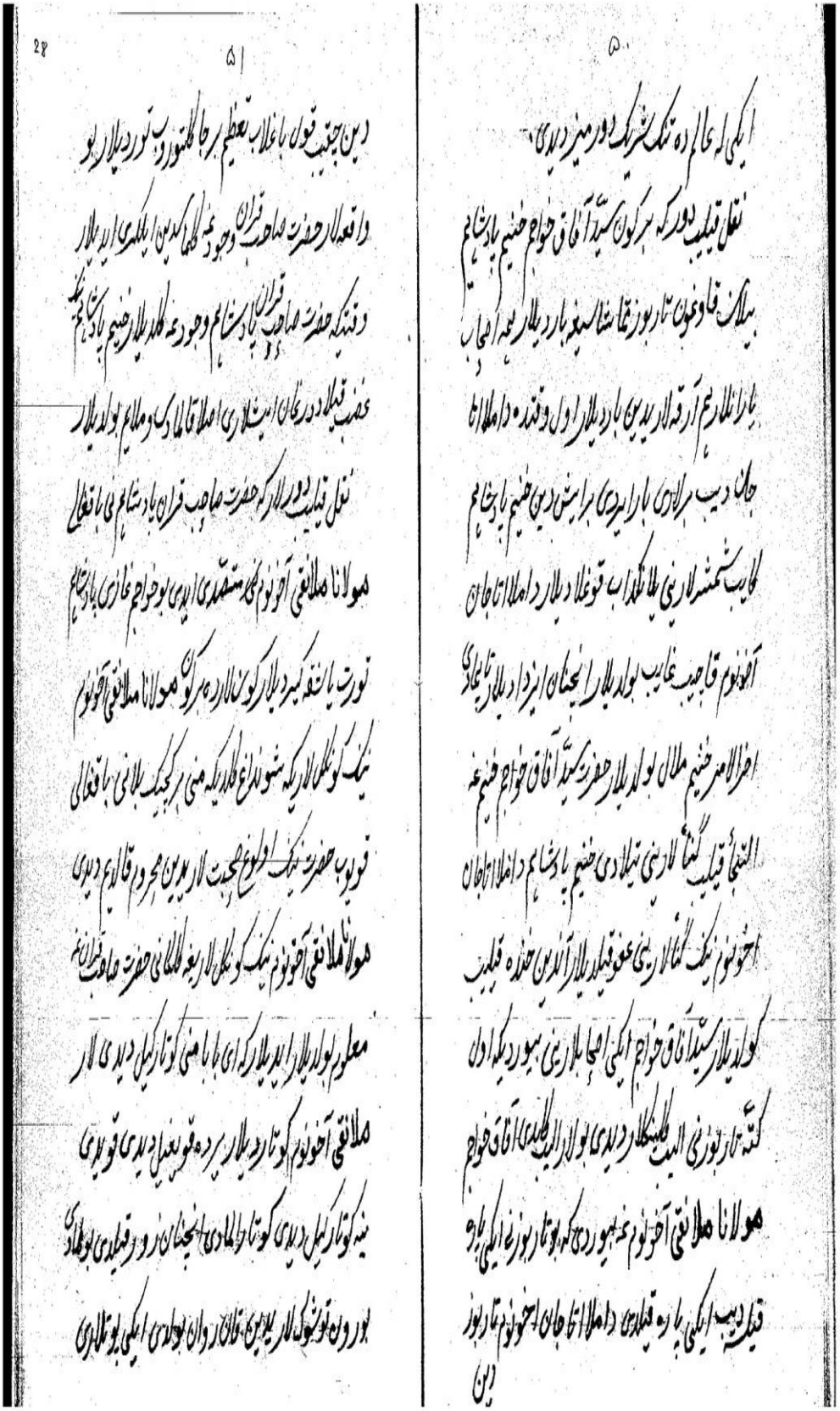
43[24a] - 42[23b]

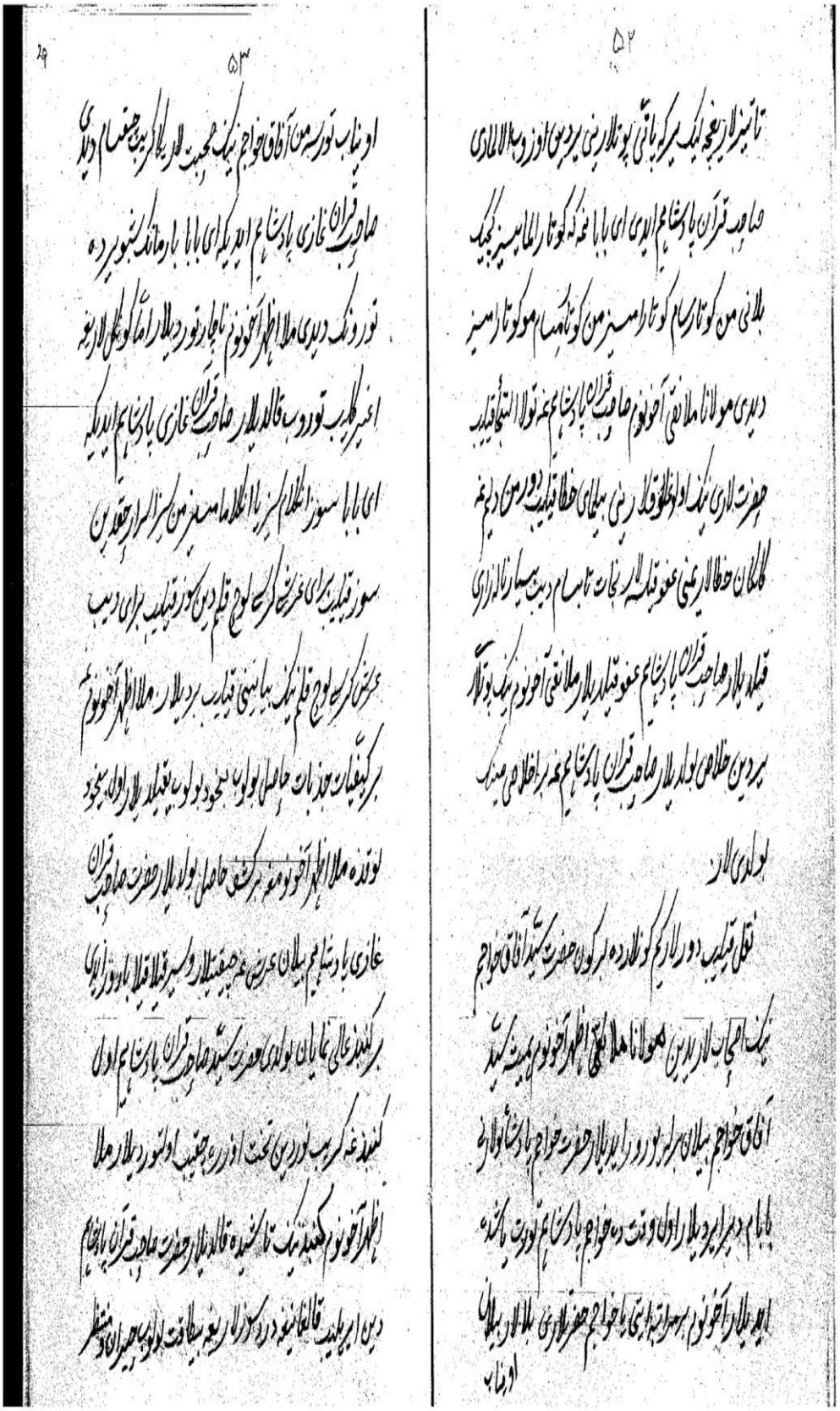
45[25a] - 44[24b]

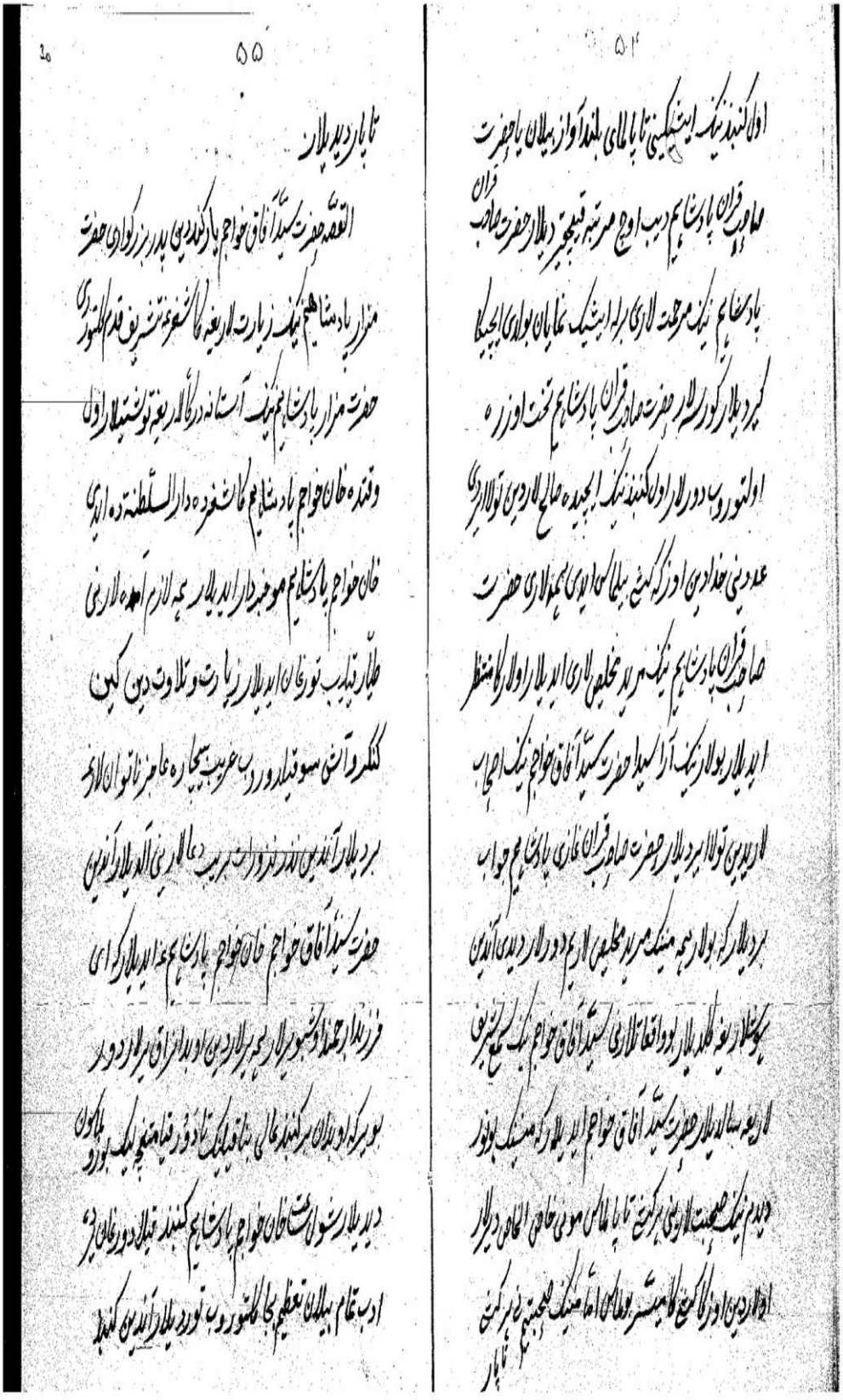
49[27a] – 48[26b]

51[28a] – 50[27b]

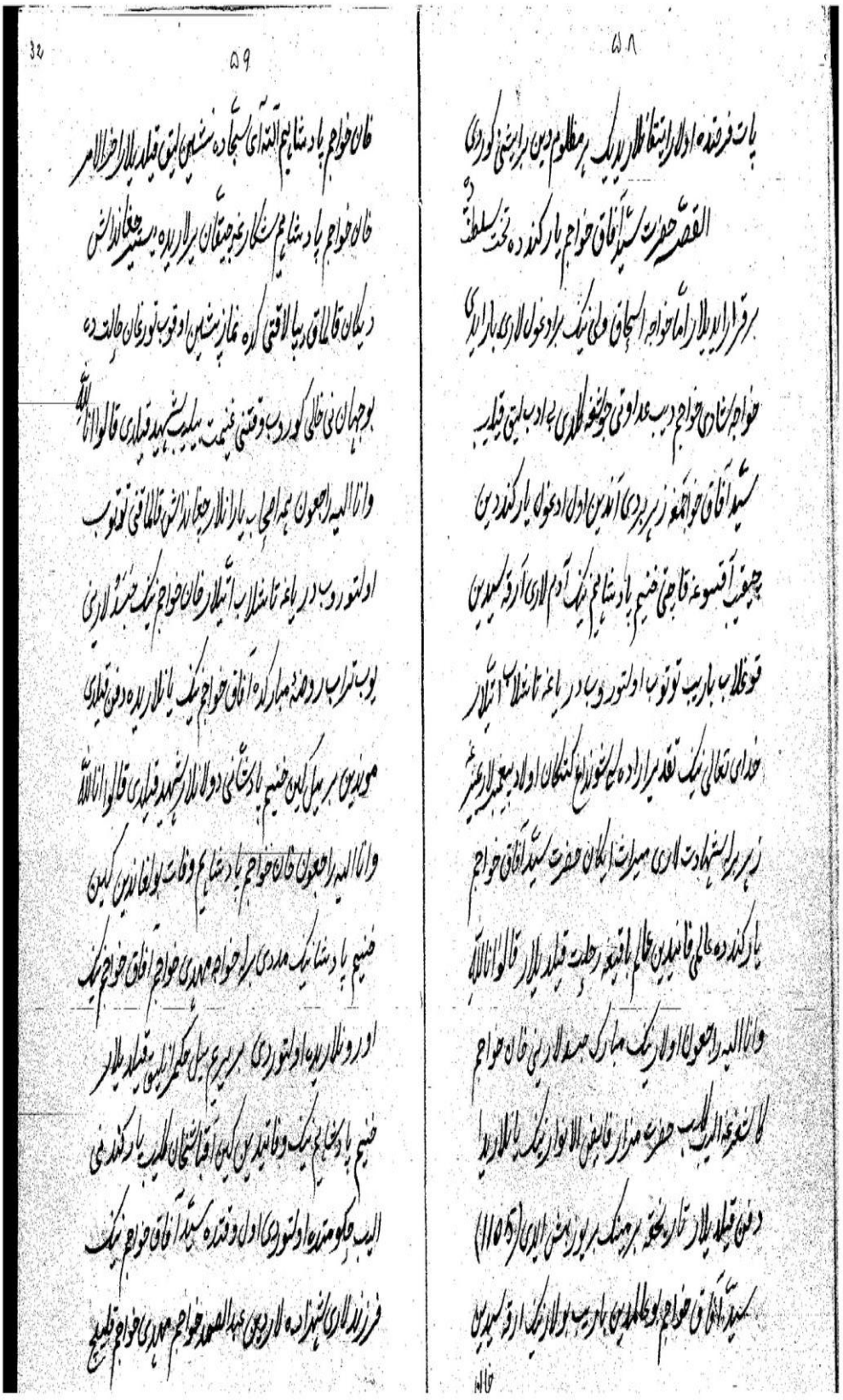
53[29a] – 52[28b]

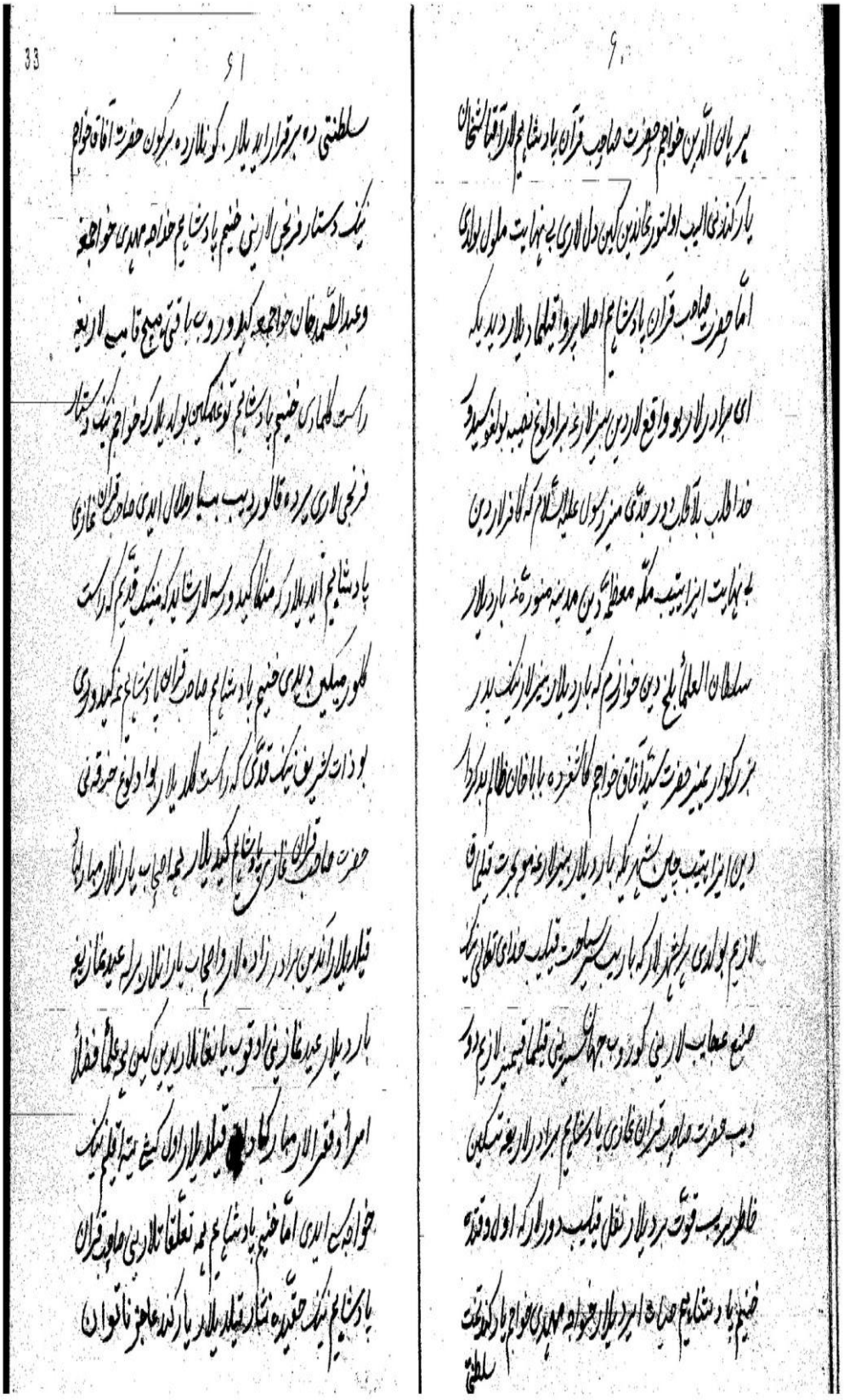
55[30a] – 54[29b]

57[31a] – 56[30b]

59[32a] – 58[31b]

61[33a] – 60[32b]

63[34a] – 62[33b]

65[35a] – 64[34b]

67[36a] – 66[35b]

69[37a] – 68[36b]

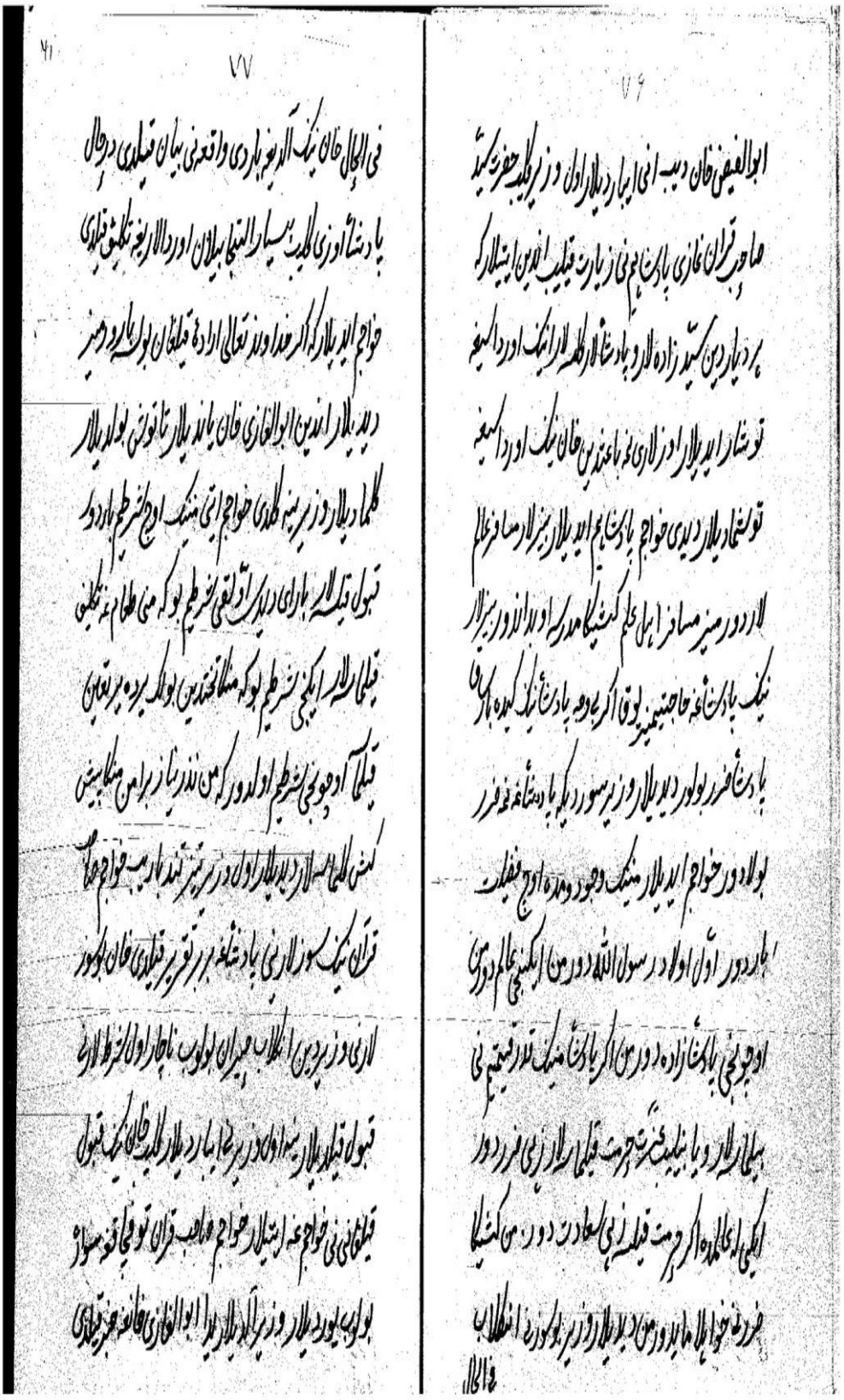
71[38a] – 70[37b]

73[39a] – 72[38b]

75[40a] – 74[39b]

77[41a] – 76[40b]

79[42a] – 78[41b]

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	Kader ÇAMUR
Doğum Yeri	Kartal/İstanbul
Doğum Tarihi	23.02.1993

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Fakülte	Edebiyat Fakültesi
Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce	KPDS (…..) ÜDS (….) TOEFL (….) EILTS (….)
…	

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum	
Görevi/Pozisyonu	
Tecrübe Süresi	

KATILDIĞI

Kurslar	
Projeler	

İLETİŞİM

Adres	
E-mail	kdrozkblk@gmail.com